

ZAKLÁDÁNÍ PODNIKŮ

Příručka pro zakladatelky a zakladatele podniků

6. vydání

Podpora
hospodářství

GRÜNDER-SERVICE
/SLUŽBY PRO ZAKLADATELE PODNKŮ/
WIRTSCHAFTSKAMMERN ÖSTERREICHS
/RAKOUSKÉ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY/

Obsah

1.	Na začátku je myšlenka	3
2.	Osobní a věcné předpoklady	6
2.1.	Osobní předpoklady	7
2.2.	Marketing	9
2.3.	Financování	17
2.4.	Živnostenské právo	26
3.	Důležité vlivové faktory	35
3.1.	Výběr místa pro zřízení závodu a právní předpisy o provozních zařízeních	36
3.2.	Podnik provozovaný samostatným podnikatelem nebo společností	39
3.3.	Název podniku	49
3.4.	Převzetí podniku	51
3.5.	Živnostenské sociální pojištění	64
3.6.	Vedlejší profese - podnikatel	71
3.7.	Daně	74
3.8.	Účetnictví podniku	80
3.9.	Pracovníci	83
3.10.	Odpovědnost za vady – záruka - ručení za výrobek	91
3.11.	Zahraniční obchod	94
3.12.	Pojištění podniku	96
3.13.	Informace jako nástroj konkurence!	99
4.	Koncepce podniku	102
5.	Dodatek	106
5.1.	Zakládání a přebírání podniků - důležité kontakty	107
5.2.	Kroky při zakládání podniku	109
5.3.	Zákon o podpoře zakladatelů nových podniků (<i>Neugründungs- Förderungsgesetz - NEUFÖG</i>)	115
5.4.	Přehled právních forem	122
5.5.	Rejstřík	124
5.6.	Vaši kontaktní partneři v celém Rakousku	128

1

**Na začátku
je myšlenka**

Mnozí zakladatelé podniků vědí, že dobrá příprava znamená i zde polovinu jejich úspěchu. PŘÍRUČKA PRO ZAKLADATELKY A ZAKLADATELE PODNIKŮ /LEITFADEN FÜR GRÜNDERINNEN & GRÜNDER/, nyní již ve svém 6. přepracovaném vydání, poradenský produkt střediska SLUŽBY PRO ZAKLADATELE PODNKŮ /GRÜNDER-SERVICE/ Rakouských hospodářských komor z publikační řady Podpora hospodářství Vám bude v této přípravě užitečná. Zavede Vás do světa samostatné činnosti, vyčlení důležité věci, upozorní na otázky, které je třeba řešit, a poskytne Vám užitečné rady a další informace.

Stát se podnikatelem: to je vynikající šance pro ty, kteří chtějí sami vytvářet skutečnost, kteří jsou ochotni vydat ze sebe více než ostatní, kteří mají radost z toho, že mohou uposlechnout životní výzvy a budovat své bytí v rámci vlastní odpovědnosti.

Ovšem cesta k samostatnému podnikání není žádnou příjemnou procházkou. Otázek, které budete muset vyřešit, než dosáhnete svého cíle, je celá řada. Neexistuje bohužel žádná záruka podnikatelského úspěchu. Téměř polovinu všech krachujících podniků lze zařadit do doby prvních čtyř let po založení firmy. Zakladatel podniku by si tak měl být vědom nejen šancí, ale i rizik, s nimiž jeho činnost souvisí.

Měly by být splněny tyto základní předpoklady:

- znalosti v oblasti obchodu
- vlastní kapitál a jiné formy financování
- účetnictví a provozní přehled
- stávající kalkulace a nákladové účetnictví
- technické vybavení
- plánování a organizace
- peněžní výdaje začínajícího podnikatele v souladu s příjmy
- ne příliš vysoké náklady na administrativu ("overheads")
- vhodný personál
- financování dlouhodobých závazků na základě dlouhodobých úvěrů
- realistický odhad vývoje trhu
- schopnost přizpůsobit se v případě negativních vlivů konjunktury
- přehled a organizační schopnosti v případě rychlého růstu mladého podniku

Tato brožura by Vám měla poskytnout odpověď na tyto a podobné otázky.

Pokud byste potřebovali další informace nebo byste chtěli zcela jednoduše prodiskutovat Vaši koncepci a další kroky s nestranným odborníkem, obraťte se na středisko SLUŽBY PRO ZAKLADATELE PODNKŮ /GRÜNDER-SERVICE/ hospodářské komory ve Vaší spolkové zemi. Viz str. 96.

*Uděláme si na Váš projekt čas.
Naším úkolem je pomáhat efektivně a bez zbytečné byrokracie.
Vaše první podnikatelské kroky by neměly být klopýtnutím - a to je náš cíl!*

SLUŽEB PRO ZAKLADATELE PODNIKŮ můžete využít i ve virtuální formě na internetu - zadejte adresu <http://www.gruenderservice.net> a získáte přístup do velké informační databáze pro mladé podnikatele včetně produktu Cash-Guide.

2

Osobní
a věcné
předpoklady

2.1. Osobní předpoklady

Jako samostatný podnikatel se vzdáváte jistoty často dobře placeného místa zaměstnance. Musíte se vyrovnat s nejistotou, musíte být trvale s to řešit úkoly, které s sebou přináší obchodní činnost, jejíž průběh nelze přesně předvídat. Stále se musíte potýkat s novými problémy a úkoly. Ovšem právě v tom spočívá půvab samostatného podnikání. Zvládání těchto úkolů totiž navozuje pocit hodnoty sebe sama. Vysoký stupeň spokojenosti s vykonávanou prací, realizace vlastních myšlenek, svoboda v rozhodování a jednání, možnost konat a dosahovat svých cílů samostatně a nezávisle - právě to jsou výhody, které samostatní podnikatelé mají.

Jste podnikatelský typ?

Než se rozhodnete vydat se cestou samostatného podnikání, měli byste si ujasnit své osobní cíle. Chcete se stát podnikatelem? Pokud ano, máte k tomu ty nejdůležitější předpoklady?

Říká se, že víra ve vlastní schopnosti hory přenáší. Ovšem na místě je při zakládání podniku i určitá míra sebekritičnosti.

Průzkum 200 zakladatelů podniků vedl ke zjištění, že úspěšní podnikatelé vykazují určité základní schopnosti nebo **osobní vlastnosti**. Víra v myšlenku, důvěra ve vlastní síly, ochota podstupovat riziko, požadavek vlastní identity, schopnost navazovat a udržovat kontakty, pevná motivace, záliba v myšlení a vytváření, fantazie a trvalá oddanost věci - to jsou vlastnosti, které rozhodující měrou ovlivňují úspěch podnikatele.

Při zakládání podniku nelze rovněž podceňovat ani **odbornou kvalifikaci**, k níž patří zkušenosti z příslušného oboru a základní obchodní znalosti.

Důležité je dále i to, aby se Váš partner a Vaše **rodina** ztotožnili s rozhodnutím založit si vlastní podnik a aby Vás při realizaci tohoto záměru podporovali.

Jste podnikatelský typ?

Osobní předpoklady

- zvládání tlaku a stresu
- schopnost řešit krize a konflikty
- pozitivní orientace na samostatnost
- snaha překonávat průměrnost
- flexibilita
- chuť přijímat organizační opatření
- orientace na úspěch
- aktivní překonávání rizik a nebezpečí
- ochota provádět změny
- schopnost nést odpovědnost
- ochota spolupracovat
- snaha vyniknout nad ostatní
- snaha překonávat stagnaci a negativní vývoj

Odborná kvalifikace

- odborné znalosti
- zkušenosti v oboru
- základní znalosti v oblasti obchodování

Rodina

- rodina se založením podniku souhlasí
- rodina podporuje realizaci tohoto záměru

Viz též Magyar K., Pioniermanagement, nakladatelství E. Löpfe-Benz AG, CH-9400 Rorschach

Není přirozeně nutné, abyste splňovali úplně všechny charakteristiky a kvalifikační požadavky kladené na podnikatele. Je také možné se řadě věcí naučit, resp. potřebné vědomosti získat. Přesto byste si měli otevřeně položit otázku, zda se se samostatnou podnikatelskou činností plně ztotožňujete, zda máte ony vlastnosti a schopnosti, s čím souhlasíte a co naopak spíše odmítáte.

Stručně...

Jste typ podnikatele?

- osobní vlastnosti
- odborná kvalifikace
- situace v rodině

2.2. Marketing

2.2.1. Od myšlenky ke koncepci

Máte určitou obchodní myšlenku, která ve Vás budí nadšení a o níž si myslíte, že ji můžete realizovat? Je Váš produkt mistrovským technickým dílem, Váš sortiment jednoduše mimořádný nebo Vaše služby natolik originální, že předpokládáte, že máte před možnou konkurencí velký náskok?

To je jistě dobrý předpoklad pro dosažení obchodního úspěchu - ovšem uvažovali jste o tom,

- komu bude Váš produkt přinášet užitek?
- ve kterých regionech nebo v jakých vrstvách obyvatelstva svého zákazníka najdete?
- kolik bude případný zákazník ochoten za Vaše produkty zaplatit?
- jak budete moci svou klientelu oslovit?
- jak se budou vyvíjet Vaše prodejní příležitosti v příštích letech?
- jaká dodatečná nabídka by mohla Vaše šance zvýšit?
- kdo je Vaší konkurencí a kde lze hledat jeho silné a slabé stránky?

Anebo - už jste si položili otázku,

proč by měl zákazník kupovat zrovna ten Váš produkt?

Pokud jste si na všechny otázky odpověděli kladně, jste na té správné cestě a můžete tuto kapitolu s klidným svědomím přeskočit. Pokud jste však odpověděli "NE", příp. "ANO I NE", měli byste se problematikou marketingu přece jen zabývat o něco více. Co se za tímto pojmem skrývá?

Tato problematika byla vlastně již dostatečně naznačena výše uvedenými otázkami - jednou větou by bylo možné říci toto:

Marketing je řízení Vašeho podniku, které je zaměřené na Vaši klientelu, podmínky trhu a prostředí, v němž působíte.

To znamená, že nikoli produkt, nýbrž problémy, přání a potřeby stávajících a případně i budoucích zákazníků by měly být základem všech Vašich úvah.

Pokud budete při vytváření své marketingové koncepce postupovat podle těchto úvah, měli byste mít na paměti ještě jednu velice důležitou myšlenku - každé

rozhodnutí na úseku marketingu závisí zásadním způsobem na vlastní situaci, na hodnocení konkurence a na vlastních prostředcích, které máte k dispozici.

Tato "moudrost" není úplně nová, neboť již Sun Ce, jeden z čínských vojevůdců, pravil:

"Jestliže znáš protivníka a znáš i sebe, můžeš vybojovat sto bitev, aniž by ses ohrozil; pokud znáš sebe, avšak nikoli svého protivníka, jsou Tvé naděje na vítězství nebo prohru stejné; pokud neznáš ani sama sebe, ani svého protivníka, každou bitvu prohraješ."

Na tomto základě nyní můžete přikročit k vypracování Vaší konkrétní marketingové koncepce, a to tak, že si vyjasníte její následující prvky a výsledky si zapíšete. Zvláštní význam má právě ono slovo "zapsat".

Svou koncepci vypracujte písemně - nespokojte se s tím, že ji máte "v hlavě". Při psaní jste totiž nuceni nejen skutečně formulovat své myšlenky - máte tak i možnost přezkoumat svou koncepci po určité době a provést případné korektury.

Průběh tohoto procesu by měl vypadat následovně:

Váš podnik na trhu

Analýza situace

Trh	- zákazníci	Podnik (zjištění silných a slabých stránek, stanovení možností)
	- konkurence	
	- prostředí	

Stanovení cílů a strategických postupů

Plánování a realizace opatření

Kontrola (komparace plánovaných a skutečných hodnot)

Tento postup má ozřejmit skutečnost, že proces vytváření koncepce není nikdy uzavřen a že se musí naopak nepřetržitě přizpůsobovat jak charakteru prostředí, tak i interním podmínkám.

Při prvním zpracování Vaší koncepce začnete přirozeně analýzou výchozí situace a dále se pokusíte odhadnout, jak se bude tato situace v dohledné době dále vyvíjet, když budete koncipovat konkrétní marketingové aktivity.

2.2.2. Jaké otázky je nutno analyzovat v každém případě a odhadnout jejich vývoj v dalším období?

▪ **Prostředí trhu**

Jaký geografický rozsah má můj trh (okres, spolková země, Rakousko, Evropa)?

Jak se vyvíjí hospodářství celkově a jaký vývoj lze pozorovat v mém odvětví?

Jak budou působit konjunkturální výkyvy na můj budoucí podnik?

S jakými změnami zákonů a norem budu muset v následujícím období počítat (např. ochrana životního prostředí, daně, EU, celkový vývoj...)?

Jaká je kupní síla zákaznického segmentu, který chci oslovit?

S jakými změnami ve stávajících trendech musím počítat (např. plasty -> přírodní produkty, mechanika -> elektronika)?

Existují nějaké mezery na trhu (= potřeby, které ještě nejsou nabídkou pokryty)?

▪ **Klientela**

Jste obeznámeni s nákupními zvyklostmi, motivy vedoucími zákazníky k nakupování a se změnami potřeb své klientely (např. vyšší ekologické požadavky, požadavky týkající se kvality)?

Jak to vypadá na úseku poradenství a servisní činnosti?

Existují módní trendy?

▪ **Konkurence**

Kdo je mou hlavní konkurencí (počet, velikost, podíl na trhu)?

Na jaké cenové hladině a jakostní úrovni tato konkurence působí?

Jak to vypadá s technickým standardem a finančními možnostmi?

Je třeba počítat s novými konkurenty?

Lze u stávajících, ale i nových konkurentů očekávat podstatné inovace produktů?

Zjišťování všech těchto informací se označuje jako průzkum trhu.

Kde, příp. jak si mohu takovéto informace zjistit?

- v odborné skupině (grémiu) hospodářské komory, která je pro Vás příslušná
- v odborných časopisech
- v rámci anket prováděných mezi zákazníky
- při pozorování (např. na veletrzích)
- na internetu
- na Ústředním statistickém úřadě
- viz též kapitolu "*Informace jako nástroj konkurence*"

Samozřejmě můžete i požádat některý z ústavů zabývajících se průzkumem trhu, aby pro Vás údaje, o něž se zajímáte, zjistil. Musíte zde ovšem počítat se vznikem odpovídajících nákladů.

2.2.3. Marketingové cíle

Na základě informací vyplývajících z analýzy výchozí situace a prognózy lze odvodit ve druhé fázi marketingový vzor (Vaši filozofii, Vaše základní zaměření) a marketingové cíle. Rozdíl mezi marketingovými cíli a předpovídanou situací v podnikání představuje tu strategickou mezeru, kterou je nutno vyplnit zpracováním plánů na úseku marketingu.

O jakých cílech lze uvažovat?

- obrat, zisk, rentabilita...
- podíl na trhu ("v průběhu pěti let bych chtěl být největším výrobcem dřevěných schodů v západním Rakousku")
- spokojenost pracovníků
- jistota

V takovémto výčtu cílů by bylo možné téměř jakkoli pokračovat. Zpravidla se nezaměříte pouze na jeden jediný cíl, ale stanovíte si cílů hned několik. Důležité je, abyste nikdy neztráceli ze zřetele cíle, které mají zásadní charakter. Stejně tak důležité je to, abyste stanovené cíle přesně popsali; pouze tak můžete totiž zjistit, zda jste těchto cílů také dosáhli (např. roční růst obrátu o 12 % při růstu zisku ve výši 9 % ...).

Když jste si už cíle na úseku marketingu naplánovali, je Vaším dalším krokem hledání prostředků a cest, kterými lze cílů dosáhnout.

Co se týče prostředků k dosažení cílů, máte k dispozici tzv. nástroje marketingové politiky. Všechny tyto nástroje je třeba spojit v rámci pokud možno kompletní a obsahově sladěné marketingové kombinace, abyste mohli vytvořit pozitivní profil své firmy v konkurenčním prostředí.

2.2.4. Nástroje marketingu

Popis detailů takovéto marketingové kombinace přesahuje rámec naší příručky - ovšem nejdůležitější pojmy si zde přece jen přiblížíme.

▪ Tvorba nabídky (produktová a sortimentní politika)

Zde jde o základní komponentu marketingu vůbec. Produktová politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají nabízených produktů a služeb. Produktová politika se zejména zabývá těmito otázkami:

- skladba sortimentu,
- uvedení nových produktů nebo produktových skupin na trh (inovace produktů), změny produktů či produktových skupin, které se na trhu již nacházejí (produktové variace),
- stahování doposud vedených produktů či produktových skupin ze sortimentu (eliminace produktu),

- obohacování produktu o nové užité hodnoty (služba zákazníkům, péče o zákazníka i po zakoupení produktu),
- vypracování koncepce účelných obalů podporujících prodejnost produkce,
- vývoj značky za účelem odlišit se od ostatní produkce.

Vytváření nabídky (produktová a sortimentní politika)

**Zpracování
trhu
(komunikační
politika)**

**Tvorba cen
(cenová politika)**

	sortiment	značka	
	jakost produktu	služba zákazníkům	
public relations			cena
osobní prodej			úvěr
		Trh	
podpora prodeje			rabat
reklama			skonto
kanály odbytu	logistika (skladování, přeprava, dodací lhůty)		

Odbyt zboží (distribuční politika)

▪ Stanovení cen (cenová politika)

Cenová politika se zabývá všemi rozhodnutími, jež ovlivňují ceny a kterými se cena také nakonec prosazuje na trhu. Vliv na dosaženou cenu zde mají

- rabaty,
- dodací podmínky,
- platební podmínky,
- úvěrování,

což znamená, že tyto cenové komponenty musíte ve Vaší kalkulaci zohlednit.

Podle čeho můžete své ceny orientovat?

- podle vlastních kalkulací (náklady a zisková marže),
- podle konkurenční produkce,
- podle "očekávání hodnoty produktu" ze strany Vašeho zákazníka (luxusní zboží ztrácí u zákazníka při poměrně nízké ceně svou atraktivitu).

▪ Distribuce zboží (distribuční politika)

Distribuční politika se zabývá opatřeními zaměřenými na to, aby bylo možné dodat příslušný produkt

- ve správném stavu
- ve správnou dobu
- na požadovaném místě
- v aktuálně požadovaném množství.

Musíte zde rozhodnout o tom, zda na tomto úseku zaměstnáte svého lokálního prodejního zástupce, anebo zda budete svou distribuci organizovat prostřednictvím velkoobchodních a maloobchodních firem. Další otázkou by mohl být i tzv. franchising. Vyjasnit je třeba i otázky týkající se skladování a přepravy.

▪ **Zpracování trhu (komunikační politika)**

Také jste si někdy mylně mysleli, že marketing je vlastně reklama? Nejpozději zde vidíte, že reklama je pouze jednou z komponent ze souboru marketingových opatření. Než začnete plánovat nějakou reklamní akci nebo navážete kontakt s reklamní agenturou, zamyslete se prosím nad tím,

- jakých cílů chcete reklamou dosáhnout (např. dosažení určitého stupně známosti, růst obrátu o 10 % atd.),
- koho chci oslovit (přesná definice cílové skupiny),
- jaké finanční prostředky mám k dispozici,
- jak budu koncipovat své reklamní sdělení (jak zákazníkovi přiblížím užitečnost svého produktu nebo své služby),
- jaké reklamní prostředky k tomu použiji

inzerát

leták

plakát

mailings

telefonický marketing

televizi, rádio

internet, CD-ROM

Při zpracovávání reklamního plánu Vám může pomáhat některá z reklamních agentur; ta má totiž představu, jak záměr realizovat. Všeobecně lze říci, že pro malé podniky se hodí spíše místní noviny, letáky a prospekty (jako příloha denního tisku). Kromě toho se velice dobře osvědčil další druh reklamy, tzv. přímý marketing. Jedná se zde o účinnou metodu psaní reklamních dopisů, které se - opatřeny osobním oslovením - zasílají přesně definované cílové skupině. V návaznosti na to jsou tito klienti kontaktováni i telefonicky. Tento způsob představuje formu získávání zákazníků, která je nejen velmi účinná, nýbrž i poměrně výhodná z hlediska nákladů. Kromě reklamy má velkou důležitost i přímá podpora prodeje. Ta sahá od atraktivně zařízeného obchodu až po osobní pohovor prodejce s klientem. Dejte si záležet na zajištění kvalifikace Vašeho prodejního personálu - důležité nejsou jen odborné znalosti a vědomosti o produkci, nýbrž i schopnost detailně zjistit příslušné potřeby zákazníka.

V dnešní době je také důležitá odpovídající prezentace na internetu. Zde padají jakékoli regionální hranice - Vaše prezentace je přístupná celému světu, nezávisle na tom, zda je Váš podnik malý nebo velký. Náklady na toto opatření nejsou žádnou závažnou položkou. Ovšem i v této oblasti je zapotřebí odborníků - internet má svá vlastní pravidla! O bližších informacích týkajících se nástrojů elektronického obchodování na internetu se dočtete v *kapitole 3.13 Informace jako nástroj konkurence*.

Oblast práce s veřejností, kterou označujeme i jako Public relations nebo ve zkratce PR, se zabývá úkolem získat důvěru a porozumění ze strany veřejnosti. Má-li firma pozitivní image, lze řadu problémů vyřešit snadněji. Vaše reklamní slogany se stanou důvěryhodnějšími a motivace Vašich pracovníků vzroste.

Jak můžete ovlivnit svůj image?

Pokuste se stát se objektem pozornosti veřejnosti. Toho můžete dosáhnout pomocí zpráv v novinách, organizováním "dnů otevřených dveří" nebo umožňováním exkurzí ve Vašem podniku, jakož i podporováním sociálních nebo kulturních zařízení atd.

Vaši kreativitu v této oblasti neomezuje téměř nic. Dbejte však na to, abyste tyto nástroje prokombinovali jednotným způsobem. Pouze jednotný image si Váš zákazník nebo zájemce odpovídajícím způsobem zapamatuje. To platí nejen pro oblast reklamy a komunikace, nýbrž i pro celý komplex marketingových opatření. Teprve optimální kombinace opatření na úseku produktové, cenové, distribuční a komunikační politiky Vás přivede k úspěchu, o nějž usilujete. Pokud jste již nyní svou marketingovou koncepci navrhli, zbývá říci poslední větu - celá potíž spočívá v tom, abyste zásadám, které jste si vytyčili, zůstali v průběhu realizace svého záměru věrni (Clausewitz).

Stručně...

Co je to marketing?

- zpracování marketingové koncepce
- marketingová analýza
- vytváření nabídky
- tvorba cen
- distribuce zboží
- reklama a komunikace

2.3. Financování

2.3.1. Potřebný kapitál

Dobré financování je základem úspěšného budování Vašeho podniku. Přesné zjištění objemu potřebného kapitálu proto patří k zásadním úkolům každého začínajícího podnikatele. Co možná nejpřesnější plánování kapitálových potřeb Vám pomůže zajistit likviditu a vyhnout se platební neschopnosti (insolvenci). Patří sem nejen potřeba dlouhodobých kapitálových prostředků pro investiční majetek, jakými jsou pozemky, budovy, stroje, vozidla, nýbrž i krátkodobý kapitál potřebný pro oběžná aktiva. Také zde musíte myslet na materiálové a zbožní sklady, na sklad hotové produkce a na platby, které ještě nebyly doručeny. V neposlední řadě byste měli zohlednit i finanční zatížení v průběhu počáteční fáze provozu.

- **Potřebu kapitálových prostředků na tzv. investice (pozemky, budovy, stroje, vozidla atd.) lze zjistit poměrně snadno.**

Rozpis plánovaných investic, jež jsou dle Vašeho názoru potřebné z hlediska funkčnosti podniku, mají ovšem zahrnovat i vedlejší náklady jako daň z převodu nemovitostí, notářské výlohy či poplatky a náklady na pořízení kapitálu. Pokuste se zjistit objem potřebného kapitálu co možná nejpřesněji. V případě pochybností je hrubý odhad lepší než vynechání (tj. nezohlednění) této položky.

Potřebný kapitál by neměl být stanoven na minimální úrovni. V každém případě do kalkulace zahrňte i cca 10 % rezervu.

- **Potřeba kapitálu pro zboží a sklady materiálu**

Pokud plánujete zřízení výrobního provozu, musíte z plánovaného ročního obrátu odvodit spotřebu materiálu, jehož bude pro účely provozu zapotřebí. Z porovnání hodnot v rámci odvětví se zjistí, jak často se sklad během roku "otočí". Průměrné množství skladových zásob, které z toho vypočítáte, je důležitou veličinou při plánování potřeby kapitálu.

Při plánování maloobchodního provozu je důležité zjistit objem prostředků tvořících vybavení obchodu. Na základě nákupních cen zjištěných od dodavatelů se vypočítá hodnota potřebných zásob zboží.

- **Průběžná potřeba kapitálu**

Jestliže uvážíte, jaká doba uplyne mezi doručením objednávky a doručením platby, můžete snadno zjistit, že k překlenutí tohoto období je rovněž zapotřebí finančních prostředků. V této souvislosti bude velmi důležité, zda jsou ve Vašem oboru běžné platební lhůty, anebo zda se za zboží platí ihned.

V každém případě je třeba počítat s určitým "rozjezdovým" obdobím, v němž budou příjmy nižší než výdaje. Aby tato kritická fáze nebyla příliš dlouhá, je třeba při kalkulaci potřebných provozních prostředků zohlednit následující položky:

Pohledávky, náklady na personál, nájem nebo pacht, jakož i náklady na kancelářské vybavení a administrativu, náklady na energie a vozidla, ale i na úroky. Rovněž nesmíte v tomto rozpisu potřebných provozních prostředků přehlížet nutné soukromé výlohy (živobytí, různá soukromá pojištění, osobní daně, nájemné nebo závazky týkající se vlastní domácnosti).

Nakonec ještě několik rad:

Naplánujte si dostatečnou likvidní rezervu!

Myslete i na možnost vzniku nepředvídatelných okolností. Redukujte svou potřebu provozních prostředků pomocí okamžitého fakturování, racionálního skladování, důslednou kontrolou plateb a řádným sledováním upomínek. Dbejte na to, že při rostoucím obratu roste na základě vyšších nákladů a vyšších pohledávek i potřeba provozních prostředků a že je třeba tyto provozní prostředky financovat.

2.3.2. Pořízení kapitálu

▪ Vlastní kapitál

Jaký objem kapitálu máte Vy sami?

Výsledkem zpracovaného plánu potřebného kapitálu je určitá peněžní částka, kterou budete nezbytně potřebovat k uvedení Vašeho podniku do provozu. Nyní můžete uvažovat o tom, jak jste "bohatí". Jakou část potřebného kapitálu můžete vložit Vy sami? I zde si vyhotovte přehled a pouvažujte nad tím, jakou vlastníte hotovost (např. úspory), věcné hodnoty, které lze krátkodobě likvidovat (cenné papíry, hodnotné předměty), ale i hodnoty, které můžete případně dát do zástavy (životní pojistky, smlouvy o stavebním spoření, pozemky ve vlastnictví, cenné předměty).

Rovněž pouvažujte o tom, zda máte možnost snížit své dosavadní náklady na živobytí, příp. zda můžete do podniku vložit již existující stroje nebo vozidlo. Určité vlastní kroky budete moci pravděpodobně učinit sami, např. obstarat určité části zařízení, sami provést některé opravy či rekonstrukce atd.

Neexistuje žádné obecné pravidlo o tom, kolik vlastního kapitálu byste měli do podniku vložit sami (jako procentní sazba ve vztahu k celkovému objemu kapitálu). To závisí ve značné míře na daném oboru. Za účelem zvýšení podílu vlastního kapitálu můžete získat peníze

- od příbuzných nebo přátel,
- od partnerů ve formě založení společnosti,
- od veřejných nebo soukromých poskytovatelů rizikového kapitálu (holdingové společnosti a společnosti typu "*venture-capital*").

▪ Cizí kapitál

Poté, co dáte dohromady svůj vlastní kapitál a učiníte případné další vlastní kroky, zjistíte, že k úplnému financování Vašeho záměru založit podnik budete potřebovat i cizí kapitál, tj. úvěry.

▪ Investiční úvěr

Investiční úvěr slouží k financování investičního majetku (pozemky, budovy, stroje, vozidla atd.). Investiční úvěry se poskytují jako střednědobé, příp. dlouhodobé, což

znamená, že úvěrový poměr trvá od cca 4 do 20 let. Doba trvání úvěru by měla odpovídat době užívání hodnot, jež jsou úvěrem financovány. Zažádejte si o úvěr včas před realizací investice. V této souvislosti dbejte i na to, že vysoké investiční úvěry a velký podíl cizího kapitálu, jenž je s nimi většinou spojený, mohou vést ke vzniku rizika v důsledku značného úrokového zatížení a vysokých splátek. Především pak v situaci, kdy se výnos firmy zmenšuje nebo je příliš nízký, neboť úvěr je nutno splácet ze zisku. Poradte se s odborníky (firemními poradci, bankou atd.), zda je čerpání vysokého investičního úvěru účelné nebo ne. Také existuje možnost vzít si úvěr v cizí měně. Tato možnost je spojená s problémem kurzovních rizik a vývoje úrokových sazeb. Proto zde lze doporučit nepřetržité monitorování situace (pohovořte si o této záležitosti třeba s nějakým finančním poradcem).

▪ **Leasing**

Leasing představuje poměrně častou alternativu financování, při níž si investiční majetek vezmete do nájmu a po uplynutí určité doby jej můžete převzít za odkupní cenu. Výhody leasingu: šetření vlastního kapitálu, menší vytížení úvěrových záruk a zástavních limitů, výhodnější výše pojistného při nájmu motorových vozidel. V každém konkrétním případě se poradte s leasingovým odborníkem (auditorem, firemním poradcem atd.).

▪ **Kontokorentní úvěr**

Kontokorentní úvěr slouží účelům běžného obchodního a platebního styku. Prostřednictvím tohoto běžného účtu se provádějí veškeré převody, zúčtování šeků i trvalé příkazy. Až do výše sjednané s bankou můžete s tímto úvěrem volně disponovat. Je totiž administrativně jednoduchý a flexibilní. Úroky se účtují pouze z částky, která byla skutečně jako úvěr využita. Kontokorentní úvěr by se ovšem měl používat pouze jako krátkodobý prostředek financování. Neboť i u této flexibilní formy úvěru vznikají dodatečné výlohy a poplatky. Proto se u své banky dobře informujte.

▪ **Dodavatelský úvěr**

Nejpohodlnější, ale i nejdražší úvěr je tzv. dodavatelský úvěr. Nemusí se o něj žádat a poskytuje se neformálně. Takovýto "dodavatelský úvěr" vznikne tak, že zboží či službu uhradíte nikoli již při převzetí, ale až později. Dodavatel Vám určí platební termín, např. 30 dní. A navíc - na první pohled se zdá, že dodavatelský úvěr nic nestojí!

Ovšem uvědomte si, co znamená platební podmínka "splatné do 10 dní po vystavení faktury s 2 % slevou, do 30 dní beze slevy" a jaké efektivní roční úročení akceptujete. Vy, když zaplatíte až po 30 dnech a bez odečtení slevy. Na základě následujícího vzorce lze stanovit skutečné roční úročení snadno:

$$\text{Roční úroková sazba} = \frac{\text{skonto (\%)} \times 360}{\text{doba trvání úvěru (dny)}}$$

U uvedeného příkladu pak vychází toto:

$$\text{Roční úroková sazba} = \frac{2 \text{ (skonto)} \times 360}{30 \text{ (termín platby)} - 10 \text{ (termín pro slevu)}} = 36 \%$$

Otázka, zda je výhodnější využít nabízený termín platby, anebo místo toho při odečtení skonta zaplatit na základě využití např. kontokorentního úvěru, se tím tak vyřešila snad sama.

▪ **Kolik stojí úvěr doopravdy?**

Náklady spojené s úvěrem netvoří pouze úroky - ovlivňuje je několik veličin. Abyste mohli tyto náklady skutečně posoudit, potřebujete informace o úrokové sazbě, době platnosti úvěrového vztahu, o frekvenci splátek (počtu splátek) a také o termínech jejich splatnosti. Kromě toho byste se měli informovat o případných výlohách a vedlejších nákladech, o výši úvěrových provizí, o způsobu zúčtování úroků (termín, k němuž se určuje výše úrokového podílu splátky) a o způsobu zúčtování splacení (to je okamžik, k němuž je splacení odečteno od zbývajících dluhu). Proto neposuzujte náklady spojené s využitím úvěru pouze podle úrokové sazby, ale zahrňte do svých úvah veškeré podmínky s úvěrem související.

▪ **Jednání v bance**

Vaším velice důležitým partnerem při využití úvěru je přirozeně banka. Musíte ovšem předpokládat, že banka Vás nebude financovat, tedy poskytovat Vám cizí kapitál jen tak pro nic za nic - je to Váš záměr, Vaše firemní koncepce, kterou musíte ve vztahu k bance odpovídajícím způsobem prezentovat.

Profesionální obchodní plán je rozhodujícím faktorem nejen pro osobní podnikatelský úspěch, nýbrž i pro financování Vašeho podniku (v upravené formě jej lze zpřístupnit dokonce i pracovníkům a dodavatelům jako firemní prezentaci).

Nezávisle na tom, zda chcete k založení Vašeho podniku využít úvěru, podílnického kapitálu nebo subvencí, budou Vaši potenciální investoři chtít velice přesně vědět, kam budete jejich peníze investovat. Čím profesionálnější a přesvědčivější bude Váš obchodní plán, tím jednodušší pro Vás bude získat potřebné peníze. Návod na zpracování takového obchodního či podnikatelského plánu najdete na straně 77 nebo v rubrice virtuálního střediska služeb na internetové adrese

<http://www.gruenderservice.net/cashnet>. Tento návod Vám pomůže přesvědčit Vaše partnery, kteří Vám mají poskytnout své finanční prostředky, pomocí bezchybného podnikatelského plánu o Vašem obchodním záměru a Vašem úspěchu - a to nezávisle na tom, zda zakládáte nějaký podnik, přebíráte nějaký provoz, působíte na úseku franchisingu nebo zahájíte spolupráci s nějakým jiným podnikem. Dbejte

prosím na to, že Váš obchodní plán by měl být zpracován na období cca 3 let; přičemž Vaše záměry v prvním roce je třeba stanovit velmi podrobně a na další dva roky postačí hrubý koncept.

Mějte na zřeteli, že zpracováním obchodního plánu si vytváříte i určité vodítko, podle něhož můžete koncipovat své cíle a aktivity a také je průběžně sledovat.

Při přípravě na jednání v bance byste měli mít na zřeteli následující rady:

- Dobře se připravte.
- Předem si přesně ujasněte, co vlastně od banky chcete. Již na první jednání si s sebou přineste podkladové materiály (rozvahy, plán financování, rozpisy odhadovaných nákladů) a koncepty.
- Abyste mohli skutečně porovnat jednotlivé nabídky, je nutné jednat s více bankami.
- Bude-li to možné, sjednejte si reálnou úrokovou sazbu, případně se informujte při uvedení čisté úrokové sazby o způsobu kapitalizace (reálná úroková sazba zohledňuje všechny jednorázové a běžné výlohy a poplatky, jakož i roční zúčtování úroků).
- Vyžádejte si písemný příslib poskytnutí úvěru.
- Vyjasněte si i to, jak dlouho je úroková sazba pevná a od jaké veličiny se pak stává pohyblivou. Pouze s těmito údaji pak bude možné porovnat mezi sebou různé nabídky.

Zvažte, jaké garance můžete bance nabídnout (záruky, hypotéky aj.).

Banku považujte za svého partnera ve finančních záležitostech a informujte ji průběžně o výsledcích obchodní činnosti. Budete-li pociťovat potřebu dodatečného financování (např. při krátkodobém přečerpaní kontokorentního úvěru), okamžitě svou banku kontaktujte. Nečekejte na to, až Vás banka osloví ve věci tohoto dodatečného přečerpaní sama. Prezентуйте se jako seriózní partner, na jehož jednání se banka může spolehnout. Při financování dodržujte různé "zásady financování", např. tu, že doba platnosti úvěru by měla přibližně korespondovat s dobou hospodářského užívání investičního majetku.

▪ **Financování s dotacemi**

Existuje celá řada způsobů podpory stávajících podniků a některé z nich jsou určeny i pro podnikatele, kteří své firmy teprve zakládají. Tyto formy státní podpory zahrnují prostředky poskytované na úrovni státu, spolkových zemí i obcí. Poradte se osobně v této záležitosti s hospodářskou komorou nebo v některé z bank.

Je účelné usilovat o přidělení takovéto podpory. Dbejte prosím na to, že

- u většiny podpůrných opatření určených pro začínající podnikatele se podpora týká pouze investic,
- se většinou požaduje vlastní kapitál ve výši 30 %,
- poskytnutí podpory se zpravidla váže na běžné bankovní záruky,
- na požadované úvěry neexistuje právní nárok .

Své případné žádosti o poskytnutí podpory podávejte včas a mějte na zřeteli i dobu potřebnou pro jejich vyřízení. Žádost se většinou podává u Vaší domovské banky. Žádosti o poskytnutí dotací se musí podat zpravidla **před** realizací investic za současného předložení odpovídajících dokladů prokazujících způsob použití prostředků (např. přehledy předpokládaných nákladů atd.).

- Akce na podporu začínajících podnikatelů Bürges - /Bürges-Jungunternehmerförderungsaktion/

Tato podpora má usnadňovat zakládání a přebírání malých a středních podniků. Předmětem podpory jsou investice a náklady na přebírání prostor a strojů (přebírání pouze za určitých podmínek a pouze ve formě záruk). Výše podpory činí max. 2 miliony ATS (145.345,66 EUR) a náklady na úvěr jsou vázány na vývoj tzv. rendity sekundárního trhu. Tuto akci můžete v zásadě využít, pokud jste v průběhu posledních pěti let před založením podniku nebo jeho převzetím nepůsobili jako samostatní podnikatelé a jste k okamžiku podpory vlastníky příslušného živnostenského oprávnění. Podpora se uskutečňuje formou dotací a/nebo převzetím záruky. Jestliže máte zájem získat úvěr v rámci akce *Bürges*, obraťte se přímo na některou z obchodních bank. Jestliže se zajímáte o podporu, aniž byste zamýšleli vzít si úvěr, obraťte se přímo na ústav *Bürges - Förderungsbank des Bundesministeriums für wirtschaftliche Angelegenheiten GmbH /Bürges - podpůrná banka Spolkového ministerstva pro hospodářské záležitosti s.r.o./* (Internet: <http://www.buerges.co.at/buerges>).

- Spoření pro zakladatele podniků

Obdobně jako je tomu v případě stavebního spoření lze při zakládání, resp. přebírání podniků naspořit vlastní kapitál. Všichni ti, kteří hodlají založit nebo převzít nějaký podnik, mohou začít se spořením určeným pro tento účel. Smlouva o spoření (trvajícím od 2 do 6 let) umožňuje rychlejší a vyšší vazbu kapitálu a v návaznosti na to lze využít i půjčky určené pro založení firmy. Nízké úročení ve výši 6 % je důležité pro podnikatele, kteří firmu zakládají nebo přebírají, především z hlediska dlouhodobého plánování financování. Prémii za spoření ve výši 14 % dotuje z 5 % příslušná spolková země, z 5 % stát a 4 % poskytuje Rakouská hospodářská komora. Maximální částka spoření zde činí 750.000,-- ATS (54.504,63 EUR). Následný úvěr ze spoření pro zakladatele podniků může dosáhnout max. dvojnásobku částky spoření a podléhá z hlediska využití těchto prostředků směrnícím Spolkového ministerstva pro hospodářské záležitosti o opatřeních na podporu mladých podnikatelů (včetně vlastního spoření pro zakladatele podniků).

- Úvěrová záruka

V případě nedostatečných vlastních záruk existuje možnost obdržet u úvěrů ručení společností pro zajištění úvěrů (jako např. Bürges-Förderungsbank, společnosti pro zajištění úvěrů). Mějte na zřeteli i to, že existuje celá řada zvláštních forem podpory, např. pro účely turistického ruchu, výzkumu a rozvoje, ochrany životního prostředí, živnostenského podnikání a průmyslu, podpory inovací a vývoje technologií či poradenských služeb. Tzv. Seed-Financing-Programm Inovačního a technologického fondu */Innovations- und Technologiefonds – ITF/* podporuje zakládané podniky a mladé podnikatele v oblasti nových technologií na základě vynikajícího know-how na

úseku produkce, služeb nebo zkušeností. Ve fázi koncipování se na základě obchodní myšlenky podrobně zkoumají šance na trhu, resp. technická a obchodní uskutečnitelnost nově zakládané a technologicky orientované firmy a tyto náklady se financují. Ve fázi realizace se na základě obchodního plánu podporuje vlastní založení firmy. Financování probíhá formou nevratné dotace až do výše 200.000,-- ATS (14.534,57 EUR) při odpovídající vlastní účasti na straně zakladatele. Kritérii financování jsou technologie a originalita produktu či metody, kvalita řízení podniku, růstový potenciál podniku a dodržování ekologických zásad.

Obecně platí toto:

Čím větší inovační rozsah má Váš záměr založení podniku, tím větší je šance na získání podpory. Bližší informace o výše uvedených formách podpory získáte mj. u hospodářské komory a u těchto institucí: Gründer-Service, Techno-Z, společnosti pro zakládání podniků, Euro-Info-Centres, v bankách nebo na internetu na adrese www.gruenderservice.net/cashnet, kde najdete pro svůj záměr ten správný zdroj finanční podpory - nezávisle na tom, zda hodláte založit nový podnik, nebo chcete se svou firmou expandovat či převzít nějaký provoz, který již existuje. Cashnet je tou správnou cestou k vyhledání toho správného partnera, jenž Vám pomůže s financováním.

2.3.3. Likvidita a finanční plán

Výpočet likvidity Vám ukáže, zda budete mít i v dalších měsících po založení podniku ještě dostatek peněz na to, abyste mohli ve své činnosti pokračovat. Pokud tomu tak nebude, hrozí Vašemu mladému podniku brzký zánik v důsledku platební neschopnosti. Výpočet likvidity (což je kalkulace platební schopnosti) je důležitou součástí Vaší koncepce financování. Plán obrátu a nákladů tvoří její podstatný základ. I rentabilně fungující provoz se může dostat do platební neschopnosti. Stačí, když několik zákazníků zaplatí později, než jste očekávali. Proto mějte vždy na paměti tuto zásadu: Likvidita je důležitější než rentabilita!

Co dělat?

Z Vašeho plánu nákladů vyplývá nutný minimální obrát. Z Vašeho plánu obrátu, resp. plánu nákladů znáte předpokládaný obrát a náklady prvního roku. Je nutno individuálně odhadnout, zda a jak je možné tohoto obrátu dosáhnout. Pokud v tom máte jasno, lze realizovat plánování financí a likvidity. Zde musíte zvážit, ve kterých měsících tohoto roku se obrát změní v obdržené platby a kdy začnou náklady ovlivňovat výdaje. Vyhotovíte tedy tabulkový přehled (seřazený podle měsíců) o všech vkladech a výplatách za příslušné období. Za příjmy je třeba považovat především přirozeně tržby a kromě toho i doručené platby z příslibených úvěrů, soukromé a jiné vklady.

Finanční plán

Finanční plán = porovnání příjmů a plateb

Peněžní částky zaznamenat v tisících (1.000,-- ATS / 72,67 EUR = 1)
měsíčně/čtvrtletně/ročně

1. Počáteční stav platebních prostředků				
2. Plánované příjmy				
tržby (včetně DPH)				
z úvěrových příslibů				
soukromé vklady				
další příjmy (včetně DPH)				
Celková suma vkladů (1) + (2)				
3. Plánované platby				
výplatní náklady podle plánu nákladů (včetně DPH)				
platby na investice (včetně DPH)				
platby na materiál (včetně DPH)				
čerpání prostředků na soukromé účely				
platby finančnímu úřadu				
platby úroků, bankovní poplatky				
splátky kapitálu				
ostatní platby (včetně DPH)				
Celková suma platby				
Záporný/kladný rozdíl (1) + (2) - (3)				
Krytí schodku				
kontokorent/půjčka				
soukromé vklady				
ostatní				
Využití přebývající částky				

Při plánovaných výplatách musíte ve Vašem finančním plánu zohlednit náklady ovlivňující výdaje (v souladu s plánem nákladů), dále platby na investice, materiál a soukromé výdaje a rovněž je třeba brát v úvahu platby určené pro finanční úřad, platby úroků a bankovní poplatky, splátky kapitálu a ostatní platby.

Z tohoto porovnání všech plánovaných příjmů a všech plánovaných plateb zjistíte odpovídající zápornou či kladnou rozdílovou hodnotu za každý jednotlivý měsíc. V případě schodku můžete včas zajistit krytí chybějící částky, např. využitím kontokorentního úvěru nebo zajištěním soukromého vkladu.

Mějte na zřeteli - a to nejen u finančního plánu, nýbrž celkově - následující pravidlo: Pouze v případě, že si zpracujete plán, můžete včas reagovat na odchylky a učinit příslušné kroky (viz finanční plán).

Stručně...

-
- potřeba kapitálu
 - pořízení kapitálu
 - jednání v bance
 - podpory pro začínající podnikatele

- výpočet likvidity
- finanční plánování

2.4. Živnostenské právo

Živnostenské právo může někdy představovat překážku při zakládání nového podniku. Ovšem již od roku 1992 byla zahájena modernizace Živnostenského řádu */Gewerbeordnung/* a začaly se odstraňovat bariéry zamezující v přístupu k živnostenské profesi. Již tehdy byl snížen počet živností, jejichž provozování podléhá povolení, a rovněž byl usnadněn přístup k řemeslným profesím. Od té doby je provozování živností možné i pro osoby, které mají univerzitní vzdělání, které absolvovaly odbornou vysokou školu, vyšší technickou školu, odbornou akademii nebo odborné učiliště ve spojení s většinou víceletou praxí.

Novela živnostenského řádu z roku 1997 představuje pokračování tímto směrem. V současné době existuje již jen 43 řemesel, pro něž je předepsaná mistrovská zkouška, a 42 "vázaných živností", u kterých je nutno prokázat způsobilost k vykonávání živnosti odpovídající příslušným požadavkům. Kromě toho existují "volné živnosti", u nichž se žádné prokázání způsobilosti nevyžaduje. "Volné živnosti" jsou činnosti, které nepředstavují "klasickou činnost" živnosti podléhající doložení způsobilosti a jsou jednoduchými činnostmi na úseku řemesel nebo vázaných živností, jejichž vykonávání nevyžaduje jinak potřebné prokázání způsobilosti. Lze je tudíž ohlásit bez doložení speciálního vzdělání u živnostenského úřadu (okresní hejtmanství, nebo ve Vídni - magistrátní obvodní úřad). U ostatních živností doporučujeme používat označení uvedené v živnostenském řádu. K řadě "volných živností" - statistické materiály uvádějí přes 800 "volných živností" registrovaných živnostenskými úřady - patří i vysoce aktuální služby a aktivity jako např. reklamní agentury či firmy specializující se na nabídku služeb v oblasti výpočetní techniky. Od doby novelizace živnostenského práva z roku 1997 existuje i řada tzv. "díličích živností"*.

* Díličí živnosti jsou činnosti řemeslného charakteru nebo vázané živnosti, jejichž samostatné provozování lze očekávat i od osob, které prokáží i jednoduchou způsobilost k jejich vykonávání (uvedeno v Nařízení o díličích živnostech se specifikací živnosti uznané jako živnost díličí - např. závěrečná učňovská zkouška, odborná činnost, škola či kurz). Zaměstnávání více než 5 pracovníků v rámci díličí živnosti je zakázáno!

2.4.1. Kdy potřebujete živnostenský list?

Pro jakoukoli činnost podléhající právním předpisům o podnikání potřebujete příslušné oprávnění, které vydává živnostenský úřad.**

** Pokud jde o "vázanou živnost podléhající povolení" - veškeré tyto živnosti jsou uvedené v živnostenském řádu ve 24 bodech a jsou vázány na prokázání odborné způsobilosti - (patří k nim ještě i tři v podstatě volné živnosti - provozovatel zastavárny, aukce movitých věcí, směnárna) – je potřeba ještě před zahájením živnostenské činnosti získat povolení zemského hejtmána.

O živnostenské činnosti hovoříme v tom případě, jestliže danou činnost chcete vykonávat samostatně, pravidelně a se záměrem nabýt výnosu.

Za "samostatnou" činnost je považována činnost, kterou vykonáváte na vlastní účet a riziko.

Za činnost "pravidelně vykonávanou" se považuje činnost v případě, jestliže lze předpokládat, že se tato činnost opakuje nebo zabírá zpravidla delší dobu. Živnostenské oprávnění vyžaduje i pouhé oznámení o zřízení živnostenského provozu.

Jaké živnostenské oprávnění budete potřebovat? To závisí na charakteru vykonávané činnosti. Kdo se např. zabývá typickými řemeslnými činnostmi, potřebuje živnostenské oprávnění v příslušném řemeslnickém oboru (např. opravování automobilů = automobilový technik, výrobce nábytku = truhlářství). Existují ovšem i určité činnosti, které nelze jen tak snadno přiřadit k určité kategorii - u těchto činností je nutno nejprve ověřit, jaké živnostenské oprávnění je pro ně potřebné.

Živnostenský řád se výslovně nevztahuje na samostatné profese, které jsou většinou již upraveny v jiných zákonech (např. lékaři, lékárníci, notáři, advokáti, auditoři, civilní technici, zemědělci atd.), příp. na tzv. "nové samostatně výdělečné osoby" (např. psychologové, psychoterapeuti a fyzioterapeuti, přednášející aj.).

Pokud si myslíte, že činnost, kterou chcete vykonávat, není živností, obraťte se na *nejbližší obvodní pobočku nebo na Gründer-Service Vaší hospodářské komory, popř. na odbornou skupinu nebo na právně-politický odbor /Rechtspolitische Abteilung/ hospodářské komory Vaší spolkové země*. Tam bezplatně získáte dostatečné informace.

2.4.2. Jaké druhy živností existují?

Pro Váš plán postupu při zakládání podniku je důležité vědět, do jaké živnosti Vaše činnost spadá. U vázaných živností podléhajících udělení povolení (např. stavitel, technická kancelář) je třeba vyčkat, než bude povolení uděleno, a až teprve poté zahájit činnost. Naproti tomu u volných živností (např. pracovník na úseku zpracovávání dat, písárna), dílčích živností, řemesel (např. holič, rezník, pekař) a vázaných živností nepodléhajících povolení (např. obchod, pohostinství) je postup rychlejší - pokud splňujete podmínky (viz bod 2.4.3.), můžete činnost zahájit spolu s ohlášením živnosti na úřadě, což znamená, že nemusíte čekat na vydání živnostenského listu nebo povolení, pokud můžete vykonávat živnostenskou činnost bez provozního zařízení podléhajícího schválení (viz výklad k bodu 3.1.).

Druh živnosti	Zahájení činnosti
volné živnosti dílčí živnosti řemesla	okamžikem ohlášení živnosti
vázané živnosti nepodléhající povolení	
vázané živnosti podléhající povolení	okamžikem udělení povolení

2.4.3. Jaké předpoklady je třeba splnit?

Živnostenský list obdržíte v případě, že splňujete následující **všeobecné podmínky**:

- jste rakouským státním občanem nebo občanem Evropského hospodářského prostoru či Evropské unie (EU), případně osobou se stejným postavením,
- jste svéprávní (starší 19 let, od 01.07.01: starší 18 let)

- neexistují žádné důvody vylučující získání oprávnění (např. konkurz, daňové delikty, odsouzení soudem)
- máte vhodné provozní prostory a případně i povolení ohledně umístění provozního zařízení

Tyto všeobecné podmínky je třeba prokázat i v případě vykonávání volné živnosti.

Zvláštní podmínky

U určitých činností (jedná se o řemesla vyjmenovaná v živnostenském řádu v seznamech živností a o vázané živnosti, které podléhají a nepodléhají udělení povolení) je třeba prokázat způsobilost z hlediska druhu dané živnosti.

Podrobné informace o podmínkách platných pro zahájení činnosti u jednotlivých živností získáte u *nejbližší obvodní pobočky nebo u Gründer-Service Vaší hospodářské komory, popř. od odborné skupiny nebo právně-politického odboru /Rechtspolitische Abteilung/ hospodářské komory Vaší spolkové země.*

2.4.4. Jakou způsobilost je třeba prokázat?

Vždy v závislosti na druhu živnosti je nutno kromě všeobecných podmínek splňovat i zvláštní předpoklady. Prověřte si proto, zda tyto předepsané odborné a obchodní schopnosti máte a zda máte k dispozici i odpovídající doklady prokazující Vaši způsobilost (vysvědčení z odborné školy, osvědčení o vykonání mistrovské zkoušky nebo doklad o dosažení kvalifikace či jiné doklady uvedené v příslušném nařízení o prokazování způsobilosti jako doba praxe aj.).

Druhy živností a dokládání způsobilosti

Volné živnosti: Doklad o odborné způsobilosti (zkouška, škola atd.) není potřebný. Živnostenský list je ovšem nutný.

Řemesla: Úspěšně složená mistrovská zkouška NEBO ukončení školy zaměřené na příslušné řemeslo (např. univerzita, vyšší technická škola, vysoká odborná škola, odborná akademie, odborné učiliště atd.) ve spojení s různou délkou praxe.

Dílčí živnosti: učňovské obory - složení závěrečné zkoušky, nebo odborná činnost, nebo příslušná škola či kurz.

Vázané živnosti nepodléhající povolení: v závislosti na druhu živnosti jsou potřebné různé doklady o odborné způsobilosti. Lze zde předepsat určitou dobu praxe, určité zkoušky nebo jejich kombinace.

Vázané živnosti podléhající povolení: k příslušnému dokladu o odborné způsobilosti (doba praxe, vzdělání, zkoušky) je dodatečně potřebné vydání úředního povolení.

2.4.4.1. Jak postupovat, když doklad o odborné způsobilosti nemám?

Osoby, které podmínku potřebné způsobilosti k vykonávání zamýšlené živnosti nesplňují úplně, mohou za určitých podmínek požádat o prominutí dokladu o odborné způsobilosti.

Prominout doklad o odborné způsobilosti lze v případě,

- jestliže neexistují žádné důvody k zamítnutí dané živnosti,
- jestliže lze na základě dosaženého vzdělání a dosavadní činnosti žadatele o výjimku předpokládat, že tento žadatel má znalosti, schopnosti a zkušenosti potřebné k vykonávání dané živnosti (plnou způsobilost),
- jestliže lze předpokládat dostatečnou skutečnou způsobilost žadatele u udělení výjimky,
- jestliže u tohoto žadatele nelze předpokládat předložení předepsaného dokladu o odborné způsobilosti v důsledku jeho věku (od cca 45 let), jeho zdravotních potíží nebo z jiných závažných důvodů spočívajících v jeho osobě, nebo
- pokud existují pro udělení výjimky zvláštní místní důvody.

Odůvodnění má obsahovat:

- osobní životopis
- výčet absolvovaných škol a dosavadní profesní dráhu,
- zamýšlenou lokalitu vykonávání činnosti
- Jedná se o převzetí podniku nebo o založení podniku nového?
- okamžik, kdy hodláte zahájit samostatnou činnost
- popis plánované činnosti
- údaje o navštěvovaných kurzech zaměřených na prohlubování kvalifikace, příp. již složené jiné zkoušky jako např. ty, které lze považovat jako součást dokladu o odborné způsobilosti; případně i uvedení důvodů, proč nelze předepsaný doklad o odborné způsobilosti předložit (např. zdravotní problémy, závažné osobní důvody, zejména pak i vysoký věk žadatele o udělení výjimky)
- údaje o zvláštních místních poměrech, jež mohou být důvodem pro prominutí dokladu o odborné způsobilosti. O udělení výjimky z této povinnosti se žádá na živnostenském úřadě (zemský hejtman, ve Vídni magistrátní odbor 63).

Výjimku lze udělit i v případě chybějících předpokladů k připuštění ke složení způsobilostní zkoušky, aby bylo možné tuto zkoušku složit - o tuto výjimku je třeba zažádat na okresním hejtmanství. V žádosti o prominutí podmínek je třeba uvést

důvody, z nichž vyplývá, že na základě dosaženého vzdělání a dosavadní činnosti žadatele o udělení výjimky lze očekávat úspěšné složení zkoušky.

Pokud podmínky k vykonávání živnosti nespĺňujete z toho důvodu, že nemůžete doložit svou způsobilost a nemůžete požádat ani o prominutí této povinnosti, ještě to vůbec neznamená, že už nemáte žádnou jinou možnost osamostatnit se jako živnostník!

Existuje možnost nahradit chybějící doklad o odborné způsobilosti tak, že tento doklad předloží odpovědný zástupce, kterého zaměstnáte podle příslušných živnostenskoprávních předpisů, přičemž tento odpovědný zástupce musí doklad o odborné způsobilosti, jenž Vám chybí, vlastnit (bližší informace - viz bod 2.4.6.).

2.4.4.2. Chybějící rakouské státní občanství

Zahraniční fyzické osoby, které nejsou občany žádného ze států Evropského hospodářského prostoru ani Evropské unie, musí okresnímu hejtmanství doložit, že Rakušané mají v daném státě stejné postavení jako jeho vlastní občané. U osob s občanstvím některého ze států Evropského hospodářského prostoru či Evropské unie není tento doklad potřebný. Stejně tak se nevyžaduje ani doklad o reciprocitě, pokud je stejné postavení v oblasti výkonu živnosti stanovené v prezidentských smlouvách.

Občané státu, u kterého nelze tuto reciprocitu doložit, potřebují k provozování živnosti uznání stejného postavení jako tuzemci, o něž se žádá u zemského hejtmana, bude-li doloženo, že provozování dané živnosti cizincem je v zájmu národního hospodářství a není v rozporu s veřejnými zájmy. Za stejných podmínek musí u zemského hejtmana žádat o uznání stejného postavení i osoby bez státního občanství.

Žádost o uznání stejného postavení musí být podána pro určitou živnost a musí být vzhledem k zákonnému požadavku národohospodářského zájmu na provozování živnosti v Rakousku podrobně odůvodněna.

Pro všechny podrobnější otázky máte k dispozici Vaši *nejbližší obvodní pobočku, nebo Gründer-Service Vaší hospodářské komory, popř. odbornou skupinu nebo právně-politický odbor /Rechtspolitische Abteilung/ hospodářské komory Vaší spolkové země.*

2.4.5. Kdo musí splňovat všeobecné a zvláštní podmínky?

Samostatný podnikatel musí v zásadě splňovat podmínky pro zahájení (provozování) živnosti jako fyzická osoba.

I nájemce živnosti musí těmto podmínkám odpovídat!

Pokud má živnost provozovat společnost, musí podmínky splňovat některý z odpovědných zástupců jmenovaný společností podle živnostenskoprávních předpisů. Takovým odpovědným zástupcům lze jmenovat u osobních společností obchodního práva (veřejná obchodní společnost /*Offene Handelsgesellschaft - OHG*/, komanditní společnost /*Kommanditgesellschaft - KG*/, veřejná výdělečná společnost /*Offene Erwerbsgesellschaft - OEG*/, komanditní výdělečná společnost /*Kommandit-*

Erwerbsgesellschaft - KEG/ - pokud je k provozování živnosti potřebný doklad o odborné způsobilosti - osobně ručícího společníka s touto způsobilostí, jenž je oprávněn v souladu se společenskou smlouvou k obchodnímu řízení a zastupování společnosti, anebo pracovníka s touto způsobilostí, který je v provozu zaměstnán alespoň polovinu běžné týdenní pracovní doby a má plné sociální pojištění; odpovědný zástupce se nahlásí živnostenskému úřadu. Živnostenské oprávnění, o něž společnost žádá po provedení zápisu do obchodního rejstříku, pak zní i na společnost.

2.4.6. Odpovědný zástupce podle živnostenskoprávních předpisů

Odpovědný zástupce podle živnostenskoprávních předpisů musí splňovat pro provozování příslušné živnosti předepsané osobní a - je-li to nutné - zvláštní podmínky a musí být s to v provozu odpovídajícím způsobem fungovat; odpovídá vůči majiteli živnosti za odborně bezchybné provozování živnosti a ve vztahu k úřadu za dodržování živnostenskoprávních předpisů. Proto musí mít v rámci vlastní odpovědnosti požadované oprávnění odpovídající těmto povinnostem. Také je třeba, aby s vydáním tohoto oprávnění a se svým jmenováním vyjádřil prokazatelný souhlas. Odpovědný zástupce podle živnostenskoprávních předpisů, který má působit v živnosti podléhající doložení způsobilosti, musí předložit doklad o odborné způsobilosti případně potřebný k provozování této činnosti i v případě, jestliže majitel (živnostenského) provozu má tento doklad o odborné způsobilosti rovněž. Neboť každý živnostník je oprávněn zajistit si za účelem provozování své živnosti svého odpovědného zástupce, např. proto, aby nemusel dohlížet nad řádným prováděním živnostenského provozu sám.

Živnostník oznamuje toto jmenování a odvolání, jakož i jmenování nového odpovědného zástupce okresnímu hejtmánství a připojuje k tomuto oznámení doklady potřebné k prokázání zákonných podmínek pro činnost, jež je předmětem tohoto oznámení; jedná se o tytéž doklady, které živnostník přikládá sám k ohlášení živnosti, resp. žádosti o vydání povolení (viz bod 2.4.7.).

2.4.7. Jak lze konkrétně získat živnostenské oprávnění?

Chcete-li dostat informace, obraťte se nejprve na Gründer-Service nebo na obvodní pobočku! Pokud Vaše zamýšlená živnost odpovídá volné živnosti nebo vázané živnosti nepodléhající vydání povolení, případně řemeslu (viz oddíl Přehled živností), ohlašuje se tato činnost na okresním hejtmánství (ve Vídni na magistrálním odboru), v jehož místní příslušnosti se nachází lokalita, v níž chcete svou živnost provozovat. Co se týče vázaných živností podléhajících povolení, je pro ně příslušný zemský hejtmán (ve Vídni pak magistrátní odbor 63). Navštivte živnostenský úřad až poté, co budou vyjasněny všechny podmínky jako obor, druh živnosti, název živnosti, lokalita provozu, financování, volba právní formy podniku a podmínky, které musíte splňovat jako osoba (ty jsou uvedené v bodě 2.4.3.).

Pro vydání oprávnění k provozování vázané živnosti podléhající povolení se žádost předkládá zemskému hejtmánovi; všechny ostatní živnosti se ohlašují na okresním hejtmánství nebo na magistrátu (v případě statutárních měst).

Ohlášení živnosti, resp. žádost o povolení k provozování (vázané a povolení podléhající) živnosti musí obsahovat:

- osobní údaje (jméno, údaje o narození, bydliště, státní občanství),
- přesné označení živnosti (u volných živností přesné označení zamýšlené činnosti); u živností uvedených v soupisech živnostenských činností stačí označení zde uvedené,
- uvedení lokality, v níž se provozování živnosti předpokládá.

K ohlášení živnosti, resp. k žádosti o povolení živnosti je třeba přiložit tyto podklady:

U podniků samostatných podnikatelů:

- rodný list
- doklad o státním občanství (v případě nutnosti i rozhodnutí o uznání stejného postavení s tuzemci)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- příp. oddací list či doklad o rozvedení manželství
- příp. doklady o akademických titulech
- výpis z rejstříku trestů, jenž nesmí být starší než tři měsíce (vydaný obcí nebo ředitelstvím spolkové policie)
- prohlášení o neexistenci důvodů vylučujících provozování živnosti
- příp. doklad o odborné způsobilosti (např. vysvědčení), resp. rozhodnutí o udělení výjimky

U společností:

- výpis z obchodního rejstříku výdělečné společnosti nebo společnosti s ručením omezeným starý max. 3 měsíce, nebo
- společenská smlouva u osobních společností obchodního práva,
- prohlášení za ohlašovatele živnosti, resp. žadatele o povolení v případě jmenování odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů (např. z důvodu předložení dokladu o odborné způsobilosti, který budoucímu živnostníkovi chybí).

Pokud bude ustanoven odpovědný zástupce podle živnostenskoprávních předpisů:

- rodný list
- doklad o státním občanství (v případě nutnosti i rozhodnutí o uznání stejného postavení s tuzemci)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- příp. oddací list či doklad o rozvedení manželství
- příp. doklady o akademických titulech
- výpis z rejstříku trestů, jenž nesmí být starší než tři měsíce (vydaný obcí nebo ředitelstvím spolkové policie)
- potvrzení územní nemocenské pokladny v případě zaměstnání takového odpovědného zástupce
- příp. doklad o odborné způsobilosti (např. vysvědčení), resp. rozhodnutí o udělení výjimky
- prohlášení odpovědného zástupce (prohlášení o provádění činnosti a o neexistenci důvodů vylučujících provozování živnosti)

Je potřebné povolení k umístění provozních zařízení? (viz bod 3.1.2.)

2.4.8. Kdo může podat informace o živnostenskoprávních záležitostech?

Podrobné informace o všech živnostenskoprávních otázkách, např. jaké živnostenské oprávnění je pro činnost, kterou plánujete, potřebné a jaké podmínky - ať už podle živnostenského řádu nebo podle jiných zákonů a příslušných nařízení (např. nařízení o prokazování způsobilosti) - je třeba dodržovat, dostanete na *nejbližší obvodní pobočce, u Gründer-Service Vaší hospodářské komory, popř. od odborné skupiny nebo od právně-politického odboru /Rechtspolitische Abteilung/ hospodářské komory Vaší spolkové země.*

Živnostenské oprávnění dává řadu práv specifikovaných v živnostenském řádu, a to práv jak všeobecných, které přísluší všem držitelům živnostenského oprávnění, tak i práv zvláštních, která se zakládají v dané konkrétní živnosti (např. rozsah oprávnění); toto oprávnění ovšem spojuje s právy i určité povinnosti, jejichž nedodržování lze sankcionovat peněžitými tresty v určité výši v závislosti na jednotlivých přestupcích.

- Udržujte proto ve svém vlastním zájmu kontakt s Vaší odbornou skupinou.
- Využívejte nabídek Hospodářské komory a jejího Ústavu na podporu hospodářství */Wirtschaftsförderungsinstitut /*.
- Nepřehlédněte prosím ani pokyny týkající se zákona o podporování začínajících podnikatelů */Neugründungsförderungs-Gesetz - NEUFÖG/* na straně 87.

2.4.9. Svoboda při rozhodnutí o volbě místa podnikání a poskytování služeb v jiných zemích

Se vstupem smlouvy o Evropském hospodářském prostoru v platnost začínají v Rakousku platit úpravy Evropské unie o svobodě při rozhodování o volbě místa podnikání a poskytování služeb v jiných zemích.

Svoboda při volbě místa podnikání umožňuje podnikatelům založit a provozovat podnik nebo společnost v jakémkoli jiném členském státě Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie.

Svoboda poskytování služeb v jiných zemích otevírá pro podnikatele příležitost vykonávat činnost i pouze přechodně "za hranicemi" v jiných členských státech. Občané států Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie, kteří zřídí své sídlo v Rakousku za účelem provozování živnostenské činnosti nebo kteří chtějí vykonávat živnostenskou činnost na objednávku, jsou z hlediska státního občanství postaveni na roveň Rakušanům.

Tato reciprocita se netýká kominíků v rámci úkolů, které musí plnit na základě právních předpisů spolkových zemí, a výjimku tvoří i podnikání v oblasti zbraní, co se týče vojenské výzbroje a střeliva.

Občané států Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie jsou ovšem povinni zajistit si příslušná oprávnění potřebná pro účely provozování živnosti v Rakousku.

Pokud státní občan Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie nesplňuje podmínky prokázání způsobilosti podle rakouských živnostenských právních předpisů, vydá mu zemský hejtman **uznání** kvalifikace nahrazující předepsaný doklad o odborné způsobilosti formou rozhodnutí, jestliže jsou splněny podmínky pro udělení výjimky stanovené v nařízení uvedené ve spolkové sbírce zákonů 775/1993, jímž se směrnice o svobodné volbě místa podnikání a poskytování služeb zapracovávají do rakouského práva.

Uznání se udělí tehdy, jestliže státní občan Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie prokáže na základě vysvědčení určité odborné činnosti po určitou dobu jako osoba samostatně výdělečně činná, vedoucí provozu, osoba v závislém postavení nebo osoba ve vedoucím postavení.

Pokud nejsou pro určité živnosti předepsané kratší lhůty, nesmí být doba od okamžiku, kdy došlo k jejich přerušení, kratší deseti let.

Všeobecným podmínkám pro zahájení každé živnosti, které musí splňovat i Rakušan, musí odpovídat samozřejmě i každý občan pocházející ze země Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie. Tytéž podmínky platí i pro státní občany ze zemí Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie, kteří hodlají převzít funkci odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů ve společnosti. Vzhledem k tomu, že výše uvedené nařízení uvedené ve spolkové sbírce zákonů 775/1993 nezahrnuje všechny živnosti, je spolkový ministr hospodářství a práce povinen v rámci tzv. **zkoušky rovnocennosti** v průběhu čtyř měsíců rozhodnout o tom, zda jsou vysvědčení o vzdělání získaném v některém ze států Evropského hospodářského prostoru nebo Evropské unie či způsobilost rovnocenné vysvědčením předepsaným pro získání rakouského dokladu o odborné způsobilosti.

Pokud nelze považovat na základě předložených vysvědčení o vzdělání nebo způsobilost za rovnocennou rakouskému dokladu o odborné způsobilosti, stanoví příslušný spolkový ministr (spolkový ministr pro hospodářské záležitosti), že chybějící kvalifikaci musí žadatel doložit doplňující odbornou činností, absolvováním adaptačního kurzu nebo složením způsobilostní zkoušky.

3

Důležité
vlivové
faktory

3.1. Výběr místa pro zřízení závodu a právní předpisy o provozních zařízeních

3.1.1. Umístění podniku

Výběr místa pro podnik a plánování tohoto místa jsou podstatnými faktory úspěchu podnikání. V závislosti na druhu provozu rozhodují při posuzování otázky optimálního umístění podniku různá kritéria.

Např. výrobní závody musí odpovídat zvláštním právním předpisům: územní plány a plány zástavby určují způsob využívání území, stavební povolení a povolení ke zřízení závodů jsou často vázána na určité podmínky.

Vzhledem ke stále většímu ekologickému povědomí obyvatelstva je důležitá i okolí podniku - jestliže podnik vyvolává ekologické problémy, musí počítat s případnými podmínkami na úseku ochrany životního prostředí.

Při výběru místa podniku je třeba brát v úvahu kromě těchto právních a ekologických aspektů i další faktory:

- náklady na získání pozemku
- dopravní situace (příjezdové komunikace, parkoviště, možnost nakládky)
- kapacita veřejných rozvodných a odváděcích sítí (elektřina, plyn, voda, kanalizace, telefon atd.)
- potřeba disponibilních pracovních sil
- blízkost zdrojů surovin
- vzdálenost od dodavatelů a zákazníků
- veřejné dotace apod.

Pro obchodní firmy a podniky působící na úseku služeb, které pracují přímo se spotřebitelem, jsou obzvláště důležité

- dosažitelnost podniku pro zákazníka (dopravní situace, silniční síť, parkoviště)
 - kupní síla zákazníků a jejich nákupní zvyklosti (spádová oblast, situace na trhu práce, průměrné příjmy obyvatelstva) a
 - charakter konkurenčního prostředí (druhy a počet konkurenčních firem).
-
- obchody s potravinami v obytných čtvrtích
 - psací potřeby a papírnický sortiment v blízkosti škol
 - větší supermarkety s možností parkování
 - provozy rychlého občerstvení na nádražích, u sportovišť atd.

3.1.2. Právní předpisy o provozních zařízeních

- Provozní zařízení podniku - co to je?

Pod pojmem provozní zařízení podniku chápeme jakékoli zařízení vázané k určité lokalitě, jehož účel spočívá ve výkonu živnostenské činnosti. Touto definicí zákonodárce jasně stanoví, že u provozního zařízení jde o to, že je toto zařízení určeno k pravidelnému provozování živnostenské činnosti a nikoli jen přechodným aktivitám, jako je tomu třeba v případě stavenišť.

Typickým příkladem provozního zařízení je např. dílna nebo prodejna, penzion, hotel, garáž, nebo třeba i odstavná plocha.

▪ **Kdy provozní zařízení podléhá povolení z hlediska živnostenského práva?**

Provozní zařízení nepodléhají povolení pouze tehdy, jestliže nemohou vyvolávat žádné negativní vlivy, jako např. čistě kancelářské objekty. Zpravidla je ovšem provozní zařízení na udělení povolení vázáno.

Kromě toho může vzniknout potřeba dalších povolení, např. v souvislosti s předpisy stavebního či vodního práva.

▪ **Kdy je třeba požádat o povolení ke zřízení provozního zařízení?**

Povolení ke zřízení provozního zařízení musí být vydáno již před zahájením stavby, což znamená, že stavbu lze zahájit až poté, co bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o povolení daného záměru.

▪ **Který úřad je příslušný pro vydání živnostenskoprávního povolení?**

V zásadě je pro vydávání povolení při zakládání provozních zařízení příslušné okresní hejtmánství, v jehož obvodě má být zařízení vybudováno.

▪ **Jaké druhy řízení existují?**

a) Řádné řízení

Řádné řízení probíhá v podstatě ve čtyřech fázích:

- podání žádosti (k té je třeba přiložit pokud možno úplně všechny potřebné podkladové materiály)
- předběžné šetření úřadem
- jednání s místním ohledáním (se zapojením sousedů)
- vydání rozhodnutí (případně i se stanovením podmínek)

b) Zjednodušené řízení (tzv. příkazové řízení)

Vzhledem k tomu, že náklady na řízení potřebné k vydání povolení k založení provozního zařízení jsou zpravidla značně vysoké, stanovil zákonodárce v případě zařízení malého rozsahu zjednodušené, tzv. příkazové řízení.

Které podklady je třeba přiložit k žádosti o udělení povolení k založení provozního zařízení (jak v rámci řádného, tak i zjednodušeného řízení)?

▪ **Všeobecné informace k povolovacímu řízení**

V zásadě je třeba předpokládat, že čím úplnější a informativnější jsou podkladové materiály předložené úřadu, tím rychleji a jednodušeji lze takovéto řízení ukončit.

Samozřejmě se opakovaně objevují případy, že jsou k posouzení přípustnosti založení provozního zařízení potřebné informace představující "citlivé údaje" (podléhající obchodnímu nebo provoznímu tajemství).

Zde je nutno poznamenat, že úřad má povinnost dodržovat úřední mlčenlivost a že - pokud dostane určité materiály označené jako "důvěrné" - bude tento požadavek důvěrného nakládání s nimi zohledňovat.

Přiložit je třeba následující podklady:

- volně formulovanou žádost o povolení provozního zařízení
- popis provozu včetně soupisu strojů a jiného vybavení provozu (ve 4 vyhotoveních)
- potřebné plány a výkresy (ve 4 vyhotoveních)
- popis postupu při nakládání s odpadem vznikajícím při provozování zařízení a opatření firmy zaměřená na jeho minimalizaci, zužitkování, svoz a likvidaci (konceptce hospodaření s odpadem - ve 4 vyhotoveních)
- bezpečnostní analýza a plán opatření (platí pouze v případě tzv. rizikových provozů - ve 4 vyhotoveních)
- podklady k posouzení projektu a předpokládaných emisí (zápach, hluk, kouř, prach, ořesy, splašky) (v jednom vyhotovení)
- jména a adresy vlastníka pozemku, na němž se provoz nachází, jakož i vlastníků všech pozemků bezprostředně sousedících s předmětným pozemkem (v jednom vyhotovení)

Jaká povolení by mohla být ještě navíc potřebná k povolení podnikání?

- stavebněprávní povolení

V rámci řízení k vydání stavebněprávního povolení zkoumá stavební úřad daný záměr z hlediska stavebního práva a předpokládaného účelu pozemku. Udělení stavebního povolení ovšem ještě vůbec neznamená, že bude pro účely projektu vydáno i povolení k založení provozního zařízení!

- vodoprávní povolení
- povolení podle právních předpisů o hospodaření s odpady
- povolení podle právních předpisů o ochraně přírody
- povolení podle lesního práva
- povolení podle zákona o spolkových silničních komunikacích
- povolení podle právních předpisů o železnicích

Stručně...

Provozně-hospodářské faktory optimálního výběru místa provozu

Právně-technické faktory optimálního výběru místa provozu

- územní plán
- staré ekologická břemena
- sousedství
- postup řízení

3.2. Podnik provozovaný samostatným podnikatelem nebo společnost

Každý zakladatel podniku musí vyřešit otázku, jaká forma podniku je pro něj tou nejvhodnější. Má založit podnik, který bude provozovat pouze on sám, anebo je výhodnější společnost? A pokud ano, tak jaká? A jaký název bude potom podnik mít?

Sám nebo s partnery?

Tato otázka patří asi k nejdůležitějším rozhodnutím, která musíte učinit. V zásadě platí to, že založení podniku spolu s partnery je třeba dát přednost před podnikem provozovaným jednou osobou. Toto rozhodnutí ovšem závisí na Vás, dále na obchodním záměru a na rámcových podmínkách, v nichž se má plánovaný podnik založit.

Výhody podniku založeného s partnery

- vzájemně se s partnery doplňujete svými zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi
- práci lze lépe rozdělit a šetřit tak čas
- snadnější vložení kapitálu
- menší zakladatelské riziko
- dynamičtější růst podniku
- větší vyhlídky na úspěch

Proti této formě zase hovoří skutečnost, že jednotlivec je omezován ve své svobodě rozhodování, že odpovídá i za chybné kroky učiněné partnery a že rozhodovací proces trvá zpravidla déle.

Alternativou by mohl být pokus zjistit, zda by bylo možné jako samostatný podnikatel navázat nějakou formu spolupráce s jinými podnikateli. Paleta oblastí, v nichž lze spolupráci realizovat, zahrnuje všechny provozní funkce a sahá od úseku nákupu surovin, pomocných a provozních materiálů přes výrobu až po prodej a služby nebo využívání společných zařízení. Intenzitu spolupráce je možné volně regulovat. Vždy v závislosti na sledovaném cíli lze uvažovat jak o volné spolupráci samostatných podniků, tak i o založení společné firmy.

Založení podniku spolu s partnery - na co si dávat pozor?

Při zakládání podniku s dalšími partnery existuje nebezpečí, že rozhodnutí při volbě partnera spočívá příliš v čistě emocionální rovině a z věcného hlediska není dostatečně opodstatněné. To nemá znamenat, že si nebudete dávat pozor na pocity a že nemáte naslouchat svému vnitřnímu hlasu. Vždyť tou nejdůležitější podmínkou obchodního úspěchu je právě důvěra v partnera.

Přesto si ale uvědomte - společně se svým životním partnerem - zda jste opravdu našli toho správného obchodního partnera; položte si při tom tyto otázky:

- Znáte svého budoucího partnera? Pracovali jste s ním někdy konstruktivně a efektivně v nějakém týmu?
- Žije tento partner ve spořádaných finančních a rodinných poměrech?
- Má Váš partner potřebné osobní vlastnosti podnikatele? Požívá dobré pověsti v oboru, kde chcete působit?
- Funguje mezi Vámi a Vaším partnerem i tzv. "chemie", tedy bližší osobní porozumění? A jak se snáší Váš životní partner/partnerka s obchodním partnerem, resp. s jeho životní partnerkou/partnerem?
- Mohl by Váš partner úspěšně založit a provozovat nějaký podnik i bez Vás? K čemu Vás potřebuje?
- Jaké následky by pro Vás měl případný rozpad tohoto partnerství?

Protože jde v této záležitosti o navýsost komplexní problematiku, nabízí se zde toto heslo: " Dobře si rozvaž, než se uvážeš."

Jaké existují právní formy?

Právní forma podniku charakterizuje právní vztahy jak uvnitř podniku samotného, tak i vztahy mezi podnikem a jeho okolím. Při výběru té správné právní formy byste měli zvážit osobní, daňová i společenskoprávní kritéria, jakož i hlediska podnikové ekonomiky.

"Ideální" právní forma neexistuje. Vždy záleží na tom, jaký účel sledujete. Proto si včas promyslete všechny přednosti i nevýhody jednotlivých právních forem a mějte na paměti i to, že nenajdete žádnou takovou právní formu, která by byla trvale výhodná, neboť jak jsou různorodé důvody pro výběr jedné z nich, tak jsou rozdílné i její dřívější či pozdější změny. Otázka optimální právní formy by se proto měla v intervalu několika let opětovně přezkoumávat.

Abyste se lépe orientovali a mohli se rozhodnout pro tu či onu právní formu, představíme Vám nyní ty nejběžnější právní formy, které si zakladatelé podniků vybírají.

3.2.1. Podnik samostatného podnikatele

Majitelem podniku je jediná osoba, která podnik provozuje. Výraz *majitel* znamená, že tato osoba může být jak vlastníkem podniku, tak i jeho nájemcem. Samostatný podnikatel ručí za dluhy svého podniku neomezeně svým soukromým majetkem. Na základě skutečnosti, že takovýto podnikatel nese plné riziko, mu přísluší i veškerý zisk.

To, že majitel podniku provozuje podnik sám, ovšem neznamená, že musí všechno zajišťovat úplně sám. Může přijmout zaměstnance a tedy uzavírat pracovní smlouvy. I působení členů jeho rodiny v podniku pro něj představuje možnost podpory.

Založení

Podnik samostatného podnikatele se zřizuje v zásadě ohlášením živnosti, resp. udělením povolení.

Obchodní rejstřík

Možnost zapsat podnik do obchodního rejstříku existuje nebo neexistuje v závislosti na velikosti a rozsahu podniku. Obchodní rejstřík si za účelem vyjasnění stavu vyžaduje odborný posudek od hospodářské komory. Základní podmínkou pro zapsání je v současné době zpravidla roční obrat ve výši alespoň 5 mil. ATS (363.364,17 EUR).

Firma

Vedení firmy (názvu podniku) je možné pouze při zapsání do obchodního rejstříku. Samostatný podnikatel nezapsaný v obchodním rejstříku používá své jméno a příjmení. Nemá tudíž firmu jako obchodní název a vystupuje jako osoba.

Živnostenské oprávnění

Pokud hodlá samostatný podnikatel vykonávat živnostenskou činnost, potřebuje k tomu živnostenské oprávnění (živnostenský list). Musí pro získání živnostenského oprávnění osobně splňovat všeobecné a zvláštní podmínky. Pokud nemá možnost doložit potřebné zvláštní (odborné, obchodnické) podmínky, může jmenovat odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů. Tento odpovědný zástupce musí působit v provozu a musí být zaměstnán jako pracovník s plnou pojistnou povinností alespoň polovinu normální týdenní pracovní doby.

Sociální pojištění

Provozuje-li samostatný podnikatel živnost a je-li tedy na základě své živnosti nebo jiného profesního oprávnění členem hospodářské komory, podléhá povinnému pojištění podle zákona o sociálním pojištění živnostníků /*Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG*/ u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství /*Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft*/.

Tzv. "noví podnikatelé" - v zásadě to jsou osoby samostatně výdělečně činné bez členství v hospodářské komoře (např. přednášející, fyzioterapeuti atd.) rovněž podléhají povinnému pojištění podle GSVG, a to od určité výše ročních příjmů.

Daně

Samostatnému podnikateli se vyměřuje daň z příjmů; je povinen odvádět daň z obratu.

3.2.2. Veřejná výdělečná společnost /*Offene Erwerbsgesellschaft - OEG*/

Veřejnou výdělečnou společnost /*Offene Erwerbsgesellschaft - OEG*/ tvoří - stejně jako v případě veřejné obchodní společnosti /*Offene Handelsgesellschaft - OHG*/ minimálně dva společníci ručící za závazky společnosti přímo, a to i svým soukromým majetkem. V případě pochybností jsou společníci povinni složit stejné

vklady; vklad však může mít formu i pouhého poskytování služeb. Z ročního zisku náleží každému ze společníků zpravidla částka odpovídající jeho podílu (4 % svého kapitálového podílu může vybrat v každém případě).

Veřejná výdělečná společnost */Offene Erwerbsgesellschaft - OEG/* se liší od veřejné obchodní společnosti */Offene Handelsgesellschaft - OHG/* zejména rozsahem svého podnikání.

Zatímco u malé veřejné výdělečné společnosti nesmí podnikání překročit rámec malého provozu či živnosti, je třeba v případě veřejné obchodní společnosti v průběhu jednoho roku prokázat, že přesahuje rozsah malého provozu (malé živnosti). Jako směrná hodnota, podle které se posuzuje provoz jako malá živnost, se používá zpravidla roční obrát nižší než 5 mil. ATS (363.364,17 EUR). Tato směrná hodnota se řídí daňovými bilančními limity.

Založení

Založení veřejné výdělečné společnosti předpokládá uzavření společenské smlouvy mezi alespoň dvěma společníky. Společenská forma nemusí ze zákona vykazovat žádnou zvláštní formu, což znamená, že ji lze uzavřít i ústně: doporučuje se ovšem písemná forma. Spoluúčasti notáře nebo advokáta není zapotřebí. Společenská smlouva má upravovat veškerá práva a povinnosti společníků vůči sobě navzájem a ve vztahu ke společnosti. Patří sem např. i jednání a zastupování společnosti, účast na ziscích a ztrátách, počet hlasů každého společníka při přijímání závažných rozhodnutí, úpravy týkající se úmrtí, vystoupení ze společnosti, její likvidace apod.

Obchodní rejstřík

Po uzavření společenské smlouvy musí společníci osobní společnost přihlásit k zápisu do obchodního rejstříku. V rejstříku musí být zaznamenány všechny ty skutečnosti, které jsou relevantní z hlediska vnějších poměrů, tj. pro všechny osoby, které mají se společností obchodní kontakty (např. ručení společníků, oprávnění k zastupování, firma atd.).

Veřejná výdělečná společnost vzniká až okamžikem zápisu do rejstříku firem. Před zápisem nemá veřejná výdělečná společnost právní subjektivitu.

Firma

Firma veřejné výdělečné společnosti se skládá minimálně ze jména jednoho z neomezeně ručících společníků a dodatku charakterizujícího společenský poměr. Dodatek musí znít v.v.s. */OEG/* nebo Veřejná výdělečná společnost. Dodatek "&/ a partneři." je pro výdělečné společnosti možný pouze ve spojení s dodatkem v.v.s. */OEG/* nebo Veřejná výdělečná společnost.

Zastupování

Ze zákona je každý neomezeně ručící společník oprávněn a povinen zastupovat společnost. Pokud má být v případě většího počtu neomezeně ručících společníků některý z nich nebo několik z nich vyloučeno z postavení jednatele společnosti, je

nutné sjednat to ve společenské smlouvě a zapsat tuto skutečnost do obchodního rejstříku. Omezení oprávnění k zastupování a/nebo jednatelství podniku nemůže mít nikdy za následek omezení ručení vůči věřitelům.

Živnostenské oprávnění

Chce-li společnost provozovat živnostenské aktivity, musí požádat o živnostenské oprávnění znějící na jméno společnosti. Aby společnost toto živnostenské oprávnění získala, je třeba jmenovat odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů. Tím může být buď některý z neomezeně ručících společníků nebo zaměstnanec s plnou povinností pojištění, jenž uzavřel se společností pracovní poměr, který zahrnuje minimálně polovinu normální týdenní pracovní doby.

Sociální pojištění

U veřejné výdělečné společnosti jsou všichni neomezeně ručící společníci povinně pojištěni v rámci Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství */Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft/*.

Společníci veřejné výdělečné společnosti podléhají jakožto "noví podnikatelé" povinnosti pojištění od určité výše ročních příjmů, a to rovněž u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství */Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft/*.

Daně

Veřejná výdělečná společnost nepodléhá povinnosti odvodu daně z příjmů; této povinnosti podléhají jednotliví společníci se svými podíly na zisku. Společnost hradí daň z obrátu. Společník může obdržet další příjmy, pokud dostává od společnosti odměny (např. za součinnost, přenechání investičního majetku). Tyto položky rovněž podléhají dani z příjmů.

3.2.3. Komanditní výdělečná společnost */Kommandit-Erwerbsgesellschaft - KEG/*

V případě komanditní výdělečné společnosti */Kommandit-Erwerbsgesellschaft - KEG/* musí existovat - stejně jako u komanditní společnosti */Kommanditgesellschaft - KG/* alespoň jeden neomezeně ručící společník (komplementář) a minimálně jeden omezeně ručící společník (komanditista).

Komplementář ručí ve vztahu k věřitelům osobně, neomezeně a bezprostředně. Komanditista ručí vůči věřitelům pouze tou částkou, která je zapsaná jako vklad v obchodním rejstříku. Za to jsou ovšem komanditisté vyloučeni z obchodního vedení společnosti, nemají právo na průběžné informování a z ročního zisku jim patří pouze úrok z vloženého kapitálu.

Komanditní výdělečná společnost se liší od komanditní společnosti rozsahem svého podnikání. Zatímco u komanditní výdělečné společnosti nesmí podnikání překročit rámec malého provozu či malé živnosti, je třeba v případě komanditní společnosti v průběhu jednoho roku prokázat, že přesahuje rozsah malého provozu (malé živnosti).

Jako směrná hodnota, podle které se posuzuje provoz jako malá živnost, se používá zpravidla roční obrát do limitní částky 5 mil. ATS (363.364,17 EUR). Tato směrná hodnota se řídí daňověprávními bilančními limity.

Založení

Založení komanditní výdělečné společnosti předpokládá uzavření společenské smlouvy alespoň mezi jedním komplementářem a jedním komanditistou. Společenská forma nemusí ze zákona vykazovat žádnou zvláštní formu, což znamená, že ji lze uzavřít i ústně: doporučuje se ovšem forma písemná. Spoluúčasti notáře nebo advokáta není zapotřebí.

Společenská smlouva má upravovat veškerá práva a povinnosti společníků vůči sobě navzájem i ve vztahu ke společnosti. Patří sem např. i vklady a účast společníků, jednatelství a zastupování společnosti, účast na ziscích a ztrátách, počet hlasů každého společníka při přijímání závažných rozhodnutí, úpravy týkající se úmrtí, vystoupení ze společnosti, její likvidace apod.

Obchodní rejstřík

Po uzavření společenské smlouvy musí společníci osobní společnost přihlásit k zápisu do obchodního rejstříku. V rejstříku musí být zaznamenány všechny ty skutečnosti, které jsou relevantní z hlediska vnějších poměrů, tj. pro všechny osoby, které mají se společností obchodní kontakty (např. ručení společníků, oprávnění k zastupování, firma atd.).

Komanditní výdělečná společnost vzniká až okamžikem zápisu do obchodního rejstříku. Před zápisem nemá komanditní výdělečná společnost právní subjektivitu.

Firma

Firma komanditní výdělečné společnosti se skládá minimálně ze jména jednoho z neomezeně ručících společníků a dodatku charakterizujícího společenský poměr. Dodatek musí znít k.v.s. /KEG/ nebo Komanditní výdělečná společnost.

Dodatek "&/ a partneři." je pro výdělečné společnosti možný pouze ve spojení s dodatkem k.v.s. /KEG/ nebo Komanditní výdělečná společnost.

Zastupování

Ze zákona je každý neomezeně ručící společník oprávněn a povinen zastupovat společnost. Pokud má být v případě většího počtu neomezeně ručících společníků některý z nich nebo několik z nich vyloučeno z postavení jednatele společnosti, je nutné sjednat to ve společenské smlouvě a zapsat tuto skutečnost do obchodního rejstříku. Omezení oprávnění k zastupování a/nebo jednatelství podniku nemůže mít nikdy za následek omezení ručení vůči věřitelům.

Komanditisté nejsou podle zákona oprávněni k řízení podniku. Mají pouze určitá kontrolní práva, která lze měnit společenskou smlouvou.

Živnostenské oprávnění

Chce-li společnost provozovat živnostenské aktivity, musí požádat o živnostenské oprávnění na jméno společnosti. Aby společnost toto živnostenské oprávnění získala, je třeba jmenovat odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů. Tím může být buď některý z neomezeně ručících společníků nebo zaměstnanec s plnou povinností pojištění, jenž uzavřel se společností pracovní poměr, který zahrnuje minimálně polovinu normální týdenní pracovní doby.

Sociální pojištění

U komanditní výdělečné společnosti příslušející k hospodářské komoře jsou všichni neomezeně ručící společníci podle zákona o sociálním pojištění živnostníků */Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG/* povinně pojištění, a to stejně jako osobně ručící společníci společností bez živnostenského listu, pokud roční příjmy společníků přesáhnou určitou částku.

Omezeně ručící společníci (komanditisté) mohou být podle všeobecného zákona o sociálním pojištění *(Allgemeines Sozialversicherungsgesetz - ASVG/* povinně pojištění, pokud se společností uzavřou pracovní poměr.

Od roku 2000 jsou komanditisté, kteří převzali tuto funkci po 30. červnu 1998 a kteří působí ve společnosti nebo poskytují služby, subjekty podléhajícími povinnému pojištění u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství jakožto noví podnikatelé. Tato úprava se vztahuje jak na společnosti s živnostenským listem, tak i na společnosti, které ho nemají.

Daně

Komanditní výdělečná společnost nepodléhá povinnosti odvodu daně z příjmů; této povinnosti podléhají jednotliví společníci se svými podíly na zisku. Společnost hradí daň z obratu. Společník může obdržet další příjmy, pokud dostává od společnosti odměny (např. za součinnost, přenechání investičního majetku). Tyto položky rovněž podléhají dani z příjmů.

3.2.4. Společnost s ručením omezeným */Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH/*

Společnost s ručením omezeným */Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH/* je po podniku samostatného podnikatele nejrozšířenější právní formou. Důvod velké přitažlivosti lze odvodit již ze samotného názvu - ručení je omezeno na samotnou společnost. Proto se tato forma hodí zejména v případě spojení partnerů, kteří sice v rámci společnosti spolupracují, ale chtějí omezit své riziko na kapitálový vklad. Aby věřitelé podniku měli alespoň nějakou ochranu, požaduje zákonodárce minimální kapitálový vklad do podniku. Tzv. základní jmění společnosti s ručením omezeným musí činit alespoň 35.000 EUR (481.610,50 ATS). Polovinu tohoto vkladu je třeba uhradit v hotovosti při založení společnosti. Kromě toho jsou možné i vklady nepeněžitě.

Společnost s ručením omezeným je právnickou osobou. To znamená, že může mít práva a povinnosti jako člověk. Vzhledem k tomu, že společnost samotná jakožto smluvní subjekt nemůže činit žádná prohlášení a provádět úkony, potřebuje nějakou fyzickou osobu jako jednatele. Tohoto jednatele podle obchodního práva volí valná hromada společníků.

Základní jmění

Od 1. ledna 1999 činí nová výše základního jmění společností s ručením omezeným minimálně 35.000 EUR (namísto 500.000 ATS), minimální zaplacený vklad činí celkem 17.500 EUR (místo dosavadních 250.000,-- ATS) a minimální vklad každého jednotlivého společníka musí být alespoň 70 EUR.

Založení Přechodné šilinkové společnosti s ručením omezeným */Übergangs-Schilling-GmbH/* se provádí na základě nových částek v EUR přepočtených na šilinky a nikoli na základě dosavadních částek uváděných v šilincích (500.000,-- ATS). Přechodně tím tedy vznikají při zakládání (na základě minimální výše základního jmění) částky v šilincích obsahující i desetinná místa (481.610,50 ATS), které se ovšem automaticky upraví po uplynutí přechodného období na zaokrouhlené částky v EUR.

Založení

Založení společnosti s ručením omezeným vyžaduje společenskou smlouvu, přičemž uzavření smlouvy musí být provedeno formou notářského zápisu.

Obchodní rejstřík

Společnost vzniká až po zapsání do obchodního rejstříku.

Firma

U společností s ručením omezeným lze zvolit název specifikující předmět podnikání (např. Obchod se stroji s.r.o.), nebo název se jménem (např. Müller s.r.o.), případně i název kombinovaný (např. Müller - obchod se stroji s.r.o.). Součástí názvu musí být dodatek upřesňující, že se jedná o společnost s ručením omezeným.

Zatupování

Zastupování společnosti navenek zajišťuje jeden nebo několik obchodněprávních jednatelů, kteří přebírají plné ručení v případě zavinění vzniklé škody.

Živnostenské oprávnění

Hodlá-li společnost s ručením omezeným vykonávat živnostenské aktivity, musí získat živnostenský list. Toto živnostenské oprávnění musí při tom znít na společnost s ručením omezeným. Vzhledem k tomu, že společnost vzniká až zápisem do obchodního rejstříku, lze provést ohlášení podnikání, resp. podat žádost o povolení až po zápisu do obchodního rejstříku při předložení výpisu z obchodního rejstříku živnostenskému úřadu.

Aby společnost s ručením omezeným obdržela živnostenské oprávnění, musí jmenovat podle živnostenskoprávních předpisů svého odpovědného zástupce. Ten musí splňovat všechny osobní podmínky, musí mít bydliště v Rakousku a působit odpovídajícím způsobem v podniku. Kromě toho musí - v případě, že je nutno předložit doklad o odborné způsobilosti - buď patřit do orgánu společnosti s oprávněním zastupovat společnost (člen představenstva nebo jednatel), anebo musí být zaměstnanec společnosti s ručením omezeným s plnou povinností pojištění, jenž je zaměstnán minimálně polovinu normální týdenní pracovní doby.

Sociální pojištění

Společníci nepodléhají v zásadě žádnému povinnému pojištění. Jestliže je společník společnosti s ručením omezeným patřící k hospodářské komoře současně i odpovědným zástupcem podle živnostenskoprávních předpisů, je povinně pojištěn podle zákona o sociálním pojištění živnostníků / *Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG*/ u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství /*Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft*/. Pokud nemůže společník s.r.o. ve funkci jednatele vykonávat na společnost rozhodující vliv, lze uvažovat i o povinném pojištění podle zákona o všeobecném sociálním pojištění /*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG*/.

U společností s ručením omezeným založených po 1.1.1999 podléhá společník vykonávající funkci jednatele v případě účasti do 25 % vždy povinnosti pojištění podle ASVG.

Daně

Společnost musí platit ze svého zisku daň z příjmů právnické osoby (34 %). Pokud nebude za hospodářský rok dosaženo žádného zisku nebo společnost utrpí dokonce ztrátu, je třeba uhradit minimální roční daň z příjmů právnické osoby ve výši 25.000,-- ATS (1.816,82 EUR) (v prvním roce pouze 15.000,-- ATS / 1.090,09 EUR) ve formě zálohy.

Rozdělení zisku podléhá buď dani z kapitálových výnosů (25 %) nebo zdanění v rámci poloviční sazby daně z příjmů fyzických osob.

Platy, které si společníci za svou činnost pro společnost nechávají vyplácet, podléhají buď dani ze mzdy (v případě, že účast na společnosti není větší než 25 %) nebo dani z příjmů. Odměny podléhají dani z příjmů.

3.2.5. Je výhodné založení spolku?

Spolkem ve smyslu zákona o spolcích je právnická osoba. Spolek sám má právní subjektivitu, podílí se prostřednictvím svých orgánů na právním dění a sleduje idealistické účely.

Spolek může provozovat i hospodářskou činnost, pokud tyto příjmy slouží k uskutečňování nadřazených idealistických účelů spolku. Může mít samostatně, tj. nezávisle na svých členech, práva a povinnosti. Může nabývat majetků a vlastnictví. uzavírat smlouvy, zadávat služby, vystupovat jako zaměstnavatel atd., ale má i

daňovou povinnost, je povinen poskytovat náhradu škody, může jít do konkurzu a ručí svým jměním.

Stejně jako ostatní právnické osoby musí spolek mít živnostenské oprávnění a orgány a členové v něm působící podléhají povinnému sociálnímu pojištění.

Všude tam, kde řada lidí spolupůsobí při realizaci idealistických cílů po delší dobu, je třeba volit pro společné aktivity právě tuto právní formu. Ovšem ještě před tím, než se rozhodnete založit nějaký spolek, měli byste si přesně ověřit, zda existuje přípustný účel hovořící pro založení spolku a zda spolek představuje z hlediska sledovaného cíle skutečně tu optimální organizační formu.

3.3. Název podniku

Řada zakladatelů firem stojí před otázkou, jak se má jejich podnik jmenovat.

Firma (označení právní formy)

Pro označování podniku samostatného podnikatele nebo společnosti platí určité minimální zákonné náležitosti. Slouží jako ochrana zákazníků, dodavatelů atd., aby tito mohli vždy rozpoznat, s kým své obchodní styky udržují.

- **Podnik samostatného podnikatele** /*Einzelunternehmer*/: Jméno a příjmení (pokud je zápis v obchodním rejstříku, pak název firmy zde zapsaný); Odkaz na předmět podnikání je možný.
- **Společnost občanského práva** /*Gesellschaft bürgerlichen Rechts – GesbR*/: Jména a příjmení všech společníků. Je možný dodatek specifikující obchodní činnost.
- **Veřejná výdělečná společnost** /*Offene Erwerbsgesellschaft – OEG*/: Příjmení alespoň jednoho společníka plus dodatek v.v.s. /*OEG*/. Odkaz na předmět podnikání je možný.
- **Veřejná obchodní společnost** /*Offene Handelsgesellschaft – OHG*/: Příjmení alespoň jednoho společníka plus dodatek v.o.s. /*OHG*/ nebo & Co nebo příjmení všech společníků bez dodatku
- **Komanditní výdělečná společnost** /*Kommandit-Erwerbsgesellschaft – KEG*/: Příjmení alespoň jednoho neomezeně ručícího společníka plus dodatek k.v.s. (KEG). Odkaz na předmět podnikání je možný.
- **Komanditní společnost** /*Kommanditgesellschaft – KG*/: Příjmení alespoň jednoho plně ručícího společníka plus dodatek k.s. /*KG*/ nebo Co.
- **Společnost s ručením omezeným** /*Gesellschaft mit beschränkter Haftung – GmbH*/: Příjmení společníka (osobní firma) nebo odkaz na předmět podnikání (firma mající v názvu svůj předmět podnikání) nebo obojí (smíšená firma), a to vždy s dodatkem společnost s r.o., spol. s r.o. nebo s.r.o. /*Gesellschaft mbH, GesmbH* nebo *GmbH*/.

Toto označení je třeba používat jak v obchodní dokumentaci (např. na dopisních papírech, formulářích faktur a objednávek atd.), tak i za účelem vnějšího označení provozovny (obchodních prostor).

Co se týče formy, velikosti a umístění těchto údajů v písemné obchodní dokumentaci, nepředepisuje zákon žádné podrobnější náležitosti. Účelné by bylo uvádění čitelných údajů v záhlaví nebo zápatí. U kapitálových společností (s.r.o., a.s.) se v obchodní dokumentaci kromě toho uvádí i číslo zápisu v obchodním rejstříku a rejstříkový soud, jakož i sídlo podniku (pokud se neshoduje s adresou).

Obchodní označení

Chcete-li mít v názvu dodatečné upřesnění za účelem lepší pozice na trhu, říká se v tomto případě takovému upřesnění obchodní označení. Obchodní označení nesmí být zavádějící a nesmí vést k záměně firem.

Pokud byste si chtěli přečíst na téma Právní formy další informace, odkazujeme na naši brožuru Zakládání podniků - PRÁVNÍ FORMY /Betriebsgründung – RECHTSFORMEN/.

Např:

Obchodní označení	Firma	Právní forma
Vlněné zboží ZUZKA	Susanne Maier	podnik samostatného podnikatele
PC-Data service	Müller v.v.s.	veřejná výdělečná společnost
Restaurace "U Iva"	ABC Hotelové provozy s.r.o.	společnost s ručením omezeným

3.4. Převzetí podniku

3.4.1. Zásady úspěšného převzetí

Když se dnes hovoří o mladých podnikatelích, myslí se tím automaticky nově zakládané podniky. Často se při tom nebere v úvahu, že značná část mladých podnikatelů své podniky nezaložili, nýbrž převzali. Takovéto případy přebírání firem jsou obzvláště důležité, neboť zajišťují další existenci stávajících podniků a navíc - na základě nových koncepcí a myšlenek - podporují jejich nové postavení na trhu a propůjčují jim dynamiku, které je v hospodářském systému se stále větší konkurencí zapotřebí. Spolu se získáváním nových pozic pro stávající podniky ovšem jejich noví majitelé podstupují rizika srovnatelná s těmi, kteří své firmy teprve zakládají. V každém konkrétním případě se musí nakonec mladý podnikatel rozhodnout sám, zda se dá cestou založení nového podniku, který si může vytvořit zcela podle svých představ, anebo zda při převzetí podniku již existujícího využije alespoň zčásti jeho osvědčených struktur. V každém případě však platí, že je nutno jak při zakládání nové firmy, tak i přebírání podniku již existujícího přesně zvážit všechna pro a proti.

Při tomto rozhodování je třeba zohlednit následující kritéria:

- rozsah prací nutných k vybudování podniku
- stávající klientela
- využití hodnoty zkušeností (sortimentní struktura, vývoj obratu apod.)
- stávající úvěrové poměry
- stávající image
- disponibilní personál
- umístění provozu
- nutnost investic
- rentabilita

Pokud se podnik nepředává v rámci rodiny, je třeba v každém případě provést bilanční analýzu. Zejména v případě předávání, resp. přejímání rodinného podniku platí, že často vznikají mezi dosavadním podnikatelem a jeho budoucím nástupcem problémy v okamžiku, kdy se projeví nutnost a účelnost předání provozu. Starý podnikatel si je přirozeně vědom toho, co pro podnik udělal. Vybudování podniku pro něj bylo často celoživotním úsilím. Mladý podnikatel často přehlédne to, co bylo v minulosti vytvořeno, a myslí někdy pouze na radikální reorganizaci a inovace, které ovšem ne vždy korespondují s metodami starého majitele vyzkoušenými v průběhu celých desetiletí. Pokud chtějí mít obě strany v podnikání úspěch, neměly by svá stanoviska hnát do krajnosti - měly by naopak usilovat o co možná nejsnadnější a harmonický převod podniku. Takovéto perspektivní převzetí je vždy nutno delší dobu připravovat, přičemž nástupce je třeba včas začlenit do rozhodovacích procesů. Kritické přezkoumání stávající právní formy je stejně účelné jako - a to se týká i rodinných podniků - případná úvaha o tom, že se existující provoz zruší a začne se podnikat znovu bez břemene starého podniku.

Hospodářské komory nabízejí další informace na NÁSTUPNICKÉ BURZE /NACHFOLGEBÖRSE/ (www.jw-boerse.at).

3.4.2. Jaké možnosti převzetí podniku existují?

3.4.2.1. Darování nebo dědictví

Podnik převezmete jako dar nebo jako dědictví. Tato forma je typická pro příbuzenské vztahy. Při darování je nutná právní účinnost darovací smlouvy, resp. jejího zaknihování, v případě dědictví pak tzv. pravomocné předání majetku soudem, abyste se mohli stát právoplatným vlastníkem.

Daňové náležitosti

a) Daň z příjmů

Vzhledem k tomu, že dědictví i darování představují formou bezplatného převodu, je nutno účetní hodnoty nabytého podniku z daňového hlediska vést dále a odpisy se tak mohou provádět pouze z těchto dosavadních hodnot.

Toto zde platí i pro tzv. "smíšené darování", jestliže právní nástupce musí sice převzít i dluhy, jejichž výše je ovšem znatelně nižší než hodnota nabytého majetku, čímž celkově převažují charakteristické rysy daru. Odpovídající úpravou hodnoty předaného majetku nebo protislužeb před předáním lze docílit i této varianty daňového uspořádání, přičemž je ale velice vhodné zajistit si odpovídající hodnocení znalcem.

Ani v případě dědictví, ani při darování se u právního předchůdce nezjišťuje zisk ze zcizení u příležitosti převodu podniku. Běžný zisk (ztráta) dosažený ke dni úmrtí (dni darování) na základě rozvahy sestavované za tímto účelem se připočítává zůstaviteli (darujícímu) a zisk (ztráta) dosažený po tomto okamžiku pak dědicovi/dědicům či nabyvateli/nabyvatelům.

Jestliže se však majetek podniku před předáním vyjme a zůstane v držení u dosavadního majitele podniku, nevztahuje se na převod těchto částí majetku do soukromého majetku s tím zpravidla spojený z důvodu absence aktu zcizení žádná daňová zvýhodnění. "Tiché rezervy" objevené při tomto odebrání (viz níže) se zdaňují prakticky vždy plnou tarifní daní. Pokud se podnik převede bezplatně v rámci rodinného kruhu, jurisdikce nejvyšších soudů praví, že doposud zaměstnaný příjemce nemá možnost daňového zvýhodnění za platbu odstupného zavazující z hlediska pracovního práva a ani předávající nemůže odečíst platbu tohoto odstupného jako provozní výdaj.

b) Daň z obratu

Od 1.1.1995 podléhá podle zákona o dani z obratu i bezplatný převod podniku povinnosti zdanění v rámci vlastní spotřeby. Základem zdanění vlastní spotřeby majetkových aktiv (s výjimkou pozemků, viz dále) nabytých alespoň zčásti se srážkou vstupní DPH) je jejich nákupní cena k okamžiku převodu.

Předávající (darující) je oprávněn vyúčtovat příjemci daň z obratu dluženou za vlastní spotřebu. Nabyvatel (obdarovaný) obdrží tuto daň z obratu cestou srážky vstupní DPH, jestliže splňuje všeobecné podmínky pro srážku vstupní DPH a zejména pokud se v podnikání pokračuje.

Vlastní spotřeba předávaného pozemku (včetně budovy jakožto jeho civilněprávního příslušenství) je sama o sobě od daně z obratu (jakoby) osvobozena. Tento postup vede ale - pokud za posledních 10 let byly v budově realizovány přestavby nebo velké opravy mající za následek nutné zvýšení její evidované hodnoty - k dodatečné korektuře vstupní DPH (tzv. "desetinná korektura"). Ovšem protože tuto opravenou vstupní DPH od rozhodného dne 19.6.1998 nelze nabyvateli vyúčtovat samostatně a tato položka se stává opravdovým finančním břemenem předání, má od té doby předávající za určitých okolností možnost v záležitosti tohoto převedení pozemku dobrovolně optovat daň z obratu a tu pak nabyvateli samostatně vyúčtovat jako vstupní DPH, kterou si nabyvatel může normálně odečíst. Tím se prodávající vyhne popsané korektuře vstupní DPH, musí ovšem na druhé straně zpravidla akceptovat zvýšení daně z převodu nemovitostí. Zde musí v každém případě provést přesnou kalkulaci celkového daňového zatížení daňový poradce.

Daň z obratu, která vzniká při předání podniku, často představuje pro účastníky velké finanční břemeno. Nabyvatel má možnost připsat si tuto daň z obratu k dobru v rámci srážky vstupní DPH. V této souvislosti je účelné, aby nabyvatel podal u finančního úřadu žádost o tzv. přepočítání. Tím se kladná částka vstupní DPH nabytá s převzetím podniku započítá do stejně vysokého dluhu daně z obratu předávajícího, aniž by musel nabyvatel provést skutečnou platbu daně z obratu zpravidla spojenou s jejím předfinancováním.

c) Dědická daň, darovací daň a daň z převodu nemovitosti

Dědicové, resp. příjemci daru jsou povinni uhradit dědickou daň, příp. darovací daň (tentýž zákon, stejný tarif, stejné nezdanitelné minimum) - s výjimkou darovací nezdanitelného minima u darovací daně ve výši 100.000 ATS (7.267,28 EUR) pouze v případě darů mezi manželi, přičemž výše daně závisí na dvou komponentách:

- na stupni příbuznosti (rozděleném do pěti daňových tříd)
- na hodnotě daru (aktiva minus protiplnění)

Určující hodnotou u tuzemského pozemkového vlastnictví a provozních pozemků v případě dědické či darovací daně ovšem není aktuální tržní cena, nýbrž od 1.1.2001 vždy trojnásobek jednotně stanovené ceny *Einheitswert*. Nezdanitelné minimum ve výši 5 mil. ATS (363.364,17 EUR) platí pro bezplatný převod podniků a dílčích provozů (musí být splněny určité podmínky). Jiné hospodářské statky podniku se naproti tomu hodnotí "díličí hodnotou" na základě fiktivní prodejní ceny. Skutečné protiplnění převzaté dědicem nebo obdarovaným (zejména dluhy podniků, doživotní renty aj.) lze odečítat a tyto položky snižují daňový základ pro dědickou nebo darovací daň stejně jako i určitá věcná a osobní nezdanitelná minima.

Přirážka k dědické nebo darovací dani mezi 2 % a 3,5 % (od 1.1.2001) jednotně stanovené ceny nemovitosti (tzv. "ekvivalent nabytí nemovitosti") se vybírá tehdy, jestliže k dědictví nebo daru patří i tuzemské nemovitosti. U výše zmiňovaného "smíšeného darování" pozemků dochází kromě toho i ke vzniku daně z převodu nemovitosti, která se vybírá nikoli podle jednotně stanovené hodnoty, nýbrž z podílové hodnoty protiplnění. Daňová sazba činí všeobecně 3,5 %; při nabytí manželi a příbuznými v přímém pokolení a manželi/manželkami dětí však představuje pouze 2 %.

Protože právě v oblasti těchto daní lze provádět určité kroky za účelem minimalizace daňové povinnosti, je třeba zde v každém případě před sepsáním smlouvy využívat služeb daňového poradce.

Podle zákona o daňové reformě z roku 2000 jsou jako nezdánitelná minima osvobozeny případy nabytí v důsledku úmrtí a dary mezi žijícími osobami týkající se majetku až do hodnoty 5 mil. ATS (363.364,17 EUR). Je nutné, aby byla převedena alespoň jedna čtvrtina podniku na jednu nebo více osob. V případě daru je kromě toho potřebné, aby byl darující podnikatel ve věku alespoň 55 let. Zděděný nebo darovaný podnik (část podniku) pak musí dědic/-ové či obdarovaný/obdarovaní provozovat zpravidla po dobu pěti let.

3.4.2.2. Převzetí za pevnou kupní cenu

Podnik se předává za pevně stanovenou kupní cenu, která objektivně a dle názoru smluvních partnerů představuje přiměřený ekvivalent nabytých majetkových statků a která se poskytuje převážně za úhradu (jinak než v případě "smíšeného darování" uváděného výše). Platba se uskutečňuje buď najednou (hotovostní koupě) nebo formou dílčích plateb (nákup na splátky).

Jak pro prodávajícího, tak i pro kupujícího je důležité při převodu podniku za úhradu vědět, jakou hodnotu podnik má. Teprve po posouzení hodnoty podniku je možné postavit jednání o kupní ceně na realistický základ. Faktorem určujícím cenu podniku je tzv. čistá hodnota majetku podniku (je to hodnota investičního majetku a oběžných aktiv k okamžiku zakoupení) a aktivovaná tržní hodnota (to je předpokládaný a v budoucnu očekávaný výnos podniku, jehož má být po okamžiku zakoupení dosaženo). Objektivně a v praxi často těžko určitelnou veličinou je hodnota firmy ("good will") jako výslednice nepříliš zřetelných nehmotných hodnot, které podnik má, jako např. klientela, know-how aj. Proto je zpravidla rozumné zadat zjištění hodnoty podniku (neutrálnímu) odborníkovi (auditorovi, firemnímu poradci).

Daňové náležitosti

a) Daň z příjmů

Při prodeji podniku vzniká kromě posledního běžného zisku (ztráty) i zisk z prodeje, který je třeba od prvně jmenované položky důsledně oddělit. Zisk z prodeje je částka, o kterou prodejní cena s odpočtením nákladů na prodej (např. náklady na vyhotovení smlouvy) přesahuje účetní hodnotu majetku podniku (odpovídá výši kapitálového účtu) v okamžiku prodeje. Představuje tzv. "tiché rezervy" podniku v případě majetkových aktiv, u nichž aktuální tržní hodnota přesahuje bilanční účetní hodnotu stále snižovanou na základě odpisů. U zapsaných podniků (registrovaných v obchodním rejstříku) často představují tiché rezervy v provozních pozemcích odpovídající nárůstu hodnoty v mezidobí zvláštní problém, zatímco tyto rezervy u podniků nezapsaných v obchodním rejstříku se explicitně nezohledňují, pokud již uplynula 10letá spekulativní lhůta mezi nabytím a prodejem těchto hodnot. V případě prodeje v průběhu spekulativní lhůty vznikají příjmy ze spekulativního zisku (druh příjmu č. 7: Spekulativní příjmy).

I podnikatelé s jednoduchým účetnictvím musí při prodeji podniku vypracovat závěrečnou rozvahu a dodatečně (podle zvláštních pravidel) zdanit zisk z přechodu (resp. ztrátu) z ní vyplývající.

I v případě splátek se celý zisk z prodeje zdaňuje v roce převodu vlastnictví, přičemž u dohod o splátkovém režimu uzavřených na delší období (delší než 1 rok) daní celková částka splátek v jejich hotovostní hodnotě. Zisky z prodeje je možné rozdělit na základě žádosti rovnoměrně do tří let (snížení progresse), jestliže otevření nebo poslední nabytí za úhradu proběhlo alespoň 7 let předtím. Jestliže se naproti tomu celý zisk z prodeje ihned plně zdaňuje dani, uplatňuje se místo 3letého rozdělení nezdanitelné minimum z prodeje ve výši 100.000,-- ATS (7.267,28 EUR). Pokud bude podnik prodán nebo zrušen, protože plátcе daní dovršil věk 60 let a ukončí svou výdělečnou činnost, případně ztratí svou schopnost provozovat výdělečnou činnost nebo zemře, použije se na žádost v případě takového zisku z prodeje polovina průměrné daňové sazby (poloviční daňová sazba), ovšem bez odečtení nezdanitelného minima ve výši 100.000,-- ATS (7.267,28 EUR).

Nabyvatel stávajícího podniku musí ohodnotit v případě hotovostního nebo splátkového zakoupení převzatá majetková aktiva s jeho pořizovacími náklady, přičemž zpravidla dochází k rozdělení celkové kupní ceny na jednotlivá majetková aktiva (zpravidla v poměru jejich "dílčích hodnot"). Za určitých podmínek může dojít k dodatečné možnosti odpisu tzv. hodnoty firmy na 15 let. Pro nabyvatele to znamená, že daňově uplatnit kupní cenu nepřímo prostřednictvím dalšího odpisu jednotlivých majetkových aktiv (s výjimkou neodepisovatelných pozemků). Jestliže část kupní ceny financuje cizí subjekt, lze daňově odečíst pouze náklady na financování (úroky, výlohy), ale nikoli vlastní splácení.

b) Daň z obratu

Zákon o dani z obratu upravuje prodej podniku nikoli jako jednotný případ, nýbrž jako komplex jednotlivých úkonů. Složená celková suma (kupní cena po počtení převzatých dluhů a jiných úkonů) se rozděluje na jednotlivé převzaté položky majetkových aktiv. To je důležité především z hlediska výše daňové sazby (10 % nebo 20 %) a možných daňových úlev (např. pohledávek). Jako měřítko rozdělení zde stejně jako u daně z příjmů přichází v úvahu poměr dílčích hodnot. Jestliže byla uhrazena hodnota firmy, podléhá tato položka normální 20procentní daňové sazbě. Při prodeji pozemků (k nimž patří i budova na nichž zřízená), je zde třeba opět zohlednit "nepravou" daňovou úlevu" s korekturou vstupní DPH, ovšem dle volby zde existuje od 19.6.1998 i možnost opce povinné daně z obratu; odkazujeme i v této souvislosti na možnost přepočtu na základě žádosti (podrobnosti jsou uvedeny v bodě 3.4.2.1/b).

Při zakoupení na splátky se daň z obratu vznikající okamžitě v plné výši jako kupní cena srovnává s neúročenou celkovou částkou splátek; částky zajištění hodnoty představují dodatečné platy, které rovněž podléhají dani z obratu.

c) Daň z převodu nemovitostí

Pouze se - pokud v rámci prodeje podniku - převádějí i pozemky, vzniká daň z převodu nemovitostí, nevzniká ovšem dědická nebo darovací daň. Vyměřovacím základem je (podílné) protiplnění připadající na převzaté pozemky.

Daňová sazba činí všeobecně 3,5 %, resp. 2 % u blízkých příbuzných (podrobnější údaje o této otázce - viz bod 3.4.2.1/c).

3.4.2.3. Převod podniku za rentu

Od výše uvedených splátek se renty odlišují tím, že u rent není předem pevně stanovena částka, již je třeba za převzetí podniku zaplatit; tato částka závisí více či méně na určité nejisté události (např. úmrtí oprávněné osoby). Tyto renty, většinou vázané na věk příjemce, se označují i jako doživotní renty.

V případě takovýchto dohod o rentě rozlišujeme zejména

- kupní renty (renty za úhradu)
- zabezpečovací renty (myšlenka zabezpečení, nikoli tedy ekvivalentní platba)
- vyživovací renty (v popředí výživa příjemce renty)

Na základě porovnání (dílní) hodnoty předaného majetku podniku a hotovostní hodnoty kapitalizované renty podle pojistně-matematických zásad lze provést následující rozlišení:

O kupní rentě hovoříme tehdy, jestliže lze rentu považovat za odpovídající úhradu za převod podniku; odchylky do 25 % zde nehrají roli.

O zabezpečovací rentě hovoříme v případě, že mezi plněním a protiplněním existuje nápadný nepoměr, což znamená, že hodnotová odchylka činí více než 25 % a jsou patrné aspekty zabezpečení.

Činí-li hodnota převedených majetkových aktiv méně než polovinu kapitalizované hotovostní hodnoty renty, jedná se o pouhou vyživovací rentu.

3.4.2.3.1. Kupní renta

Daňové náležitosti:

a) Daň z příjmů

Při předání podniku za kupní rentu se jedná o formu převodu za úhradu podléhající zásadám zisku z prodeje. U příjemce renty se obdržené platby renty stávají (průběžně) zdanitelnými až poté, co překročí (včetně hotovostních záloh atd.) účetní hodnotu majetku podniku v okamžiku předání.

Předávající musí důchodový dluh kapitalizovat a v rozvaze převést jako závazek podniku na pasiva. Jednotlivé platby jsou náklady, ovšem každoročně se zmenšuje důchodový závazek, který se ke každému rozvahovému dni nově kalkuluje podle pojistně-matematických pravidel (zvyšující se věk osoby oprávněné pobírat rentu!). Toto každoroční snižování výše renty vede k výnosu, který zčásti daňově kompenzuje průběžně zúčtované důchodové náklady.

Jestliže důchodový závazek podniku zanikne např. v důsledku úmrtí příjemce, vede to okamžitě ke zrušení pasivních položek následkem zvýšení zisku, což může vyvolat značné dodatečné daňové zatížení.

Nabyvatel, který vede jednoduché účetnictví, musí takovéto platby rozdělit podle hodnoty získaného investičního majetku a oběžných aktiv. Pokud platby renty připadají na investiční majetek, lze je odečíst jako výdaje podniku až poté, co přesáhnou (aliquotní) kapitalizovanou hotovostní hodnotu renty. Část plateb renty

připadající na získaná oběžná aktiva může být jako provozní výdaj odečtena naproti tomu podle výdajových pravidel ihned.

b) Daň z obratu

Vyměřovací základ daně z obratu se vypočítává z hodnoty převzatých dluhů (včetně veškerého protiplnění) a kapitalizované hotovostní hodnoty renty. Daň z obratu se hradí ihned a v celém rozsahu. Při kalkulaci kapitálové hodnoty se vychází z hodnoty ročního plnění a použije se kapitalizačního faktoru podle § 16 (2) zákona o oceňování /*Bewertungsgesetz – BewG*/ (závisle na věku oprávněného příjemce renty). Co se týče rozdělení na jednotlivá majetková aktiva za účelem výpočtu použitých daňových sazeb, možnosti podání žádosti o přepočet aj., viz výše bod 3.4.2.2.

c) Daň z převodu nemovitostí

Jestliže jsou předmětem převzetí o provozní pozemky, podléhá část podílově připadající na jejich hodnotu protiplnění ve formě daně z převodu nemovitostí.

Hodnota celkového protiplnění je v zásadě stejná jako hodnota v případě daně z obratu, u doživotní renty se vychází z kapitalizované hotovostní hodnoty. Měřítkem rozdělení protiplnění je zde opět (dílní) hodnota jednotlivých majetkových statků.

3.4.2.3.2. Zabezpečovací renta

Tato forma renty se často vyskytuje zejména při převodech podniků mezi blízkými příbuznými, kde vedle provozních aspektů hraje důležitou roli i potřeby předávajícího.

Daňové náležitosti:

a) Daň z příjmů

Z hlediska daně z příjmů se tato forma předání podniku považuje z důvodu absence ekvivalentního protiplnění jako bezplatná (zpravidla zde jde o smíšené darování). Předávající tak nemá žádný zisk z prodeje a nabyvatel je povinen vést účetní hodnoty dále.

Exkurz:

- Mimoprovozní zabezpečovací renta:

U plátce renty jsou platby odečitatelné zcela a ihned (nikoliv až při převýšení kapitalizované hodnoty) jako zvláštní výlohy; současně jsou u příjemce rovněž ihned zdanitelné jako "ostatní příjmy".

- Provozní zabezpečovací důchod:

Je to druh provozního důchodu, která se vyplácí za "zvláštní" zásluhy předchůdce v podniku. Nakládá se s nimi jako s běžnými platbami ve formě provozních výdajů.

(Příjem: § 32 dodatečné provozní příjmy)

Zánik doživotní renty v důsledku úmrtí příjemce ovšem nevede k žádnému zvláštnímu zdanitelnému zisku.

b) Daň z obratu

I daň z obratu zde sleduje podle novějšího pojetí zásady daně z příjmů a má při předání podniku zpravidla jednotnou povahu bezplatného procesu ("smíšené darování").

c) Darovací daň a daň z převodu nemovitostí

Vzhledem k tomu, že při takovémto předání podniku za zabezpečovací rentu jde zpravidla o zvláštní druh "smíšeného darování", platí analogicky výše uvedené.

3.4.2.3.3. Vyživovací renta

U této v praxi zřídka varianty předání jsou prioritou na základě značného nepoměru mezi hodnotou podniku a protiplněním (protiplnění činí více než dvojnásobek) téměř výlučně důvody zajištění výživy, tedy mimoprovozní aspekty.

Daňové náležitosti:

a) Daň z příjmů

Zde se jedná o hodnotově neekvivalentní přechod podniku stejně jako v případě zabezpečovací renty. Nabyvatel je povinen vést účetní hodnoty dále, předávajícímu nevzniká žádný zisk z prodeje.

Plátce renty nemůže v tomto případě daňově odečíst ani provozní náklady, ani zvláštní výdaje, příjemce renty dostává důchod, který nepodléhá dani z příjmů.

b) Daň z obratu

V případě daně z obratu platí na základě vlastního charakteru tohoto předání podniku totéž jako u zabezpečovací renty, vyživovací renta se nepovažuje při předání jako platba podléhající dani z obratu.

c) Darovací daň a daň z převodu nemovitostí

Dochází-li při předání podniku za vyživovací rentu k současnému předání pozemků, lze uvažovat u části protiplnění (renty) připadající na tyto pozemky předepsání daně z převodu nemovitostí (bližší údaje - viz i bod 3.4.2.3.). Darovací daň u nabyvatele podniku se vzhledem k jeho značně vyššího protiplnění nevyměří; spíše bude nutno přezkoumat přiznání vyživovací renty vyplácené oprávněné osobě samotné z hlediska splnění skutkové podstaty podle právních předpisů o darovací dani (dobrovolná podpora).

Upozornění: Právě u takovýchto převodů podniků za rentu by měl být vzhledem k různorodým, často rozsáhlým a těžko odhadnutelným daňovým dopadům přizván v každém případě daňový odborník, a to ještě před sepsáním smlouvy.

3.4.2.4. Pronájem

O pronájmu podniku hovoříme v případě, jestliže byl fungující podnik včetně provozních prostor, provozních zařízení a jeho klientely po určitou dobu přenechán jinému za určitou odměnu. Protože se podnik přenechává pouze do užívání, je vlastníkem i nadále pronajímatel. Proto může nájemce ty předměty, které patří pronajímateli, prodat nebo nahradit jinými předměty pouze s jeho souhlasem. Po ukončení smlouvy o pronájmu se podnik vrací pronajímateli.

Daňové náležitosti:

a) Daň z příjmů

Pronajímatelovi vznikají na základě nájemného/pachtovného příjmy z živnostenského provozu, které po odečtení provozních výdajů s tím spojených podléhají dani z

příjmů. Na základě skutečnosti, že pronajímatel zůstává vlastníkem podniku, může zpravidla i nadále pokračovat v odpovídajících daňových odpisech. Pro nájemce je pachtovné provozním výdajem (namísto odpisů, které pochopitelně nemůže uplatnit).

Pronajímatel musí dbát na to, aby v případě, že celková charakteristika jeho poměrů hovoří s velkou pravděpodobností pro to, aby v provozování podniku po ukončení nájemního poměru již nepokračoval, finanční správa navzdory formálnímu pronájmu akceptovala jeho oznámení o ukončení provozu. To by mělo za následek zdanění jako v případě ukončení provozu ("zisk z prodeje" ve výši zjištěných tichých rezerv). Na základě tohoto hlediska akceptuje finanční správa v praxi pouze smlouvy o pronájmu uzavírané na poměrně krátkou dobu; v případě pochybností je třeba otázku v každém případě vyjasnit s příslušným referátem finančního úřadu příslušného pro provozovny ještě před sepsáním smlouvy.

b) Daň z obratu

Pachtovné podléhá u pronájemce dani z obratu, přičemž při jednotných platbách je třeba dbát zejména na to, že od roku 1995 se na pronájem provozních prostor vztahuje "nepravé" osvobození od daně (možnost opce k postupu s daňovou povinností!), zatímco ostatní příslušenství v provozu (stroje, zařízení) podléhá normální daňové sazbě. Z toho důvodu je zde třeba za účelem korektního odvodu daně z obratu provést alikvotaci pachtovného na část podléhající dani a na část, která je od daně osvobozena.

Pachtovné správně účtované s (podílovou) daní z obratu opravňuje pronajímatele k odečtu vstupní DPH podle všeobecných předpisů.

c) Poplatek

Na smlouvu o pronájmu jako zvláštní formu nájemní smlouvy se vztahuje (jednorázový) poplatek podle § 33 tar. položka (TP) 5 zákona o poplatcích. Poplatek činí v současné době 1 % pachtovného sjednaného na celou dobu platnosti smlouvy. U časově omezených nájemních smluv se toto řídí podle sjednané doby platnosti, u smluv o pronájmu uzavřených na dobu neurčitou se při vyměření poplatku vychází pro zjednodušení z tříleté doby platnosti smlouvy. Při odpovídající výši pachtovného ovšem představuje tento poplatek položku, kterou nelze při úvahách o předání podniku zanedbat.

darovací daň a daň z převodu nemovitostí nevzniká, protože pronájmem nedochází k žádnému převodu vlastnictví k majetku podniku.

3.4.3. Převod nájemního práva při prodeji podniku

Jestliže se zcizí podnik, který je provozován v nájemním objektu, nemůže dát majitel nabyvateli výpověď a nabyvatel se stává smluvní stranou. Majitel musí být dosavadním nájemcem a nabyvatelem podniku o převodu podniku informován. Od termínu platby nájemného následujícího po prodeji podniku, nejpozději po 6 měsících, může majitel požadovat přiměřené nájemné, jestliže dosavadní nájemné nebylo přiměřené. Přiměřenost se posuzuje s přihlédnutím k druhu živnostenské činnosti (oboru).

Zcizením je jakékoli individuální právní nástupnictví jako prodej, předání, vložení do společnosti. Výjimkou při zvýšení je případ, kdy by nabyvatel podniku byl zákonným

dědicem (např. manželem/manželkou nebo dítětem). V tomto případě lze zvýšení nájemného valorizovat pouze postupně v průběhu 15 let.

Pacht je rovněž povolen. Nájemce/pachtýř a pronajímatel musí pachtovní poměr neprodleně oznámit. Hlavní pronajímatel může nájemné/pachtovné zvýšit na dobu pachtovního poměru od termínu splatnosti nájemného následujícího po vzniku pachtovního poměru do přiměřené výše odpovídající poměrům v daném oboru. Jestliže poskytne nájemce podnájem/pacht ze závažných důvodů spočívajících v jeho osobě max. na dobu 5 let, nelze nájemné zvýšit.

Dojde-li u právnické osoby nebo u osobní obchodní společnosti ke rozhodnutí změně právních a ekonomických možností vlivu (např. prodej většiny podílů), oznámí se to pronajímateli a ten může rovněž požadovat nájemné ve výši nezáviselí na daném oboru.

Podrobnější informace o záležitostech v oblasti nájemního práva poskytne právní odbor Vaší hospodářské komory (a sdružení na ochranu nájemníků).

3.4.4. Převzetí provozu a ručení

Pokračuje-li ve své činnosti existující podnik zapsaný v obchodním rejstříku při zachování dosavadní firmy, ručí nabyvatel za všechny závazky předchozího majitele z činnosti tohoto podniku. Nabyvatel ručí (dodatečně a společně s předávajícím) za dluhy a závazky podniku svým majetkem. Ručení se vztahuje na všechny smlouvy jako např. úvěrové a pracovní smlouvy, nároky na odpovědnosti za vady a odstranění vad či nároky podle zákona o ručení za výrobek.

Pokud jde o podnik nezapsaný v obchodním rejstříku (drobní podnikatelé ve smyslu obchodního zákoníku, drobní živnostníci), ručí nabyvatel opět dodatečně a spolu s předávajícím za ty dluhy podniku, o nichž v okamžiku převzetí věděl nebo o nichž vědět musel. Toto ručení je omezeno výší hodnoty podniku a nelze je ve vztahu k věřitelům vyloučit.

Daňové dluhy, nedoplatky, pojistné sociálního pojištění

Nabyvatel ručí zejména za podnikové daně (daň z obrátu) a za daň ze mzdy a daň z kapitálových výnosů, ovšem pouze za ty nedoplatky, které pocházejí z kalendářního roku před převzetím. Nabyvatel ručí pouze za ty daňové dluhy, o nichž věděl nebo o kterých vědět musel. Co se týče nezaplacených pojistného na sociální pojištění, ručí nabyvatel za posledních 12 měsíců od převzetí. V případě příslušného dotazu u pojišťovatele ručí nabyvatel pouze částkou, která mu byla jako nedoplatek sdělena. Informujte se proto v každém případě před převzetím podniku u územní nemocenské pokladny /Gebietskrankenkasse/, zda jsou všechny příspěvky zaplacené!

3.4.5. Převzetí pracovníků

Při převzetí podniku přecházejí od poloviny května 1993 pracovní poměry na rozdíl od dřívější právní situace automaticky na nabyvatele. Odpracovaná doba u předávajícího se považuje za dobu odpracovanou u nabyvatele. To platí zejména pro nároky na odstupné. Výpověď a následné opětovné přijetí do zaměstnání by bylo nepřípustné a proto by nebylo účinné. Předávající dále ručí po nabyvateli i za nároky na odstupné, které vznikly již před převodem podniku. Jestliže nabyvatel nemá o

určité pracovníky zájem, měli by tito pracovníci dostat ještě včas výpověď od předávajícího, pokud nepoživají ochrany před výpovědí. Nabyvatel ovšem nemůže tyto pracovníky potom opět ihned přijmout do zaměstnání. Protože z těchto předpisů vznikají často složité otázky, doporučujeme Vám, abyste si včas zajistili poradenskou pomoc ze strany hospodářské komory. Pokud jsou v provozu zaměstnání učni, bude nutné, spojit se ve věci převzetí nebo prodloužení stávajících pracovních smluv těchto osob s *odborem pro učňovské záležitosti /Lehrlingsstelle/ Vaší hospodářské komory*.

3.4.6. Předání podniku a důchod

Předpokladem k nástupu do důchodu je žádost o důchod a výmaz všech živnostenských oprávnění u příslušného živnostenského úřadu (nebo ohlášení o přerušení činnosti). Výše důchodu vyplývá z vyměřovacího základu a z doby pojištění. Již určitou dobu před nástupem do důchodu je třeba podat žádost o přezkoumání důchodu, protože předpokládaná výše důchodu bude často základem koncepce předávací smlouvy.

3.4.7. Přebírání pojistných smluv

Jestliže někdo převezme nebo koupí podnik, přecházejí existující pojistné smlouvy (věcné pojištění, pojištění majetku) na nového vlastníka. Nabyvatel má ovšem právo vypovědět stávající smlouvy z důvodu převzetí během jednoměsíční lhůty a uzavřít s pojistitelem, které si vybere, smlouvy nové. Tato lhůta začíná u movitostí (sklady, zařízení) dnem kupní smlouvy, u nemovitostí (budovy, pozemek) dnem zápisu do pozemkové knihy. V každém případě je předčasné vypovězení smlouvy z důvodu převzetí podniku možné pouze tehdy, jestliže dochází k převodu vlastnictví. Pro nájemce proto není zrušení smlouvy podmíněné převzetím možné.

3.4.8. Nájem nebo pacht

Kdo za účelem své samostatné živnostenské činnosti dostane za úhradu smluvně k dispozici prostory nebo podnik, uzavírá zpravidla nájemní či pachtovní smlouvu. Tímto pojmem označuje zákonodárce jak smlouvy o nájmu, tak i smlouvy o pachtu. Při posuzování otázky, zda je podnik v pachtu nebo v nájmu, nezáleží na tom, jak smluvní partneri právní poměr označí - rozhoduje spíše obsah a účel smlouvy.

O nájemní smlouvě hovoříme v případě, kdy se věc dávaná do nájmu může používat bez dalšího zpracování, tedy tehdy, jestliže se přenechává možnost používání věci - např. bytu či obchodních prostor.

Smlouva o pachtu

Pachtovní smlouva naopak vzniká tehdy, jestliže lze věc dávanou do nájmu používat pouze při vynaložení péle a úsilí, tedy v případě, kdy se jedná o fungující podnik, který je třeba provozovat.

Rozhodující kritéria pachtu podniku jsou:

1. Provozovaný podnik musí být předmětem pachtovní smlouvy. Patří sem mj.
 - provozní prostředky jako zařízení a sklady zboží
 - klientela
 - případně i živnostenské oprávnění

2. Musí být sjednána povinnost provozovat podnik, tj. subjekt, jenž dává podnik do pachtu, má hospodářský zájem na tom, aby provoz podniku pokračoval. Před podepsáním smlouvy o pachtu se doporučuje předložit smlouvu ke kontrole *odboru právní politiky /Rechtspolitische Abteilung/ Vaší hospodářské komory.*

Nájemní smlouva

O nájemní smlouvě hovoříme tehdy, jestliže se prostory za úhradu přenechávají do pouhého užívání. Nájemní smlouvy týkající se prostor (obchodní prostory a byty) podléhají ve většině případů zákonu o nájemních právech, v němž jsou obsaženy zvláštní úpravy zajišťující ochranu nájemníka, jako např.

- zákonné omezení hlavního nájemného na přiměřenou částku,
- ustanovení o vypovězení nájmu,
- usnadněné převádění práv z hlavního nájmu na jiné osoby,
- zákonné závazky pronajímatele k udržení a zlepšování předmětu nájmu z prostředků hlavního nájemného,
- časově omezené nájemní smlouvy.

Vzhledem ke skutečnosti, že záleží právě na tom, zda existuje v daném konkrétním případě smlouva o nájmu nebo o pachtu, neboť z toho vyplývají velmi podstatné právní následky, především co se týče možnosti zrušení a vypovězení smluvního poměru, velice Vám doporučujeme před uzavřením takovéto smlouvy využít odpovídajícího právního poradenství. Je třeba dávat pozor i na to, že smlouvy o nájmu a pachtu jsou zpoplatněny. Výše poplatku činí 1 % vyměřovacího základu, která se stanoví v závislosti na době platnosti smlouvy s odpovídající několiknásobnou roční hodnotou. V případě časově neurčeného smluvního poměru se použije jako vyměřovací základ trojnásobek ročního nájemného nebo pachtovného.

Nová úprava od 1.7.1999

U nájemních a pachtovních smluv provádí samostatnou kalkulaci výše poplatku v každém případě pronajímatel (není zde oznamovací povinnost!) - až do poplatkové povinnosti ve výši 5.000,-- ATS (363,36 EUR) lze poplatek uhradit formou kolků na listině. Poplatek se hradí příslušnému finančnímu úřadu do 15. dne (den splatnosti) druhého měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla provedena samostatná kalkulace. K zajištění hodnoty sjednaného nájemného se má použít index spotřebitelských cen v aktuálním platném znění vydávaný Rakouským ústředním statistickým úřadem. Doporučujeme zapracovat do nájemní smlouvy i ustanovení, které budou zohledňovat úpravu indexu až po dosažení určité limitní hodnoty (např. 5 % nebo 10 %). To usnadní i zúčtování, protože ze strany pronajímatele není zpětné uplatňování růstu hodnoty indexu ve všech případech možné (informace o indexu obdržíte ve *Vaší hospodářské komoře - odbor statistiky*).

Viz též brožuru PŘÍRUČKA O NÁSTUPNICTVÍ V PODNICÍCH /LEITFADEN ZUR BETRIEBSNACHFOLGE/ hospodářských komor.

Vytvořili jsme pro Vás i na internetu na stránkách pro začínající podnikatele samostatnou kapitolu na téma Převzetí podniků */Betriebsübernahme/-* adresa www.gruenderservice.net

Stručně...

- otázky týkající se převzetí podniků
- daňové náležitosti
- ručení
- nájemní smlouva
- smlouva o pachtu
- kalkulace indexu

3.5. Živnostenské sociální pojištění

3.5.1. Kdo podléhá živnostenskému sociálnímu pojištění?

Povinně pojištění v rámci živnostenského sociálního pojištění jsou všichni

- samostatní podnikatelé,
- společníci veřejných obchodních společností a veřejných výdělečných společností,
- osobně ručící společníci komanditních společností nebo komanditních výdělečných společností,
- společníci-jednatelé s.r.o., pokud nejsou povinně pojištění podle zákona o všeobecném pojištění */Allgemeines Sozialversicherungsgesetz - ASVG/*

jestliže je podnikatel, resp. společnost členem hospodářské komory.

I Tzv. Noví podnikatelé podléhají po překročení nízkého limitu příjmů povinnému pojištění.

Tato skupina osob má nemocenské, důchodové a úrazové pojištění. U samostatně výdělečných osob neexistuje pojištění pro případ nezaměstnanosti!

Pojištění začíná v zásadě dnem ohlášení živnosti; u vázaných živností podléhajících povolení udělením tohoto povolení.

Tyto události hlásí zpravidla živnostenský úřad sociální pojišťovně. Vy jste však přesto rovněž povinni nahlásit začátek pojistné povinnosti Sociální pojišťovně živnostenského hospodářství */Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft/* během 14denní lhůty.

3.5.2. Výše pojistného

Výši nemocenského a důchodového pojištění určují dva faktory:

- vyměřovací základ
- procentní sazba

▪ Vyměřovací základ

Za vyměřovací základ se považují:

Příjmy podle §§ 22 č. 1 až 3 a 5 a/nebo 23 zákona o dani z příjmů 1988 s připočtením příspěvků na nemocenské a důchodové pojištění předepsaných v příspěvkovém roce, pokud byly uplatněny jako provozní výdaj
s odečtením rozpuštěných nezdanitelného minima na investice/
s odečtením zisků z prodeje (které se vkládají do majetku věčných vkladů).

Protože výše příjmu příslušného kalendářního roku se stanoví až dodatečně výměrem daně, předepisují se příspěvky nejprve na základě předběžného vyměřovacího základu. Předběžný vyměřovací základ se vypočítá tak, že se vychází ze základu pro příspěvek č. 3. předchozího kalendářního roku a vynásobí se

aktualizačním faktorem 1,025 (hodnota 2001). Kromě této aktualizace se příjmy pro účely kalkulace příspěvku ještě dodatečně zvyšují o 9,3 %. Pokud není takovýto základ k dispozici, použije se minimální vyměřovací základ s připočtením předběžného zvýšení o 9,3 %.

V roce 2001 činí tento minimální vyměřovací základ 185.376,-- ATS (13.471,80 EUR).

Maximálním základem pro příspěvek v roce 2001 je částka 621.600,-- ATS (45.173,43 EUR); příjmy vycházející nad tento rámec již sociálnímu pojištění nepodléhají.

Pro zakladatele nových firem, kteří jsou podle zákona o sociálním pojištění pro živnostníky /*Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz - GSVG*/ poprvé povinně pojištěni od 1.1.1999, platí tříletá výjimečná úprava:

Zde činí minimální vyměřovací základ 97.056,-- ATS (7.053,33 EUR), což znamená, že čtvrtletní platba činí 5.799,09 ATS (421,44 EUR).

▪ Procentní sazba

Druhou veličinou ovlivňující výši příspěvku na sociální pojištění je procentní sazba.

Pro rok 2001 platí:

nemocenské pojištění	8,9 %
dodatečný příspěvek za příbuzné (nemoc. poj.)	3,4 %
důchodové pojištění	15,0 %

To znamená, že při kalkulaci výše částky svého sociálního pojištění vynásobíte vyměřovací základ příslušnou procentní sazbou.

Pojistné se odvádí jednou za čtvrt roku, z čehož vyplývají v každém čtvrtletí (počínaje 28. 2. 2001) tyto částky:

	Čtvrtletně	Ročně
Min. platba pro zakladatele nových podniků od 1.1.2001	ATS 5.799,09 EUR 421,44	ATS 23.196,36 EUR 1.685,75
Min. platba při založení, jestliže existovalo povinné pojištění podle zákona o živnostenském sociálním pojištění / <i>GSVG</i> / již před 1.1.99	ATS 11.076,21 EUR 804,94	ATS 44.304,40 EUR 3. 219,73
Max. výše platby	ATS 37.140,00 EUR 2. 699,07	ATS 148.562,40 EUR 10.796,45

Rovněž k tomu případně ještě roční příspěvek na úrazové pojištění ve výši 1.072,-- ATS (77,91 EUR) na rok 2001.

▪ Doměření

Jestliže jsou pevně a s konečnou platností určeny příjmy za kalendářní rok podle daňového výměru, provádí se konečné stanovení výše pojistného sociálního pojištění. Někdy je třeba počítat s doplatkem, jestliže byly skutečné příjmy vyšší než předběžný výměr.

3.5.3. Nemocenské pojištění

Nejdůležitějšími službami v rámci živnostenského nemocenského pojištění jsou pomoc lékaře, ošetření zubů, léky, léčebné pomůcky a pomocné prostředky (brýle, ortopedické vložky do bot), péče poskytovaná v nemocnici, placená mateřská dovolená/dílčí mateřský příspěvek.

▪ **Spolupojištění**

Manžela/manželku a děti lze „spolupojistit“ společně s pojištěným, pokud nepodléhá povinnému pojištění.

Změna na základě doprovodného zákona k rozpočtu 2001: od 1.1.2001 se bezplatné spolupojištění již všeobecně nepovoluje a pro určité příbuzné se stanoví dodatečné pojistné.

Dodatečné pojistné se platí za manžela/manželku, druha/družku a další blízké osoby, kteří vedou domácnost (§ 123 odst. 7 a odst. 8 zákona o všeobecném sociálním pojištění - *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG*), a to po dobu jejich spolupojištění. Týká se především bezdětných manželských párů a životních svazků, u nichž jedna z osob nepracuje nebo je zaměstnána pouze v malém rozsahu. Děti vlastní, adoptované, nevlastní děti a děti v pěstounské péči, jakož i vnuci jsou i nadále pojištěné bezplatně. Za určitých podmínek se bezplatné pojištění - tj. osvobození od platby dodatečného pojistného - vztahuje i na muže a ženy, jestliže je splněna alespoň jedna z níže uvedených podmínek:

- spolupojištěný příbuzný se věnuje výchově dětí nebo se výchově dětí věnoval v minulosti nepřetržitě alespoň 4 roky; zde postačuje žití ve společné domácnosti s dítětem, a to i tehdy, jestliže je kromě toho osoba i zaměstnána;
- spolupojištěný příbuzný dostává pečovatelské příspěvky (minimálně ve stupni 4 uvedeného předpisu o vyplácení pečovatelských příspěvků);
- spolupojištěný příbuzný pečuje o pojištěného, který dostává pečovatelské příspěvky (ve výši min. podle stupně 4).

Dodatečné pojistné hlavnímu pojištěnému předepisuje nemocenská pojišťovna, která ho také vybírá. Nezakládá se žádné vlastní pojištění pro příbuzného, ten zůstává spolupojištěn. Nové je tedy to, že hlavní pojištěný musí platit dodatečný příspěvek k nemocenskému pojištění na své riziko a náklady sám, čímž platí vlastně dvojitý příspěvek na nemocenské pojištění. Nárok na plnění existuje nezávisle na platbě příspěvku.

Dodatečný příspěvek činí 3,4 % ze základu příspěvku (příjem, důchod, jiný příjem) pojištěného; je třeba počítat s příspěvky ve výši mezi 138,60 ATS (10,07 EUR) a 1761,20 ATS (127,99 EUR).

Jsou-li manželé pojištěni u různých nemocenských pojišťoven, mohou si vybrat, kam nahlásí své děti jako příbuzné bez povinnosti platit příspěvek.

▪ **Osoby s oprávněním k věcným a peněžitým dávkám**

Živnostenské nemocenské pojištění rozlišuje mezi osobami s nárokem na věcné a peněžité dávky.

V roce 2001 činí hranice věcných dávek 621.599,-- ATS (45.173,36 EUR), což znamená, že podnikatelé, jejichž výměr daně z příjmů za rok 1998 byl pod touto hranicí, mají nárok na věcné dávky. Ošetření je zatím bezplatné. S výjimkou nemocniční péče ve všeobecné poplatkové třídě a u léků se dodatečně předepisuje spoluúčast 20 %. Tato úprava se používá i u mladých podnikatelů.

U osob s nárokem na peněžité dávky je to přesně obráceně. Pojištěný zaplatí nejprve celé ošetření a obdrží od sociální pojišťovny po předložení originálu faktury a originálu dokladu o platbě podle určitého tarifu refundaci max. 80 % výloh. Řada služeb v rámci nemocenského pojištění je u obou pojistných skupin stejná. Odlišné jsou upraveny lékařská pomoc, ošetřování v nemocnici ve zvláštní třídě, zubní péče a zubní protetika a příjem léků. Osoby s nárokem na věcné plnění mají na základě určité kategorizace možnost získat oprávnění k peněžnímu plnění (náklady v roce 2001: 979,-- ATS / 71,15 EUR měsíčně).

Výhodnější úprava pro osoby samostatně výdělečně činné

Děti: od roku 2000 není spoluúčast!

Pojištěnci v rámci živnostenského nemocenského pojištění musí při určitém plnění akceptovat většinou 20 % spoluúčast. Po 1.1.2000 odpadá tato spoluúčast v rámci zdravotní péče poskytované dětem. Dětem se bude poskytovat "lékařská pomoc", "zubní péče" a "léčebné pomůcky" bezplatně, pouze poplatek za recept se bude hradit i nadále.

Upuštění od inkasování spoluúčasti má finančně pomoci především mladým podnikatelům s rodinami. Osvobození platí stejně jako bezpříspěvkové nároky prakticky až do věku 18 let dítěte. V případě, že dítě dále chodí do školy nebo se připravuje na povolání se prodlužuje bezpříspěvkové období a tím i toto osvobození od spoluúčasti až do dovršení věku 27 let a o další 24 měsíce, jestliže na konci studia nebude dotýčný výdělečně činný.

3.5.4. Důchodové pojištění

U mladých podnikatelů nehraje myšlenka na důchod ještě žádnou zvláštní roli. Proto budeme tuto kapitolu formulovat stručněji. Hlavními prvky důchodového pojištění jsou starobní důchod, předčasný starobní důchod, předčasný důchod, důchod v případě neschopnosti vykonávat výdělečnou činnost, pozůstalostní důchod, příspěvky a podpory a financování lázeňských pobytů.

Při výpočtu výše důchodu se v zásadě vychází z 15 nejlepších let, přičemž se zohledňuje, že se berou plně v úvahu i doby pojištění v rámci jiných důchodových pojišťoven (např. jako zaměstnanec)!

3.5.5. Úrazové pojištění

Úrazové pojištění se platí nezávisle na výši příjmu jako paušální částka (2001: 1.072,-- ATS/77,91 EUR). Toto pojištění je splatné jednou ročně, a to v prvním čtvrtletí. Toto pojištění pokrývá nemoci z povolání a pracovní úrazy (nikoli úrazy, k nimž došlo mimo pracovní dobu): patří sem ošetření v případě úrazu, rodinný

příspěvek a denní dieta, rehabilitace, protézy a pomůcky, invalidní důchod, pozůstalostní důchod atd. Zejména u tohoto důchodu se v praxi usiluje o zvýšené pojistné (2 nebo 2,5násobek roční částky).

3.5.6. Zánik povinného pojištění

Pojištěnec přestává být krytý ochranou živnostenského sociálního pojištění ke konci měsíce, v němž

- oznámí zastavení provozu (oznámení o přerušení činnosti u hospodářské komory)
- zruší své oprávnění k podnikání
- bude zažádáno o vymazání jeho funkce jako osobně ručícího společníka osobní společnosti v obchodním rejstříku
- bude zažádáno o zrušení jmenování jednatelem s.r.o. v obchodním rejstříku, resp. v případě, že přestane v dané s.r.o. působit jako společník.

3.5.7. Úprava pro drobné živnostníky

Od 1.1.1999 existuje pro živnostníky, kteří svou výdělečnou činnost provozují pouze ve velmi malém rozsahu, zjednodušená úprava. Tito drobní živnostníci mohou zažádat o zrušení své povinnosti platit příspěvky důchodového a nemocenského pojištění.

Současně je nutno splňovat tato kritéria:

- **roční obrat nesmí překročit částku 300.000,-- ATS (21.801,85 EUR) a**
- **roční zisk nesmí překročit částku 48.912,-- ATS/3.554,57 EUR (hodnoty za rok 2001) a**
- **drobný podnikatel nesměl být v posledních 5 letech před podáním žádosti povinně pojištěn více než 12 kalendářních měsíců podle zákona o sociálním pojištění živnostenského hospodářství /*Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz – GSVG*/.**
- Dále mohou o prominutí od 1.9.2000 zažádat osoby, které dosáhly věku 65 let a nepřekračují horní hranice, i když byly předtím více než 12 měsíců povinně pojištěny podle GSVG.

Jestliže jsou tato kritéria zcela splněna, lze podat žádost na ústav sociálního pojištění a požádat o zrušení povinnosti platit důchodové a nemocenské pojištění. Přirozeně je nutné dodatečně na základě daňového výměru za příslušný rok doložit, že tyto hranice skutečně nebyly překročeny, jinak se musí pojistné doplatit.

Příspěvek na úrazové pojištění (2001: 1.072,-- ATS/77,91 EUR) je však zapotřebí uhradit v každém případě.

3.5.8. Důležité změny v právních předpisech o sociálním pojištění

S nástupem účinnosti zákona o změnách v sociálněprávních předpisech z roku 2000 /*Sozialrechtsänderungsgesetz –SRÄG*/ vznikají v této právní oblasti rozsáhlé změny, které zde v dalším textu prezentujeme pouze orientačně a v jejich základních rysech:

- **Důchodové právo**

Předčasný starobní důchod při snížené pracovní schopnosti (neschopnost vydělávat) byla k 30.6.2000 zrušena. Naproti tomu platí pro obzvláště dotčené skupiny, tedy nevyučené dělníky, samostatní podnikatelé a zemědělce ve věku od 57 let zásada rozšířené ochrany povolání (platí od 1.7.2000).

Zákonem stanovený věk pro nástup do důchodu u předčasného starobního důchodu při dlouhé době trvání pojištění se zvyšuje po etapách o 18 měsíců na 56,5 let pro ženy a 61,5 let pro muže. Tato úprava začala platit 1.10.2000 a slouží k tomu, aby se důchodový věk zvýšil v devíti stejných krocích vždy o 2 měsíce každé čtvrtletí tak, aby k 1.10.2002 bylo dosaženo nového věku pro nástup do důchodu u předčasného starobního důchodu za podmínky dlouhé doby trvání pojištění.

Srážky důchodu při nástupu do důchodu před dosažením příslušného věku rozhodného pro využití předčasného důchodu se zvyšují ročně ze 2 na 3 body procentuálního zvyšování. Maximálně může činit srážka 10,5 těchto bodů; tato srážka ovšem (stejně jako dříve) nesmí činit více než 15 % získaných důchodových procent.

V případě normálních starobních důchodů se ruší k 1.10.2000 všechna ustanovení o ohlášení ukončení činnosti. Při čekatelství spolu s využitím normálního starobního důchodu se používá lepší bonifikace.

Nově upraven je také výměr vdovského důchodu mezi nyní 0 (namísto dosavadních 40 %) a 60 % důchodu zemřelého, a to formou zajištění celkového příjmu.

- **"Pojistná ochrana pro případ nezaměstnanosti u samostatně výdělečně činných osob"**

Obnovení původního neomezeného prodlužování rámcových lhůt na základě povinného nemocenského pojištění podle zákona GSVG s možností odkazu na nevyužitou dobu starého pojištění proti nezaměstnanosti a zrušení příspěvků na pojištění (platí od 1.10.2000).

- **Systém BONUS/MALUS**

V případě nového zaměstnání pracovníků, kteří jsou ve věku 50 let a více, zcela odpadá příspěvek zaměstnavatele na pojištění pro případ nezaměstnanosti (3 %). Zvláštní příspěvek k pojištění pro případ nezaměstnanosti (malus) při ukončení pracovního poměru se zaměstnancem ve věku 50 let a více se zřetelně zvyšuje, tj. zdvojnásobuje (platí od 1.10.2000).

- **Dílčí starobní podpora**

Při sjednání od 1.10.2000 již není dodatečné zaměstnání potřebné, varianty pracovní doby se upravují flexibilněji a maximální možná doba nároku se přizpůsobuje změnám ustanovením o předčasném důchodu.

- **Nemocenské pojištění - systém úhrad**

Systém úhrad a příspěvek na další vyplácení platu pro dělníky a učně byl k 30.9.2000 zrušen.

Příspěvek zaměstnavatele v rámci nemocenského pojištění dělníků byl k 1.1.2001 snížen o 3 %.

- **Příspěvek na úrazové pojištění učňů**

Příspěvek na úrazové pojištění učňů odpadá i nadále po dobu prvního roku učení.

Další informace Vám poskytne nejbližší obvodní pobočka, Gründer-Service a v každém případě i odbor sociální politiky /Sozialpolitische Abteilung/ hospodářské komory Vaší spolkové země.

3.6. Vedlejší profese - podnikatel

Založení vlastního podniku nevylučuje ani tu alternativu, že kromě toho může dotyčný zahájit nebo nadále vykonávat i nesamostatnou činnost jako zaměstnanec.

To, nakolik se tato "dvojitá funkce" kladně nebo záporně projeví na budování podniku, podstatně závisí na podnikatelském záměru a osobní situaci zakladatele. Založení podniku v rámci "vedlejší činnosti" může v každém případě snížit riziko. Postupná realizace záměru umožňuje opatrné poznávání možností trhu a tím představuje i určitou pojistku.

Na druhé straně však může být i nutné realizovat podnikatelský záměr rychle a důsledně a získat tak konkurenční výhody ve vztahu k případným následovatelům. Rozhodnutí tudíž ovlivňuje vždy samotný podnikatel, jeho osobní závazky, jeho ochota podstoupit riziko a jeho podnikatelský záměr.

Pokud byste se rozhodli vstoupit do samostatného podnikání v rámci svých dalších aktivit kromě výkonu své profese, je třeba v každém případě brát v úvahu několik aspektů:

3.6.1. Pracovní právo

Zaměstnavatel musí být o zamýšleném provozování samostatné výdělečné činnosti informován a musí s ní souhlasit. Pokud zahájíte svou živnostenskou činnost bez svolení zaměstnavatele, může to být důvodem k propuštění!

3.6.2. Sociální pojištění

Spolu s ohlášením živnosti vzniká povinnost pojištění u živnostenské sociální pojišťovny (GSVG) týkající se nemocenského, důchodového a úrazového pojištění. Existuje-li však již pojistná povinnost na základě pracovního poměru podle zákona o všeobecném sociálním pojištění (ASVG), platí tyto zvláštní úpravy:

- Od 1.1.2000 existuje pojištění několikanásobné i na úseku nemocenského pojištění: Kdo na základě svého pracovního poměru podle ASVG dosáhne základu maximálního příspěvku (621.600,-- ATS/45.173,43 EUR ročně), neplatí podle GSVG už žádné nemocenské pojištění. Pokud této hranice dosaženo není, platí se z podnikatelského zisku nemocenské pojištění (předpis diferenčního příspěvku až do základu maximálního příspěvku). Je zde ovšem systém 10letého postupu, tj. plných 8,9 % se neplatí hned od začátku. Odstupňování vypadá následovně:

Rok	Sazba pojistného	Rok	Sazba pojistného
2000	0,91 %	2005	5,34 %
2001	1,78 %	2006	6,23 %
2002	2,67 %	2007	7,12 %
2003	3,56 %	2008	8,01 %
2004	4,45 %	2009	8,90 %

- **Úrazové pojištění** u živnostenské činnosti je třeba uhradit v plné výši (1.072,-- ATS/77,91 EUR ročně - stav 2001).
- U **důchodového pojištění** se používá zásady vícenásobného pojištění pořád.
- Povinnému důchodovému pojištění tak podléhají jak příjmy z pracovního poměru, tak i z živnostenské činnosti.
- Podle GSVG platí jak minimální vyměřovací základ (185.376,-- ATS/13.471,80 EUR ročně, resp. 97.056,-- ATS/7.053,33 na rok 2001 pro začínající podnikatele), tak i základ maximální (621.600,-- ATS/45.173,43 EUR na rok 2001). Důchodové pojištění činí 15 % z příjmů z podnikání.

Je to tedy

- minimálně 15 % z částky 185.376,-- ATS (13.471,80 EUR), resp. 97.056,-- ATS (7.053,33 EUR)
- maximálně 15 % z částky 621.600,-- ATS (45.173,43 EUR).

Samozřejmě je i zde možné použít úpravy platné pro drobné podnikatele (výjimka z důchodového a nemocenského pojištění).

Při kalkulaci minimálního a maximálního základu pro příspěvek se sčítají příjmy z pracovního poměru a příjmy z živnostenské činnosti.

Myslitelné jsou různé varianty:

- o Příjmy ze závislé činnosti nedosahují minimálního vyměřovacího základu pro podnikatele: z příjmů z živnostenské činnosti je třeba zaplatit důchodové a nemocenské pojištění, a to minimálně za rozdíl mezi příjmem z pracovního poměru a minimálním vyměřovacím základem ve výši 185.376,-- ATS (13.471,80 EUR), jestliže existovalo již před 1.1.99 povinné pojištění podle GSVG, resp. 97.056,-- ATS (7.053,33 EUR) při prvním založení podniku po 1.1.99.

Příklad:

Příjem z pracovního poměru

Ročně 120.000,-- ATS/8.720,74 EUR

Minimální vyměřovací základ sociálního pojištění živnostníků

185.376,-- ATS / 13.471,80 EUR

Rozdíl 65.376,-- ATS / 4.751,06 EUR

Možnosti:

- Ztráty z živnostenské činnosti nebo příjmy do výše 48.912,-- ATS / 3.554,57 EUR

Je možná žádat o uplatnění úpravy pro drobné podnikatele (pokud jsou splněny všechny ostatní podmínky) a platí se pak pouze úrazové pojištění ve výši 1.072,-- ATS / 27,91 EUR.

- Příjmy z živnostenské činnosti ve výši 52.000,-- ATS (3.778,99 EUR)
Platí se 15 % příspěvku na důchodové pojištění (PV) a 1,78 % příspěvku na nemocenské pojištění ve výši 65.376,-- ATS (4.751,06 EUR) u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství, což je 10.970,09 ATS (797,23 EUR).

○ Příjmy ze závislé činnosti se pohybují mezi minimálním vyměřovacím základem živnostníků (185.376,-- ATS / 13.471,80 EUR, resp. 97.056,-- ATS / 7.053,33 EUR) a základem maximálním základem ve výši 621.600,-- ATS (45.173,43 EUR):

Příjmy z podnikání podléhají důchodovému pojištění do té doby, než překročí maximální vyměřovací základ.

Příklad:

Příjmy z pracovního poměru

Ročně 400.000,-- ATS/29.069,13 EUR

Maximální vyměřovací základ

621.600,-- ATS/45.173,43 EUR

Rozdíl

221.600,-- ATS/16.104,30 EUR

Příjmy z podnikání

250.000,-- ATS/18.168,21 EUR

Platbě důchodového a nemocenského pojištění nepodléhá celková částka 250.000,-- ATS (18.168,21), nýbrž pouze rozdíl mezi příjmem z pracovního poměru a maximálním vyměřovacím základem podle GSVG, což je 221.600,-- ATS (16.104,30 EUR).

Platí se 15 % příspěvku na důchodové pojištění a 1,78 % příspěvku na nemocenské pojištění ve výši 221.600,-- ATS (16.104,30 EUR), což je 37.184,48 ATS (2.702,3 EUR).

○ Příjem z pracovního poměru převyšuje maximální vyměřovací základ (621.600,-- ATS / 45.173,43 EUR):

U příjmů z podnikání se žádné příspěvky na důchodové a nemocenské pojištění neplatí. Hradí se ovšem úrazové pojištění ve výši 1.072,-- ATS (77,91 EUR).

Pozor! Výše uvedené úpravy se týkají pouze pojištěnců podle ASVG; u jiných profesních kategorií (např. u úředníků, zemědělců...) platí úpravy odlišné.

3.6.3. Daň z příjmů

Při vyměření daně z příjmů se všechny příjmy sčítají. Pak se použije příslušný daňový tarif (procentní sazba). Proto mějte na paměti, že již svými příjmy z nesamostatné činnosti se již nacházíte v určitém daňovém pásmu. Každý šilink vydělaný navíc se daní touto sazbou, anebo - v případě dosažení následujícího vyššího daňového pásma - i sazbou vyšší.

3.6.4. Subvence a podpora

Určité formy podpory (jako např. Akce na podporu začínajících podnikatelů *Bürges - /Bürges-Jungunternehmerförderungsaktion/*) se u podnikání provozovaného jako vedlejší činnost neposkytují. Zohledněte tuto skutečnost při plánování Vašich investic a případně se včas informujte o aktuálně platných směrnících na středisku *Gründer-Service* hospodářských komor, u Ústavů na podporu hospodářského rozvoje */Wirtschaftsförderungsinstitute/* nebo ve Vaší bance.

3.7. Daně

Nezávisle na tom, jakou právní formu (viz tabulku dole) si zvolíte, co jste dělali předtím, v jakém oboru působíte - daně musíte platit v každém případě.

Jistě, zní to dosti nemile, především pokud jste se již někdy pokusili prosekát se džunglí daňové problematiky. Daňového poradce byste měli považovat za "mačetu", která Vám bude ukazovat směr. Jenže takový daňový poradce není zrovna levný - a proto doporučujeme,

- abyste si pohovořili s různými auditory, než se definitivně rozhodnete (daňový poradce je Vaším důvěrníkem s povinností naprosté mlčenlivosti) a
- abyste si předem promysleli, které úkoly v rámci minimalizace pevných nákladů můžete vyřizovat sami (shromažďování dokladů, vedení základních záznamů...) a co bude v kompetenci daňového poradce.

Jakožto podnikatel nemusíte být současně expertem na daňovou problematiku, ale solidní základní znalosti ještě nikomu neuškodily. Použijte své materiály, s nimiž jste pracovali před svou závěrečnou zkouškou na škole (pokud je ještě máte), anebo se *zapište do kurzu Ústavů na podporu hospodářského rozvoje /Wirtschaftsförderungsinstitute - WIFI/! Odbory finanční politiky /Finanzpolitische Abteilungen/ v hospodářských komorách Vám poskytnou informace o otázkách daňového práva.*

První kontakt s finančním úřadem

V průběhu prvního měsíce od zahájení činnosti musíte oznámit finančnímu úřadu začátek provozování živnosti a lokalitu své provozovny. Postačí krátké písemné sdělení adresované finančnímu úřadu. Pro daň z příjmů a z obrátu je příslušný finanční úřad sídla podniku. Současně zažádejte o přidělení daňového čísla.

Finanční úřad Vám následně pošle formulář, který byste měli do 14 dní vrátit. Jedna z otázek se týká předpokládaného obrátu a zisku v roce zahájení činnosti a v roce následujícím. Právě odhadu předpokládaného zisku byste měli věnovat značnou pozornost, protože Vaše údaje o zisku budou sloužit jako základ vyměření záloh daně z příjmů.

Jestliže je předpokládaný zisk příliš vysoký, budete platit příliš vysoké daně; jestliže bude příliš nízký, podstupujete riziko, že budete muset platit doplatek za uplynulé roky a současně zálohy na běžný rok.

Právní forma	Peněžní limit v šilincích	Účetnictví
Podniky samostatného podnikatele, výdělečné společnosti (veřejné nebo komanditní výdělečné společnosti)	do 3 mil. ATS (218.018,50 EUR) Obrat	možnost volby mezi paušalizací, jednoduchým a podvojným účetnictvím
	do 5 mil. ATS (363.364,17 EUR), (resp. 8 mil. ATS / 581.382,67 EUR) v případě obchodování s potravinami a smíšených obchodů) Obrat	možnost volby mezi jednoduchým a podvojným účetnictvím
	při překročení těchto limitů	povinné podvojně účetnictví
Kapitálové společnosti (např. s.r.o.), osobní společnosti (veřejná obchodní společnost, komanditní společnost)		povinné podvojně účetnictví

Investice před zahájením provozu

Začínající podnikatelé musí často ještě před zahájením provozu svého budoucího podniku realizovat řadu výdajů.

Podnikatelem jste již v případě, jestliže začnete činit kroky k přípravě svého podniku - např. budete nakupovat stroje a nástroje či se pustíte do přestavby obchodních prostor. Z hlediska daně z obratu i daně z příjmů má pro Vás tato skutečnost určité výhody. Na jedné straně je fakturovaná daň z obratu odečitatelná jako vstupní DPH, na druhé straně lze zohlednit i odpisy. Jaké jsou ty nejdůležitější daně a kdy je třeba je platit?

3.7.1. Daň z obratu

Daň z obratu, označovaná i jako daň z přidané hodnoty, se vybírá zpravidla za všechny služby a dodávky, které poskytujete. Ve většině případů činí daň z obratu 20 % čisté platby za službu či zboží. Kromě toho existuje ještě i snížená sazba (10 %), která se vztahuje např. na potraviny a knihy.

Pokud však Váš roční obrat nedosáhne 300.000,-- ATS (21.801,85) bez daně z obratu (jedná se tedy o čistý obrat), nemusíte žádnou daň z obratu odvádět - nemůžete ovšem ani uplatňovat odečet vstupní DPH. Jsou-li částky vstupní DPH vyšší než daň z obratu, kterou je třeba uhradit, bylo by lepší, kdyby se osvobození od daně z obratu zrušilo. K tomuto účelu je ovšem nutno podat "žádost o běžné zdanění". V zásadě si musí podnikatel vypočítávat daň z obratu každý měsíc sám. Z toho může odečíst vstupní DPH - to je ta daň z obratu, kterou zaplatil svým dodavatelům. Rozdíl pak představuje tzv. "platební závazek daně z obratu", který je třeba odvést finančnímu úřadu 15. dne druhého následujícího měsíce. Květnová daň z obratu je tak splatná 15. července. Daňový dluh vzniká zpravidla v měsíci realizace dodávky nebo poskytnutí služby (= zdanění dle fakturovaných příjmů), anebo - v

případech zdanění na základě inkasovaných plateb (=zdanění dle uskutečněných příjmů) - uplynutím kalendářního měsíce, v němž byla platba inkasována. Zdanění dle uskutečněných příjmů se provádí u podnikatelů bez povinnosti vedení účetnictví (s ročním obratem nepřevyšujícím 5 mil. ATS (363.364,17 EUR); podnikatel si však může zažádat o zdanění dle fakturovaných příjmů. 15. prosince každého roku se kromě normální zálohy platí i záloha zvláštní. Ta se započítává 15. ledna následujícího roku.

Podle zákona o daňové reformě z roku 2000 zaniká povinnost zaplatit zvláštní zálohu, jestliže tato záloha nepřevyší 10.000,-- ATS (726,73 EUR).

Činí-li obrat méně než 300.000,-- ATS (21.801,85 EUR) ročně, lze provádět zúčtování i čtvrtletně, a to vždy k polovině následujícího čtvrtletí.

Vstupní DPH ovšem redukuje daň z obratu pouze tehdy, jestliže účet vykazuje tyto charakteristiky:

1. Jméno a adresa dodavatele
2. Jméno a adresa příjemce
3. Množství a označení plnění
4. Den uskutečnění dodávky/služby
5. Cena
6. Částka daně z obratu

Z oprávnění odpočítat vstupní DPH jsou vyjmuta všechna osobní motorová vozidla s výjimkou těch, které finanční úřad akceptuje na základě zvláštního výnosu. Příkladně zde uvádíme Chrysler Grand Voyager, Renault Grand Espace atd.

Co se týče úpravy ohledně malých částek (jedná se zde o faktury s účtovanou částkou brutto do 2.000,-- ATS / 145,35 EUR), postačuje uvedení těchto údajů:

1. Jméno a adresa dodavatele
2. Množství a označení plnění
3. Den uskutečnění dodávky/služby
4. Cena brutto
5. Sazba daně z obratu v procentech

V případě obratu za předchozí rok ve výši max. 3 mil. ATS (218.018,50 EUR) může podnikatel zažádat i o paušalizaci vstupní DPH na základě 1,8 % obratu (netto). Dodatečně lze přihlídnout ke vstupní DPH investic do opotřebitelného investičního majetku nad 15.000,-- ATS (1.090,09 EUR) netto, k poskytovaným pozemkům, zboží, k surovinám, polotovarům, pomocným materiálům, příměsím a cizím mzdám. Provozujete-li obchody s jinými podniky na vnitřním trhu (= ostatní státy Evropské unie jako např. Itálie či Německo), potřebujete tzv. identifikační číslo daně z obratu /*Umsatzsteuer-Identifikations-Nummer – UID*/. Jednoduše zaškrtněte odpovídající okénko v dotazníku finančního úřadu. Pak budete moci poskytovat a přijímat dodávky v rámci všech členských zemí Evropské unie bez daně z obratu.

3.7.2. Daň z příjmů

Tato daň odpovídá "dani ze mzdy" u osob samostatně výdělečně činných. Výchozí veličinou a vyměřovacím základem je ročně nahospodařený zisk vypočítaný na základě jednoduchého účetnictví, na základě paušalizací nebo podvojného účetnictví s připočtením ostatních příjmů (např. z pracovního poměru). Daňová sazba se pohybuje mezi 21 % až 50 %, přičemž daň z příjmů vzniká až tehdy, jestliže roční příjem činil více než 96.000,-- ATS (6.903,92 EUR).

Daň z příjmů se platí každé čtvrtletí předem. V roce založení podniku se jako vyměřovací základ použije - jak jsme popsali již v úvodu - Váš odhad zapsaný do dotazníku finančního úřadu. Pokud se ovšem ukáže, že Vaše očekávání bylo příliš optimistické, můžete do 30. září zažádat o snížení výše záloh. Nutným předpokladem je ovšem fundované rozpočetnictví na běžný obchodní rok.

Daňový kalendář - důležité daně			
Druh odvodu	Výše	Splatnost	Je třeba odvést komu:
Daň z obratu	10 % nebo 20 % čisté ceny	15. dne druhého následujícího měsíce a zvláštní záloha dne 15.12.	finanční úřad podniku
Daň z příjmů	21 - 50 % z příjmů	15.2., 15.5., 15.8., 15.11	finanční úřad podniku
Daň z příjmů právnických osob	34 % ze zisku	15.2., 15.5., 15.8., 15.11	finanční úřad podnik
Daň ze mzdy	21 - 50 % ze mzdy/platu s odečtením soc. pojištění a nezdanitelných částek (podle tabulky)	15. den následujícího měsíce	finanční úřad provozovny
Komunální daň	3 % z celkového objemu mezd brutto	15. den následujícího měsíce	obci
Příspěvek zaměstnavatele do rodinného kompenzačního fondu + příplatek k tomuto příspěvku	4,5 % + 0,45 % až 0,53 % z celkového objemu mezd brutto	15. den následujícího měsíce	finanční úřad podniku
Případá-li termín splatnosti na sobotu, neděli či svátek, posunuje se termín splatnosti na nejbližší pracovní den.			

Vzhledem k tomu, že se zálohy zakládají pouze na odhadu a očekávaných výsledcích, je třeba finančnímu úřadu předložit nejpozději 31. března po uplynutí hospodářského roku celoroční daňové přiznání odpovídající skutečné situaci (pro daň z příjmů a daň z obratu). Poté se provede zúčtování: jestliže jsou zálohy příliš vysoké, obdrží podnikatel dobropis, pokud jsou naopak příliš nízké, je třeba daň doplatit.

Pozor: Po půl roce od vzniku daňového dluhu účtuje finanční úřad úroky.

Formuláře pro daňové přiznání rozesílá finanční úřad. Lhůtu pro podání přiznání lze v určitých případech na základě odůvodněné žádosti prodloužit.

V roce založení podniku se ovšem často žádná daň neplatí, protože podnikatelé mají velmi vysoké počáteční výdaje a odpisy, jež značně redukuje zisk, pokud nezpůsobí dokonce i účetní ztráty.

• 3.7.3. Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je daní z příjmů v případě kapitálových společností jako s.r.o. Činí jednotně a nezávisle na výši zisku 34 %. Minimální roční daňová záloha činí 24.080,-- ATS (1.749,96 EUR), pro zakladatele nových podniků v prvním roce 15.000,-- ATS (1.090,09 EUR) a od druhého roku rovněž 24.080,-- ATS (1.749,96 EUR). Jestliže se zisk společnosti rozdělí mezi společníky, zatíží se ještě jednou 25 % daní z kapitálových výnosů nebo poloviční sazbou daně z příjmů.

3.7.4. "Další daně"

Kromě toho existují ještě další daňové položky, jako např. daň ze mzdy (kterou zaměstnavatel odvádí za své zaměstnance), komunální daň za pracovníky a společníky-jednatele.

Viz též brožuru Zakládání podniků - DAŇOVÉ PRÁVO PRO ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELE /Betriebsgründung – STEUERRECHT FÜR JUNGUNTERNEHMER/ hospodářských komor.

Stručně...

- Jak začnu?
 - co zajistím sám
 - volba daňového poradce
- První kontakt s finančním úřadem
 - oznámení o zahájení provozu podniku
 - daňové číslo
 - dotazník
- Povinnost evidence
 - podvojný účetnictví
 - jednoduché účetnictví
 - paušalizace
- Investice před zahájením provozování podniku
 - odečet vstupní DPH
 - odpisy
- Daň z obrátu
 - 20 % nebo 10 %
 - splatnost daně z obrátu
 - odečet vstupní DPH
 - úprava týkající se malých částek
- Daň z příjmů
 - 21 % až 50 %
 - čtvrtletní zálohy

- Daň z příjmů právnických osob
 - 34 %, min. 15.000,-- ATS pro začínající podnikatele (1.090,09 EUR) v prvním roce
 - s.r.o.
- Daňový kalendář

3.8. Účetnictví podniku

Pojem "účetnictví podniku" zahrnuje veškeré postupy a metody, kterými se číselně eviduje a sleduje veškeré dění v podniku.

Tyto záznamy slouží k ochraně věřitelů, ke kalkulaci daní a plánování a řízení aktivit podniku, což jsou

3.8.1. obligatorní záznamy

Účetnictví (účetování)

▪ Jednoduché účetnictví

Vede se výkaz o příjmech a výdajích, kniha zásob, soupis investičního majetku bez možnosti okamžitého odpisu a mzdové účty v případě zaměstnávání pracovníků.

Příjmy
- výdaje

= zisk

▪ Paušalizace (výkaz o příjmech a výdajích s průměrnými sazbami; paušalizace podle zákona o dani z příjmů)

Paušalizace, příjmy, zásoby a mzdy se evidují stejně jako v případě „normálního“ jednoduchého účetnictví. soupis investičního majetku není nutný. Vedení lze ovšem doporučit z důvodu případné pozdější změny způsobu výpočtu zisku.

Příjmy
- nákup zboží
- náklady na personál
- 12 % provozní výdaje

= zisk.

V případě obratu max. 3.000.000,-- ATS (218.018,50 EUR) může podnikatel zažádat i o paušalizaci vstupní DPH na základě 1,8 % obratu (netto). Navíc lze zohlednit i vstupní DPH investic do opotřebitelného investičního majetku nad 15.000,-- ATS (1.090,09 EUR) netto, zboží, surovin, polotovarů, pomocných materiálů, přístaveb a cizích mezd (paušalizace podle zákona o dani z obratu).

▪ Podvojně účetnictví

Vedení účtů se zpracováním rozvahy a výsledovky, vedením pokladního deníku a s inventurou.

Tyto evidence nejsou samoúčelem, nýbrž obsahují značné množství informací, které můžete velice dobře využívat při řízení a dalším rozvoji podniku!

Povinnost vést evidence

Jako podnikatel jste povinen shromažďovat doklady a vést záznamy a archivovat je po dobu sedmi let. V zásadě existují tři varianty zjišťování výše zisku a s nimi souvisejí způsoby evidence.

3.8.2. Dobrovolné záznamy

Vnitropodnikové nákladové účetnictví

Podnik fungující v podmínkách soukromého hospodářství může dlouhodobě existovat pouze v případě, že výtěžek z prodeje produkce na trhu je větší než hodnoty vynaložené na zajištění produkce, tedy náklady potřebné pro tento účel. Každé zajištění plnění je spojeno s náklady. Výpočet vlastních nákladů je na jedné straně výchozím bodem pro stanovení ceny a na druhé straně i předpokladem odpovědného řízení podniku. Cíl nákladového účetnictví spočívá ve vypočtení hodnoty jedné výkonnostní jednotky v rámci podniku (např. cena jedné pracovní hodiny) a ve vyúčtování této hodnoty zákazníkovi. Náklady, které neznáme, nemůžeme ani vykalkulovat. Kromě toho nelze bez znalosti cenových hranic uskutečňovat ani žádnou aktivní cenovou politiku. Proto je mapování nákladových struktur a sledování vývoje v oblasti nákladů předpokladem správných kalkulací. Výsledkem těchto kalkulací je výchozí základ pro stanovení prodejní ceny. Protože se však tržní ceny většinou neřídí podle nákladů, je každý podnikatel nucen vývoj v oblasti nákladů ve svém podniku neustále kontrolovat a provádět veškerá možná opatření ke snížení nákladových položek. Číselné údaje finančního účetnictví (což je jednoduché nebo podvojně účetnictví) nejsou pro zjištění výše nákladů dostačující. Ty se totiž vypočítávají mnohdy podle čistě daňových hledisek a náklady zaúčtované ve finančním účetnictví se také od nákladů značně odlišují.

Nákladové účetnictví slouží především pro následující účely:

- vypočítání vlastních nákladů jako základu pro stanovení ceny na odbytovém trhu
- vypočítání hospodárnosti jednotlivých provozních účelů, jednotlivých skupin produktů nebo i jednotlivých výrobků jakožto základu pro plánování produkce a odbytu,
- vypočítání minimálních cenových limitů, za něž ještě lze akceptovat zakázky (cenová politika podniku)
- vypočítání příplatkových sazeb pro bilanční hodnocení polotovarů a hotových výrobků a samostatně vyhotovených zařízení
- zajištění svépomocí nebo využití služeb jiného podniku; nákladové účetnictví podniku musí být např. s to odpovědět na otázku, zda je výhodnější vlastní oprava, anebo zda je třeba opravy objednávat u jiné firmy.

A ještě jedno upozornění:

Čím větší jsou investice, které chcete financovat pomocí úvěru, tím dříve byste se měli obrátit na některou z bank nebo společností zabývajících se financováním projektů. Na jedné straně si bude příprava a dostupnost většího úvěru vyžadovat určitou dobu, na druhé straně ovšem získáte v očích banky image podnikatele, který chce svůj podnik vést plánovitě a s vizí budoucích perspektiv.

Viz též brožuru Zakládání podniků - DAŇOVÉ PRÁVO PRO ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELE /Betriebsgründung – STEUERRECHT FÜR JUNGUNTERNEHMER/ hospodářských komor.

Stručně...

-
- účetnictví podniku
 - význam nákladového účetnictví z hlediska úspěšného podnikání

3.9. Pracovníci

3.9.1. Jak najdu nové pracovníky?

Možností je celá řada. Pomyslete jen na to, jak se Vy sami nebo Vaši známí sehnali práci - inzeráty v novinách, ústní doporučení, personální firmy, personální poradci, internetový trh práce a dobré kontakty se vzdělávacími institucemi (polytechnický kurz, učiliště, Ústavy pro hospodářský vývoj - WIFI, obchodní akademie, vyšší technické školy atd.) Vám při hledání pracovníků mohou pomoci. Personál - to je faktor, který hraje z hlediska úspěchu či neúspěchu podniku značnou roli. Proto byste měli výběru budoucích pracovníků věnovat opravdu velkou pozornost. Hledání vhodných pracovníků však není jen pouhá inzerce: nejprve je třeba vyjasnit otázku, pro jaké úseky a kolik pracovníků budete vůbec potřebovat. Na každé pracovní místo je třeba vypracovat charakteristiku požadavků, které by měl pracovník splňovat. Takovýto popis pracovního místa definuje úkoly (co je třeba dělat?), odpovědnost (za co?), oprávnění k rozdělování úkolů (komu?), vztahy podřízenosti (vůči komu?) a kvalifikaci (vzdělání a schopnost vydržet pracovní zatížení) budoucího pracovníka. Rozhodujícím faktorem není pouze odborná vhodnost uchazeče - důležitá je také jeho mentalita a systém hodnot. Stručně řečeno - takový pracovník musí zkrátka do podniku "zapadnout".

Je lhostejné, kde jste budoucího pracovníka potkali - nikdy neupouštějte od vstupního pohovoru. Ten se týká většinou otázek zaměřených na životopis, vysvědčení, dosavadní činnost, prohlubování kvalifikace, volný čas, rodinu, znalosti v oblasti podnikání. Tak získáte informace o způsobu myšlení hledaného pracovníka, motivech jeho jednání, postojích a chování. Vy jako podnikatel byste měl ovšem tohoto pracovníka také informovat o jeho úkolech, požadavcích spojených s jeho funkcí a o tom, co mu může Váš podnik poskytnout.

3.9.2. Motivace pracovníků

"Co nechceš, aby druzí dělali tobě, to nedělej ani ty jim."

Každý pracovník je motivovatelný jinak - chvála a uznání, možnost seberealizace, dobrovolné sociální dávky, peníze, flexibilní pracovní doba, rozvoj vlastních iniciativ nebo důvěra - to jsou jen některé z mnoha faktorů, které mají pro různé lidi různou hodnotu.

Motivace znamená i to, že pracovník dostane možnost prohlubování své kvalifikace. "Dobří podnikatelé mají dobré pracovníky." Tento tzv. "lidský kapitál" je rozhodujícím faktorem, který Vám může pomoci získat převahu nad konkurencí.

Zeptejte se na možnost využití kurzů Ústavů na podporu hospodářského rozvoje /Wirtschaftsförderungsinstitute - WIFI zaměřených na získávání a prohlubování kvalifikace!

3.9.3. Jak budu personál zaměstnávat?

Při přijímání pracovníků do zaměstnání je třeba dodržovat některé zákonné úpravy a kolektivní smlouvy, jako např. zákon o pracovní době či zákon o ochraně zaměstnanců a pracovníků.

Mějte prosím na paměti, že tyto úpravy lze měnit pouze ve prospěch zaměstnance!

Pracovní poměr vzniká uzavřením pracovní smlouvy. Toto ujednání se zapisuje ve formě oficiálního záznamu, který upravuje druh činnosti, místo jejího vykonávání, dobu, výdělek atd. Vzory takovýchto záznamů obdržíte u své hospodářské komory. A protože pracovní poměr je spojen v souvislosti s platbou mezd a platů s vysokými pevnými náklady, rozhoduje se řada mladých podnikatelů pro spolupráci na bázi smluv o dílo. V tomto případě musí ovšem všichni pracovníci působící na tomto základě disponovat potřebným živnostenským oprávněním.

Od roku 1996 existují kromě smluv o dílo i tzv. "volné pracovní smlouvy". Zde rozlišujeme dva druhy:

"Nepodnikatelskou volnou pracovní smlouvu", což znamená, že pracovník používá provozní prostředky zaměstnavatele, musí jednat osobně a podléhá pokynům zaměstnavatele. Dojde-li překročení minimálních limitů (4.076,-- ATS / 296,21 EUR), hradí se sociální pojištění - 17,2 % u zaměstnavatele a 13,5 % v případě zaměstnance.

Jestliže zaměstnavatel přihlásil větší počet zaměstnanců s minimálním výdělkem a celková částka výplat za jeden měsíc překročí hranici 6.114,-- ATS / 444,32 EUR, musí zaměstnavatel odvést na sociálním pojištění paušálně 17,2 %. Pracovník - pokud je to jeho jediné zaměstnání s tímto nízkým výdělkem - pak žádný příspěvek neplatí.

Druhou variantou je "podnikatelská volná pracovní smlouva", což znamená, že pracovník používá vlastní provozní prostředky, je zastupitelný a nepodléhá žádným pokynům. U této varianty není na straně zaměstnavatele žádná povinnost úhrady sociálního pojištění, protože pracovník si za daně a sociální pojištění odpovídá sám. Ve většině případů si musí takovýto pracovník zajistit pro tuto činnost živnostenský list, resp. pokud je tato činnost výslovně vyjmuta z živnostenského řádu, jedná se pak o pravou "novou samostatně výdělečně činnou osobu".

Co se týče formulování a ověřování smluv tohoto druhu, obraťte se prosím na *odbor sociální politiky /Sozialpolitische Abteilung/ Vaší hospodářské komory.*

• **Kolektivní smlouva**

Pro Vás jako začínající podnikatele je důležité, abyste znali obsah kolektivní smlouvy ve Vašem oboru (informace v tomto směru získáte u své *odborné skupiny hospodářské komory*).

Kolektivní smlouvy jsou závazná ujednání zájmových zastoupení zaměstnavatelů a zaměstnanců, které obsahují např. úpravy o pracovní době nebo o odměňování přesčasů. Základem každé kolektivní smlouvy je stanovení minimálního platu, který musí být vždy dodržen.

• **Zaměstnávání členů rodiny**

Daňové aspekty (mzdy a platy snižují zisk a tím i daňové zatížení), ale i úvahy v rovině politiky sociálního pojištění (důchodové lhůty) vedou začasť k tomu, že podnikatel hodlá přihlásit jako zaměstnance např. svou manželku. To je možné pouze tehdy, jestliže v pracovním poměru platí stejné podmínky jako v případě osoby, která členem rodiny není. Zejména územní nemocenská pokladna /*Gebietskrankenkasse*/ velice přísně ověřuje, zda byl skutečně uzavřen vážně míněný pracovní poměr.

▪ **Na co je ještě třeba dávat pozor?**

Jestliže odměna (mzda/plat) přesáhne tzv. minimální limit (v roce 2001: 313,-- ATS / 22,75 EUR denně, 4.076,-- ATS / 296,21 EUR měsíčně), podléhá pracovník povinnosti plného pojištění. Každý zaměstnanec se musí po zahájení činnosti neprodleně přihlásit u místně příslušné územní nemocenské pokladny.

Kromě sociálního pojištění týkajícího se Vašeho pracovníka existuje v Rakousku ještě řada jiných vedlejších mzdových nákladů.

*Přehled a procentuální rozpis najdete v informačním materiálu *Vedlejší mzdové náklady /Lohnnebenkosten/*, který obdržíte bezplatně u Ústavů na podporu hospodářského rozvoje *Wirtschaftsförderungsinstitute - WIFI*.*

Cizince lze zaměstnávat pouze v případě, že jim úřad práce vydal ještě před zahájením práce pracovní povolení, nebo mají doklad o tom, že toto povolení mít nemusí. V případě otázek souvisejících s pracovním právem se obračejte prosím výhradně na *odbor sociální politiky Vaší hospodářské komory*.

Nové učňovské profese

2000	OZNAČENÍ UČŇOVSKÉ PROFESE	DOBA STUDIA
	strojírenská technika	3,5
	účetnictví	3
	zpracování masa	3
	prodej masa	3
	povrchová technika - specializace práškový nástřik	3,5
	povrchová technika - specializace žárové zinkování	3,5
	výroba obuvi	3
jevištní technika	3,5	
1999	OZNAČENÍ UČŇOVSKÉ PROFESE	DOBA STUDIA
	elektronika	3,5
	stavba montovaných domů	3
	elektronika IT	3,5
	informatika	3,5
	obchodník na úseku IT	3
	mechatronika	3,5
	mikrotechnika	3
	reprografie	3
obráběcí technika	3,5	
1998	OZNAČENÍ UČŇOVSKÉ PROFESE	DOBA STUDIA
	bankovní obchodník	3
	obchodník s výpočetní technikou	3
	výpočetní technik	3,5
	pracovník na úseku likvidace a recyklace - odpady	3
	pracovník na úseku likvidace a recyklace - odpadní vody	3
	trenér fitnessových center	3
	obchodník zahradního centra	3
	obchodník s nemovitostmi	3
	kancelářský asistent - notářství	3
	kancelářský asistent - advokátní kancelář	3
	technik zemědělských strojů	3,5
	odborník na úseku médií - mediální design	3,5
	odborník na úseku médií - mediální technika	3,5
	modelář	3
	produkční technik	3,5
	technik protisluneční ochrany	3
	montér sportovních potřeb	3
	silničář	3
	odborník na úseku systémové gastronomie	3
stavitel inženýrských sítí	3	
měřický technik	3,5	
1997	OZNAČENÍ UČŇOVSKÉ PROFESE	DOBA STUDIA
	elektrikář zařízení	4
	pracovník v oděvní výrobě	2
	komunikační technik - výpočetní technika a telekomunikace	3,5
	strojní mechanik	4
	administrativní asistent	3
	nástrojový mechanik	4

3.9.4. Výuka učňů

Zahájení vzdělávání učňů

Podniky, které zamýšlejí poprvé přijmout učně, musí před jejich přijetím podat žádost o uznání způsobilosti podniku jakožto vzdělávacího zařízení na odboru pro učňovské záležitosti hospodářské komory. Ten je ze zákona povinen v součinnosti s pracovní komorou prověřit, zda tyto předpoklady existují. Pak se ve věci vydá rozhodnutí, na jehož základě lze učně přijímat. Podniky, které přijímají učně poprvé nebo chtějí vzdělávat učně v jiném, dalším oboru, tak mohou učinit, aniž by disponovaly vyškoleným vyučujícím. Příslušnou zkoušku předepsanou pro vyučujícího však musí tento vyučující (kterého je třeba tak jako tak jmenovat) složit později do 18 měsíců; ten, kdo chce vzdělávat učně, může tuto zkoušku také nahradit kurzem s integrovaným odborným pohovorem. Po tomto okamžiku lze učně přijímat pouze tehdy, jestliže osoba oprávněná k výuce nebo vyučující složil příslušnou zkoušku nebo mu byla tato zkouška prominuta.

Pro vzdělávání učňů jsou potřebné následující náležitosti:

- **Živnostoprávní způsobilost:**
Podnik musí být podle živnostenského řádu oprávněn k provádění činností, v nichž má vzdělávání učňů probíhat.
- **Provozní způsobilost:**
Podnik musí být zařízen a provozován takovým způsobem, aby bylo možné učně vyškolit ve všech dovednostech a znalostech obsažených ve vzdělávacích předpisech. U těch podniků, které nemohou tuto povinnost zajistit v celém rozsahu, existuje možnost výuky učňů v rámci výukového svazu. Kromě toho zde musí být k dispozici osoba vhodná jako vyučující s příslušnou zkouškou (nebo kurzem pro vyučující), a to buď osoba k výuce oprávněná samotná, nebo některý z pracovníků.

Hledání učňů:

Jak vypadá Vaše potřeba odborníků na příští tři čtyři roky? Skutečností je, že většina podniků nevytváří žádné plány ohledně potřeb budoucích odborníků, které by vycházely nad rámec 1,5 roku. V důsledku tohoto krátkodobého plánování však vzniká nedostatek odborných pracovních sil, který již nyní v některých oborech vedl k citelnému znevýhodnění v porovnání s konkurencí. Přitom se od nových pracovníků očekává stále větší objem odborných schopností. To není neobvyklé - neboť pouze pomocí takovýchto vysoce kvalifikovaných pracovníků si může podnik svou konkurenční schopnost dlouhodobě udržet. Je tedy jasné, že by bylo výhodné vyškolit si vlastní odborníky, kteří přesně vědí, oč jde. Na odborech pro učňovské záležitosti hospodářských komor je k dispozici seznam učňovských profesí (učňovských oborů). Od roku 1997 bylo vytvořeno více než 40 nových profesí (viz přiložený seznam **Nové učňovské profese**).

V řadě případů organizují hospodářská komora a úřad práce burzu učňovských míst.

Další možnosti:

- navazování kontaktů se školami
- inzerce v novinách
- monitoring v závodech
- tzv. Týden profesní praxe - "učení na zkoušku"

- účast na akcích informujících o určitých profesích

Zájem o zaměstnání mládeže týkající se určitých profesí tak lze snadno zjistit. Při výběru mezi uchazeči jde o to, aby se porovnal profil uchazeče s požadavky, jež na něj klade dané profesní zaměření i sám podnik. Tomuto účelu slouží vstupní pohovor, prohlédnutí vysvědčení a absolvování testů.

Přihlášení smlouvy o navázání učebního poměru a důležité lhůty:

Jestliže je rozhodnutí přijmout určitého učně definitivní, měla by se smlouva o navázání učebního poměru pokud možné neprodleně zaslat příslušnému odboru pro učňovské záležitosti /*Lehrlingsstelle*/ hospodářské komory. Proto se s tímto odborem spojte co nejdříve. Smlouva o navázání učebního poměru musí být uzavřena písemně. Formuláře smlouvy dostanete od odboru pro učňovské záležitosti, kde musíte smlouvu o navázání učebního poměru opět předložit, a to do tří týdnů. Učně je třeba přihlásit do sedmi dní u územní nemocenské pokladny a do dvou týdnů na učilišti.

První tři měsíce výuky považuje zákonodárce za zkušební dobu. Pokud v průběhu této doby učeň splní svou školní povinnost absolvováním výuky v profesní škole (blokové vyučování), je to prvních šest týdnů v provozu, kde vykonává praxi. V průběhu doby může jak vyučující, tak i učeň rozvázat učňovský poměr kdykoli, jednostranně a bez uvedení důvodů. Právní účinnost zrušení poměru je vázaná na písemnou formu. Mějte na paměti, že u nezletilých učňů (zpravidla ve věku do 19 let) má jejich zákonný zástupce povinnost vyslovit souhlas (v případě nerozvedeného manželství pak oba rodiče). Jednostranné ukončení učebního poměru je po uplynutí zkušební doby možné pouze ze závažných důvodů uvedených v zákoně. Po uplynutí doby učebního poměru má zaměstnavatel povinnost zaměstnávat učně dále. Tato povinnost trvá zpravidla tři měsíce (činnost v oboru, který dotyčný vystudoval). Jednotlivé kolektivní smlouvy obsahují zvláštní úpravy o prodloužení zákonné doby dalšího zaměstnávání vystudovaných učňů.

Pozor: Smlouvu o navázání učebního poměru nelze vypovědět! Proto neexistuje ani žádná "výpovědní lhůta". Zrušení takovéto smlouvy musí mít písemnou formu! Zrušení smlouvy nabývá účinnosti dnem, ve kterém bylo písemné oznámení o zrušení doručeno smluvnímu partnerovi. Formuláře smluv lze obdržet od odboru pro učňovské záležitosti hospodářských komor.

Ve všech otázkách týkajících se učňů se prosím obraťte na odbor pro učňovské záležitosti /Lehrlingsstelle/ Vaší hospodářské komory.

Exkurz:

Daňová reforma 2000: Od roku 2000 lze uplatnit další nezdanitelné minimum ve výši 20.000,-- ATS (1.453,46 EUR) v případě uplynutí doby učebního poměru a nakonec i částku 20.000,-- ATS (1.453,46 EUR) po úspěšném složení učňovské zkoušky. Tím se umožňuje zvýšit nezdanitelné minimum v případě vzdělávání učňů na celkově 60.000,-- ATS (4.360,37 EUR) za všechny učební poměry, které budou uzavřeny do konce roku 2002. Povinnost zaměstnavatele platit za učně příspěvek na úrazové pojištění se u prvního roku studia v případě učebních poměrů do 31.12.2003 ruší. I to představuje snížení roční zátěže podniku v průměru o 1.000,-- ATS (72,67 EUR).

Upozornění:

Podnik, který dobře organizuje výuku učňů a využívá učně cíleně a v souladu s účely výuky i v rámci pracovního procesu, může počítat s tím, že se mu tato činnost vyplatí - i když jsou zde samozřejmě určité rozdíly podle jednotlivých oborů a odvětví. Organizování výuky učňů je výhodné, jestliže podnik využívá i dalších předností s touto činností spojených - má menší náklady vynakládané na výběr pracovníků, protože učně, kteří po vyučení nastupují do pracovního procesu, už podnik zná, čímž je téměř vyloučeno riziko nesprávných personálních rozhodnutí. Odborní pracovníci již také nepotřebují dobu potřebnou k zapracování.

Nové příležitosti v nových profesích:

Od léta 1997 existuje více než 50 nových, resp. "modernizovaných" profesí (k novým profesím patří např. počítačový technik, administrativní asistent, odborník na úseku systémové gastronomie; k modernizovaným povoláním patří komunikační technik, sanitární a klimatizační technik, spediční obchodník). Podniky tak mají více možností kvalifikovat své pracovníky v rámci svých specifických potřeb.

Přípravné kurzy

I mladiství, kteří se učí hůře a vykazují slabší výkonnost, by měli dostat příležitost. Zákon o odborných učilištích */Berufsausbildungsgesetz – BAG/* byl proto novelizován a poprvé došlo v Rakousku k zákonnému zavedení tzv. "přípravných kurzů" jako kvalifikačního nástroje předcházejícího vlastnímu učebnímu poměru, aby dostali šanci i ti mladí, kteří svou výkonností zaostávají - takovým lidem podniky koncipují vzdělávací program určený na první rok učebnímu programu pro daný obor tak, že jej rozloží na dobu dvou let. Směrnice úřadu práce o "přípravných kurzech" předpokládá podporu těchto přípravných kurzů obdobně jako je tomu v případě učebních poměrů s méně schopnými mladistvými. Povinnost zaměstnavatele zaměstnávat tyto pracovníky i po ukončení učebnímu poměru zde zahrnuta není.

3.9.5. Sociální pojištění svých pracovníků

I Vaši pracovníci jsou povinně pojištěni - a to ve čtyřech skupinách: nemocenské pojištění, úrazové pojištění, důchodové pojištění a pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Vy jakožto zaměstnavatelé jste povinni přihlásit své pracovníky do sedmi dnů u územní nemocenské pokladny .

Základem kalkulace příspěvku je hrubý plat; odměny bez vlivu na vyměřovací základ jako např. denní diety jsou uvedeny v zákoně o všeobecném sociálním pojištění */Allgemeines Sozialversicherungsgesetz – ASVG/*. Maximálním vyměřovacím základem je - obdobně jako při vyměření sociálního pojištění živnostníků - částka 44.400,-- ATS (3.226,67 EUR) měsíčně na rok 2001 - tento limit se stanoví pro každý rok zvlášť.

Příspěvek na sociální pojištění se člení na část zaměstnavatelskou a část zaměnanou, přičemž vykazuje u dělníků a zaměstnanců různou výši. Tyto příspěvkové sazby zahrnují nemocenské, úrazové a důchodové pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti, příspěvek na podporu bytové výstavby, dotaci dělnické komoře, příspěvek na další vyplácení odměn, příplatek Insolvenčnímu fondu.

Každé zvýšení mzdy či platu, každá zvláštní platba, ale i ukončení povinného pojištění je třeba nahlásit územní nemocenské pokladně. Pokud sjednaná odměna nedosahuje minimální limitní částky (v roce 2001: 4.076,-- ATS / 296,21 EUR měsíčně), je pracovník povinně pojištěn pouze pro případ úrazu (1,4 %), přičemž i v tomto případě musí být do sedmi dní podáno příslušné hlášení územní nemocenské pokladně.

Dělníci:

Zaměstnavatelská částka: 21,80 %

Zaměstnanecká částka: 18,20 %

Zaměstnanci:

Zaměstnavatelská částka: 21,65 %

Zaměstnanecká částka: 17,65 %

Uční:

Podíl se různí v závislosti na daném roku trvání učebního poměru

Zaměstnavatelská částka: mezi 13,95 % (1./2. rok studia) a 17,65 % (poslední rok studia)

Podíl učně: mezi 10,25 % (1./2. rok studia) a 17,20 % (poslední rok studia)

Stručně...

- Výuka učňů
- Hledání učňů
- Smlouva o navázání učebního poměru
- Středisko pro učňovské záležitosti
- Jak najdu nové pracovníky?
 - kontakty
 - popis pracovních míst
- Motivace pracovníků
 - peníze samotné (ještě) štěstí nepřinášejí
- Jak zaměstnám pracovníky?
 - pracovní smlouva
 - co je to kolektivní smlouva?
 - zaměstnávání členů rodiny
- Jak vyškolím učně?
 - zkouška pro vyučující a instruktory
 - učební poměr
- Sociální pojištění mých pracovníků
 - které formy pojištění jsou kryty
 - jak vysoké je pojistné
 - kdo hradí pojistné
 - pracovníci s minimálními příjmy: pouze úrazové pojištění
- Důležitá změna v právních předpisech o sociálním pojištění

3.10. Odpovědnost za vady, záruka, ručení za výrobek

3.10.1. Odpovědnost za vady

Jestliže dodávka či služba za odměnu není poskytnuta sjednaným způsobem (dodávka ve stanovené době, na správném místě a ve sjednané kvalitě), má to právní následek v podobě odpovědnosti za vady. Tato povinná odpovědnost dodavatele za nezávadnost plnění je vždy nezávislá na případném zavinění vzniku závady.

Jestliže dodavatel navíc chybné plnění sám zavinil, může objednavatel za určitých okolností dodatečně požadovat náhradu škody (škody následně způsobené danou závadou, ušlý zisk apod.).

Podmínkou vzniku nároku na odpovědnost za vady je právní úkon za úhradu (např. smlouva o dílo) a existence závady při předání. Zjevné vady (rozpoznatelné ihned při předání) se uplatňují neprodleně při předání. Skryté vady (jedná se o vady, které nelze při předání zjistit) musí být uplatněny bezprostředně po jejich zjištění nebo jejich vzniku. To je ovšem možné pouze v průběhu zákonné nebo případně smluvně sjednané záruční doby. Zákonná lhůta týkající se odpovědnosti za vady činí u movitých věcí 6 měsíců a u nemovitostí 3 roky.

Movitou věcí je vše, co není pevně spojeno s půdou; nemovitostí jsou naopak ty objekty, jež jsou spojené s půdou a pozemkem nebo které tvoří příslušenství dané nemovitosti. Proto se movité věci stávají po zabudování do nemovitosti rovněž nemovitými a podléhají tak delší zákonné záruční lhůtě trvající 3 roky.

Tato zásada se vztahuje na všechny druhy vestaveb a instalací (např. topné systémy, okna, žaluzie apod.).

Reklamacce: v případě dvoustranné obchodněprávní kupní smlouvy (obě smluvní strany jsou podnikatelé) může kupující využít práva na uplatnění odpovědnosti za vady pouze v rámci zpřísněných podmínek obchodního práva (pokud možno okamžitá kontrola zboží ihned po uskutečnění dodávky a oznámení vady).

Obsah odpovědnosti za vady

Podstatné a neodstranitelné vady:	Právo na odstoupení nebo snížení ceny
-----------------------------------	---------------------------------------

Odstranitelné vady:	Právo na opravu nebo snížení ceny (u smluv o dílo i odstoupení od smlouvy)
---------------------	---

Nepodstatné a neodstranitelné vady:	Právo na snížení ceny
-------------------------------------	-----------------------

3.10.2. Záruka

Záruka představuje smluvní závazek převzatý zpravidla dodatečně k odpovědnosti za vady, který je ujištěním o tom, že dodávka bude po určitou dobu bez závad a že bude fungovat. Záruka tak není zákonným právním následkem - spočívá vždy na základě smluvního ujednání. Může být i smluvně zakotvena namísto odpovědnosti za vady, ovšem spotřebitel (konzument) nesmí být takovouto zárukou postaven do pozice horší, než by měl na základě zákonných úprav o odpovědnosti za vady. Záruky závisí zpravidla na výskytu závady v průběhu sjednané lhůty a nikoli na existenci závady již v okamžiku předání. Odpovědnost za vady a záruku lze sjednat i společně, čímž je jejich účinek souběžný.

3.10.3. Zákon o ručení za výrobek

Kromě již zmiňovaných předpisů o odpovědnosti za vady, o záruce a náhradě škod představuje zákon o ručení za výrobek další formu ručení za určité škody nezávislou na zavinění, které byly způsobeny vadou výrobku.

▪ Ručení

Na základě platnosti zákona o ručení za výrobek ručí podnikatel za škody na zdraví a věcné škody, které způsobí vada výrobku. Toto ručení není závislé na zavinění - podnikatel ručí i v případě, jestliže závadu na výrobku sám nezavinil. Za škody na výrobku ručí tyto skupiny podniků:

- výrobce produktu
- dovozce
- každý podnikatel, který uvedl daný výrobek do oběhu, pokud nelze identifikovat ani výrobce, ani dovozce.

Jako "výrobce" ručí podnikatel i v tom případě, jestliže se za výrobce deklaruje tak, že na výrobek umístí jakožto výrobce svůj název, svou značku nebo jiný symbol. Za dovozce se podle zákona o ručení za výrobek považuje tuzemský podnikatel, který dováží do tuzemska zahraniční výrobek a zde jej uvede do oběhu. Jeho ručení existuje vedle ručení zahraničního výrobce. Obchodníkem je podnikatel, který - aniž by byl dovozcem - prodává produkt v tuzemsku. V případě obchodníka může povinnost ručení vzniknout pouze tehdy, jestliže opomene "v přiměřené lhůtě" označit výrobce nebo dovozce výrobku. Za směrnou hodnotu při posuzování přiměřené lhůty se považuje doba jednoho až dvou týdnů.

▪ Závadnost výrobku

V souladu se zákonem o ručení za výrobek je produkt vadný v případě, že neposkytuje jistotu, kterou lze od takového výrobku očekávat. Takovouto závadnost mohou způsobit např. nesprávné či neúplné údaje obsažené v návodu k používání.

▪ Povinnost poskytnutí náhrady

Ručení podle výše uvedeného zákona zahrnuje škody na zdraví a škody věcné. Ručení za škody na zdraví nelze smluvně ani vyloučit, ani omezit. Neručí se za věcné škody v případě, že škodu utrpěl podnikatel, který věc používal převážně ve svém podniku. Ručení nelze předem ani vyloučit, ani omezit. Jestliže někdo chce uplatnit náhradu škody podle zákona o ručení za výrobek, musí prokázat, že produkt

měla vadu a že tato vada způsobila vzniklou škodu. Není však povinen prokazovat zavinění výrobce nebo dovozce.

▪ Opatření v podniku

- Riziko ručení za výrobek se zpravidla vymezuje uzavřením odpovídajícího pojištění. Překontrolujte si pojistné smlouvy, které jste již uzavřeli, anebo se případně poradte s pojišťovacím odborníkem.
- Povinnosti podnikatele uvést výrobce nebo dovozce si vyžadují rozsáhlou dokumentaci v podniku. Zejména v případě obchodních podniků je nutné vést si přesnou evidenci druhu, množství a původu obchodního zboží. Pouze tak bude možné identifikovat dovozce nebo výrobce u každého výrobku nebo jeho části.
- Všechny podkladové materiály sloužící k prezentaci výrobku (reklamní texty a slogany, návody k používání výrobku) je třeba zkontrolovat, zda neobsahují chyby a zda jsou kompletní.
- Nároky na regres ve vztahu k zahraničním výrobcům je třeba smluvně zajistit. Již použité dodací a nákupní podmínky je nutno přizpůsobit tak, aby této právní úpravě odpovídaly.

▪ Údaje a informace

Ve všech otázkách týkajících se zákona o ručení za výrobek se obračejte přímo na *odbor právní a živnostenské politiky /Rechts- und Gewerbepolitische Abteilung/ Vaší hospodářské komory.*

Stručně...

Podstata odpovědnosti

- Odpovědnost za vady je v rámci zákonných lhůt neměnná!
- Rozsah odpovědnosti
- Co je to reklamace?
- Dodatečně k odpovědnosti za vady lze poskytnout záruku
- Hlavní body zákona o ručení za výrobek
- Konkrétní opatření v podniku

3.11. Zahraniční obchod

Rozhodnutí pustit se do obchodování se zahraničím znamená vždy tak trochu krok do neznáma. Zahraniční obchod je riziko, ale představuje i velké příležitosti.

Vzhledem k tomu, že rakouský trh je malý, zařazuje stále více začínajících podnikatelů v první fázi svého pronikání na trh do své podnikové koncepce vývoz, především do zemí evropského vnitřního trhu.

Musí provést monitoring těchto trhů a odhadnout možnosti odbytu, ty pak srovnat s možnostmi svého podniku, musí také rozhodnout, jaké odbytové kanály budou používat a jak budou koncipovat svou reklamu, vyřešit otázky financování a zvládnout i technické aspekty takového obchodování.

Ovšem i dovoz zboží vyžaduje znalosti příslušných právních předpisů týkajících se zahraničního obchodování, zejména pak celněprávních ustanovení.

Hospodářská komora podporuje rozvoj zahraničněobchodních vztahů celou řadou služeb:

- Informace a poradenství v oblasti zahraničních trhů

Organizace pro zahraniční obchod hospodářské komory zahrnuje celkem cca 85 zahraničně-obchodních zastoupení. Jejich vedoucí, obchodní delegáti, oficiálně zastupují spolu se svými pracovníky rakouské obchodní zájmy v zahraničí. Zprostředkovávají kontakty na firmy, poskytují poradenské služby a informují podniky o příslušných trzích a podporují je v jejich činnosti.

- Zahraniční akce

Ústav pro podporu ekonomiky Rakouské hospodářské komory provádí řadu zahraničních akcí zaměřených na podporu prodeje:

- účast na veletrzích a výstavách ve formě skupinových výstav, prezentačních akcí, hospodářských misí (společné obchodní cesty zástupců rakouských firem do zahraničí),
- zvláštní výstavy jako např. reklamní prezentace v obchodních domech, módní přehlídky aj.
- kromě toho každoročně vychází katalog obsahující údaje o nejdůležitějších veletrzích, výstavách a kongresech konaných v Rakousku i v cizině.

- Publikace a informační služba

Existují četné publikace s informacemi o aktuálních zahraničně-obchodních akcích, o stávajících potřebách a nabídkách zahraničních firem, seznamy obchodních partnerů rakouských firem, materiály informující o zakládaných firmách atd.

Informace lze získat i na internetu, a to na adrese <http://www.wko.at/david>

Firmy se zájmem o zahraničně-obchodní aktivity mohou požádat o zapsání do rejstříku firem obchodujících se zahraničím (databanky) vedeného hospodářskou komorou a získávat tak průběžně informace o možnostech dodávek do zahraničí.

- Finanční podpora

Činnosti zaměřené na podporu exportu jako např. účast na zahraničních veletrzích a výstavách, exportní poradenství atd. jsou finančně podporovány.

- Informace o clech a daních

Bližší informace o otázkách souvisejících se zahraničním obchodem obdržíte na zahraničněobchodním odboru své hospodářské komory, příp. na odboru pro zahraniční ekonomiku Rakouské hospodářské komory.

Nabídku služeb přehledně popisuje brožura Zahraniční program - Podpora zahraničního obchodu /Auslandsprogramm - Außenhandelsförderung. Obdržíte ji u hospodářských komor.

3.12. Pojištění podniku

3.12.1. Provozní rizika

Není důležité, zda zakládáte nový podnik, anebo přebíráte podnik již existující - v obou případech vznikají určitá rizika, která by měla být kryta pojistnou ochranou. Nenechte si pojištění jen tak "prodat" - pojištění je třeba cíleně zakoupit s tím, že budete postupovat systematicky:

Identifikace rizik:

Nejprve byste měli všechna rizika, která mohou Váš podnik ohrozit, identifikovat a přehledně uspořádat. Jako další krok je třeba provést jejich hodnocení.

Hodnocení rizik:

Pojištění se nemusí uzavírat na všechna rizika, která lze pojistit. Záleží na tom, jak dané riziko budete hodnotit:

- Existenční riziko: škoda může pro Váš podnik znamenat zánik.
- Velké riziko: vytyčených cílů podniku sice nelze dosáhnout, ale podnik jako takový existuje po vzniku škody i nadále.
- Střední riziko: stanovené cíle jsou při vzniku škody ohroženy.
- Malé riziko: cíle podniku ohroženy nejsou - jedná se většinou o škody zanedbatelného rozsahu.

Eliminace rizik:

Na základě identifikace a hodnocení rizik byste si měli definitivně promyslet, jaké možnosti máte k tomu, abyste mohli rizika hrozící Vašemu podniku odvrátit:

- Eliminace rizika (např. jiný výrobní postup, vyčlenění nebezpečného produktu z prodejního programu...)
- Snížení rizika (např. využitím hasicích přístrojů, externích skladů, používáním ochranných helem...)
- Transfer rizika (např. uzavřením pojištění...)

3.12.2. Krytí rizika na základě pojištění

▪ Prodejní kanály

Pojištění lze prodávat pomocí různých distribučních kanálů. Hlavní roli hrají pracovníci pojišťoven.

Kromě toho existují i pojišťovací makléři nebo poradci, kteří pracují na volné noze. Zpravidla tyto osoby spolupracují s větším počtem pojišťoven, zajišťují větší počet nabídek a vyberou pro Vás tu nejvýhodnější. Služby takového makléře jsou většinou zdarma. Makléř totiž dostává svou provizi od pojišťovny. Za čisté poradenství (a uzavření pojištění u jiných makléřů nebo společností) se účtuje honorář.

▪ Pojištění podniku - přehled

Vždy v závislosti na charakteru podniku více či méně přesně stanovit různé typy pojištění:

- Věcné pojištění:
Chrání před ztrátou hmotných statků - budov, zboží, zařízení, datových nosičů atd. Patří sem zejména pojištění pro případ požáru, krádeže vloupáním, škod způsobených bouřemi a vodovodními rozvody, pojištění strojů, elektropřístrojů a výpočetní techniky.
- Pojištění majetkových škod:
Toto pojištění pokrývá případy ušlého výnosu (např. v důsledku odstávky strojů) nebo dodatečných nákladů (např. náklady na právního zástupce) na základě vzniklé škody. Příklady: pojištění odpovědnosti podniku, právní ochrana podniku, pojištění pro případ přerušování provozu (v případě onemocnění, úrazu, požáru, škod na strojových zařízeních...)
- Pojištění osob:
Pokud jsou pojištěnými osobami majitel podniku, společník nebo zaměstnanec podniku. Jedná se o životní pojištění, nemocenské pojištění, úrazové pojištění a pojištění odstupného. K zákonnému sociálnímu pojištění si můžete sjednat i dodatečné sociální připojištění u soukromé pojišťovny.

▪ Několik rad ohledně uzavření pojištění

- Nejprve si proveďte analýzu a zjistěte, jaká rizika Vás vůbec mohou ohrozit.
- Ohodnoťte tato rizika z hlediska jejich následků (existenční riziko, velké riziko, malé riziko) a posuďte pravděpodobnost jejich vzniku (často, spíše zřídka, velice zřídka) - v praxi často postačí Vás subjektivní úsudek.
- Zvažte i to, zda kromě pojištění neexistují i jiné možnosti, jak se nebezpečí vyhnout - např. externí sklad, který v případě požáru zachrání Váš odbyt, funkční systém protipožární ochrany atd.
- Svě představy o pojištění charakterizujte podrobně.
- Dejte svému pojistiteli možnost prohlídky pojišťovaného objektu přímo na místě a v návrhu na uzavření pojištění učiňte záznam "dle uskutečněné prohlídky".
- Zvláštní ujednání je třeba zaznamenat v návrhu na uzavření pojištění a tato ujednání se musí objevit i v textu pojistky.
- V komplikovaných případech vyžadujte přizvání specialisty v daném úseku.
- Vždy si nechte předložit několik nabídek.
- Přesně se informujte o rozsahu krytí a způsobu kalkulace pojistného u každého pojistného úseku. Dbejte na to aby výše pojistného plnění nebylo pod či nad hodnotou pojištěného rizika.
- Dejte si pozor na případné výjimky z pojistného plnění a vyžádejte si jejich vysvětlení. Pokuste se změnit tato ustanovení ve svůj prospěch.
- Ve smlouvě lze sjednat celou řadu vedlejších úmluv, tzv. klauzulí. Pokuste se i o tuto možnost (např. zahrnutí dalších rizik bez nebo s příplatkem k pojistnému, spoluúčast za současné redukce pojistného atd.).
- Sjednejte si co možná nejkratší dobu platnosti pojistné smlouvy (je záležitostí vlastního jednání, zda se Vám podaří získat věrnostní slevu spojenou s delší dobou platnosti pojistné smlouvy - ovšem vypovíte-li smlouvu dříve, sleva dlouhodobého zákazníka se obvykle vrací pojišťovně).
- Ověřte si, zda byste neměli některé z více či méně zanedbatelných rizik nést raději sami.

- Informujte se přesně o tom, jak postupovat při vzniku škody.
- Nikdy nepodepisujte formulář nevyplněné pojistné smlouvy.
- Občas zkontrolujte, zda Vaše pojištění ještě koresponduje s existujícím rizikem.

Stručně...

- identifikace, odhad a eliminace rizik
- postup
- způsoby prodeje pojistných produktů
- pojištění podniku - přehled
- uzavření pojištění - několik rad

3.13. Informace jako nástroj konkurence!

Více než kdy jindy platí zásada, že v ekonomice vítězí nikoli velký nad menším, nýbrž rychlejší nad pomalejším. Informační a telekomunikační systémy a využívání elektronických komunikačních a organizačních pomůcek je proto již dlouhou dobu naprosto klíčovým faktorem ovlivňujícím úspěšnost začínajících podnikatelů.

Protože již velice mnoho zákazníků, dodavatelů a konkurenčních firem využívá předností propojených elektronických sítí, může se stát, že mladý podnikatel - byť měl originální podnikatelský záměr s novým produktem či službou - zjistí, že se na trh, s nímž napevno počítal, prostě nedostal. Proto je zapotřebí vybudovat si i v této oblasti výhodnou pozici a na této pozici i nadále pracovat.

Již koncem roku 2000 mělo v zásadě přístup k internetu podle údajů *Austrian Internet Monitor* na tři miliony Rakušanů a dva miliony z nich používají internet pravidelně. 71 % rakouských podniků je napojeno na internet a 36 % z nich mají i vlastní domovskou stránku.

eBusiness

Pojem "elektronické obchodování" představuje veškeré možné obchodní transakce, při nichž internet slouží jako místo realizace obchodní činnosti. Urychlují se tím pracovní procesy, získávají se tak nové trhy a optimalizuje se tím i kvalita poskytovaných služeb. Na jedné straně dochází ke snižování nákladů, na druhé straně se tak zvyšuje obrát - ať už je člověk kdekoliv. Neboť - jak je známo - internet nezná žádné hranice.

Tato nová forma komunikace se týká všech oborů, všech podniků a především u mladých podnikatelů se stává součástí běžné každodenní obchodní praxe. Již nyní řada firem přeorientovala své styky s dodavateli, obchodními partnery a zákazníky na komunikaci založenou na internetu. Podniky se stránkou na *www* (*World Wide Web*) si tak vytvářejí obrovskou konkurenční výhodu. Tato metoda znamená pro všechny firmy velké příležitosti pro působení v nových oborech, zejména z hlediska nových zprostředkovatelských aktivit, online obchodování a servisu na úseku logistiky.

Hospodářská komora a Ústav na podporu hospodářského rozvoje /Wirtschaftsförderungsinstitute – WIFI/ - Váš kompetentní partner v oblasti elektronického obchodování

Hospodářské komory rozpoznaly význam tohoto symbolu současné doby již dávno a využívají internet již léta, aby svým členským firmám zajistily výhodné postavení na trhu. Byly nejenom první hospodářskou organizací v Rakousku, která učinila tento inovační krok - patří již kromě toho i největším informačním střediskům v Evropě, které nabízejí své služby na stránkách *www*.

wko.at

"wko.at" je zkratka názvu Rakouské hospodářské komory */Wirtschaftskammern Österreichs/* a tato adresa zahrnuje všechny nabídky hospodářských komor, které se

na webu nacházejí. Na jediné webové stránce (<http://wko.at>) je soustředěno více než 700.000 špičkových informací všech organizačních jednotek. Nová internetová platforma hospodářských komor obsahuje kompletní a přehlednou nabídku informací a služeb, aniž byste museli zdlouhavě vyhledávat a listovat, přičemž služby zde uváděné jsou přímo "šité na míru". Kromě toho funguje tato inovační platforma i jako vstupní portál každého člena komory. Kdo má registrovaný přístup na adresu wko.at (a tento přístup mají všichni členové - tedy i Vy jako začínající podnikatel po přihlášení živnosti - zdarma), ten dostane po stisknutí tlačítka individuálně řešenou nabídku informací zaměřenou na specifika daného oboru či odvětví.

wko.at funguje...

- jako databáze podniků

Tato databáze obsahuje kompletní seznam všech členů komory (včetně názvů firem a dalších údajů o nich). Využijte jako mladý podnikatel možnosti doplnit svou adresu s cennými dodatečnými informacemi - nyní ještě bezplatně!

- jako virtuální trh

Zde se setkávají nabídka a poptávka. Tato interaktivní platforma elektronického obchodování slouží podnikatelům k hledání a prodeji produktů a služeb.

- jako online obchod

Nakupování v obchodě komory. Čtení a stahování brožur, příruček a periodik. Informační online databáze.

- jako diskusní platforma

Popovídejte si se zástupci hospodářských komor o aktuálních problémech současné doby a podílejte se na rozhodování.

- jako hospodářská televize (eTV)

Sledování seminářů, přednášek a zasedání v živém přenosu na web-tv, čtení dokumentace, příp. vyvolání záznamu. eTV na dotaz.

Nabídka služeb na adrese wko.at poskytuje tuzemským podnikům všechny důležité ekonomické informace přímo po stisknutí příslušného tlačítka přímo do monitoru Vašeho počítače (všímejte si prosím aktuálních položek), mj.

- právní informace (texty zákonů a kolektivních smluv online)
- hodnocení pracovních míst (všechny dokumenty a formuláře)
- formy podpory (podpory mladým podnikatelům, třetí státy, Rakousko)
- analýzy trhu ve všech zemích světa
- vzdělávání a prohlubování kvalifikace
- poradenské služby podnikům (technologie, podniková ekonomika, eBusiness, know-how)
- patenty, značky, licence
- akce a veletrhy po celém světě
- burza předávaných podniků */Nachfolgebörse/*
- služba pro začínající podnikatele ve virtuální formě (všechny formuláře a informace)
- údaje o životním prostředí
- statistické údaje (rakouské i mezinárodní)

– atd.

Rakouské hospodářské komory zřídily pro otázky týkající se elektronického obchodování a internetové adresy wko.at celostátní "horkou linku" - tel. 0800 221 223, fax 0800 221 224, e-mail wirtschaftskammer@callcenter.co.at.

Prohlubování kvalifikace a poradenství - WIFI stanoví nová měřítko

Když hovoříme o jednoduchém a levném přístupu k informacím prostřednictvím internetu - není také jasné, že se vyplatí i využití školení a poradenství v oblasti této problematiky? Mladí podnikatelé zde mají příležitost získat další poznatky v rámci vzdělávacích programů online ("telelearning"), a to nezávisle na tom, kdy a kde se chtějí výukou zabývat. Stránky Ústavu na podporu hospodářského rozvoje /*Wirtschaftsförderungsinstitut – WIFI*/ <http://www.wifi.at> nabízejí kromě klasických odborných kurzů i řadu "telelearningových" produktů, a to na stránce www.telewifi.at. Zkouší se i poskytování dálkových konzultačních služeb ("*TeleConsulting*") jako jedna z budoucích možností.

Vzdělávací program "*eCommerce Assistent*" je pouze jednou z řady možností - kromě toho existuje v rámci nabídky WIFI i *Call Center Akademie*, školení *Webmaster* a internetové kurzy.

Závěr: eBusiness a eCommerce změní každý obor

S tím se bude muset každý podnik dříve či později vyrovnat. Rakouské hospodářské komory podnikům na této cestě pomáhají. Naším úkolem je poskytovat jim poradenství a podporovat tímto způsobem potřebné procesy změn. Vy jako mladí podnikatelé byste měli této šance využít!

4

Koncepce
podniku

Kontrolní seznam ke zpracování koncepce podniku

1. Podnikatelská myšlenka

2. Osoba zakladatele

- osobní vlastnosti a schopnosti
- vzdělání
- profesní praxe (zkušenosti v oboru)
- zvláštní znalosti
- rodinná situace

3. Podnik

- název podniku (firma)
- datum založení
- právní forma
- společníci/jednatelé/vlastnické vztahy
- předmět podnikání
- lokalita
- provozovna (velikost, zařízení ...)

4. Marketing

- kteří zákazníci a skupiny zákazníků budou cílem podnikání / tržní segmenty
- situace v oblasti poptávky / velikost trhů
- konkurence
- trendy a vývojové směry
- vlastní silné stránky / možnost samostatného postavení
- konkrétní nabídka (produkty, služby, poradenství, sortiment)
- tvorba cen včetně podmínek
- prodej, reklama, podpora prodeje, práce s veřejností
- distribuce (osobní prodej, prodej prostřednictvím specializovaných obchodů, obchodní zástupci...)
- marketingový rozpočet

5. Financování/rentabilita

- potřeba kapitálu (na investice, běžné náklady, náklady na založení podniku)
- plánování nákladů včetně nákladů na vlastní živobytí
- financování (vlastní prostředky, podpory, cizí kapitál, ostatní zdroje)
- plánování minimálního obrátu
- hodinová sazba
- finanční plán (porovnání příjmů a výdajů)

6. Personál

- počet pracovníků
- kvalifikace pracovníků / odměňování
- získávání pracovníků
- řízení a motivace personálu

7. Nákupy/dodavatelé

- dodavatelé
- podmínky
- skladování zboží

8. Organizace

- kdo má jaké úkoly / kompetence (zejména mezi partnery)
- účetnictví / daňový poradce
- vnitropodnikové nákladové účetnictví
- výpočetní technika

9. Krytí rizik (pojištění)

- věcné pojištění (např. požár, budovy, zařízení,)
- pojištění pro případ škod na majetku (např. pojištění odpovědnosti za škody)
- pojištění osob (např. úraz, nemoc, důchod...)
- živnostenské sociální pojištění

5

Dodatek

5.1. Zakládání a přebírání podniků - důležité kontakty

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA	
Kontaktní místo	Činnost
<ul style="list-style-type: none"> • služby pro zakladatele podniků (<i>Gründer-Service</i>) • odbory • obvodní pobočky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ prohlášení o založení nového podniku (<i>NEUFÖG</i>)
ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD	
Kontaktní místo	Činnost
<ul style="list-style-type: none"> • okresní hejtmanství • magistrát • zemský hejtman • spolkové min. pro hosp. záležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> ○ přihlášení živnosti ○ schvalování provozních zařízení ○ odpovědným zástupce ○ další provozovna ○ pronájem živnosti ○ změna místa podnikání ○ žádost o povolení ○ žádost o udělení koncese ○ žádost o povolení výjimky
FINANČNÍ ÚŘAD	
Činnost	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • oznámení o zahájení provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stručné a neformální sdělení o zahájení podnikání a oznámení místa podnikání (žádost o přidělení daňového čísla) do jednoho měsíce
<ul style="list-style-type: none"> • žádost o udělení identifikačního daňového čísla plátce daně z obratu pro zahraniční obchod <i>/UID/</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ○ potřebné v případě dovozu a vývozu v rámci EU
<ul style="list-style-type: none"> • vyměření daně z obratu na základě sjednaných plateb 	<ul style="list-style-type: none"> ○ jestliže lze předpokládat, že celkový roční obrat bude vyšší než 5 mil. ATS (363.364,17 EUR) netto ○ splatnost: 15. dne druhého následujícího měsíce
<ul style="list-style-type: none"> • volba kalendářního čtvrtletí jako lhůty k přihlášení daně z obratu 	<ul style="list-style-type: none"> ○ jestliže roční obrat není vyšší než 300.000,-- ATS (21.801,85 EUR) netto
<ul style="list-style-type: none"> • v případě zaměstnávání pracovníků: odvod daně ze mzdy vždy k 15. dni následujícího měsíce 	
<ul style="list-style-type: none"> • roční daňové přiznání k dani z obratu a dani z příjmů 	<ul style="list-style-type: none"> ○ do 31. března následujícího roku

SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ	
Kontaktní místo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Sociální pojišťovna živnostenského hospodářství • územní nemocenská pokladna 	<ul style="list-style-type: none"> o oznámení o založení podniku do čtyř týdnů o přihlášení pracovníků do 7 dní od zahájení činnosti
DALŠÍ KONTAKTY	
Kontaktní místo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • úřad práce • pracovní inspektorát • bankovní ústav(y) • odbor hospodářské komory • střediska podpory • podniky zabývající se svozem a likvidací odpadu • obec/magistrát • pozemková kniha (katastrální soud) • obchodní rejstřík • středisko hospodářské komory pro učňovské záležitosti (v případě vzdělávání učňů) • úřad zemské vlády • notář • patentový úřad • policie (nebo obec) • advokát • sanitární úřad • daňový poradce • soukromé pojišťovny • rozvodné a zásobovací podniky • ostatní (čárové kódy, č. organizace, licence ARA, označení CE) 	<ul style="list-style-type: none"> o komunální o soukromé (např. ARA) jako stavební úřad: <ul style="list-style-type: none"> o stavební povolení o povolení k používání o územní plán o nabývání nemovitostí o hypotéky o zápis o výpis o neformální žádost o přiznání způsobilosti (před prvním zahájením výuky učňů) o smlouva o navázání učebního poměru o žádost o připuštění ke zkoušce pro vyučující o nutný při založení spol. s r.o. o registrace značek, vzorků a patentů o výpis z rejstříku trestů (potřebné při ohlášení živnosti) o elektřina, voda, plyn atd. o telefon, fax

5.2. Kroky při zakládání podniku

5.2.1. 7 kroků při zakládání nezaprotokolovaného* podniku samostatného podnikatele

(* nezaprotokolovaný = nezapsaný v obchodním rejstříku - viz i kapitolu Podnik provozovaný samostatným podnikatelem nebo společností)

1. Poradenství při zakládání podniku, financování a řešení právních otázek poskytnete středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/ a/nebo odborná oddělení Vaší hospodářské komory.

2. Prohlášení a založení nové společnosti

Za účelem podporování zakladatelů nových podniků se určité odvody, poplatky a částky bezprostředně související se založením nového podniku od 2. května 1999 **nevybírají**. Podmínkou upuštění od výběru je prohlášení o založení nové firmy na příslušném formuláři (*Neufö 1*). Toto prohlášení podepisuje Vaše hospodářská komora. Kontaktními místy hospodářské komory jsou zpravidla středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/, odborné skupiny nebo cechy a obvodní pobočky komory.

3. Přihlášení živnosti

K přihlášení živnosti je zapotřebí těchto příloh:

3.1. Podnikatel předloží doklad o živnostenské způsobilosti (např. mistrovskou zkoušku atd.) sám

- rodný list
- doklad o státním občanství
- rozhodnutí o uznání stejného postavení (pouze v případě cizinců s výjimkou občanů Evropského hospodářského prostoru)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- výpis z rejstříku trestů u policie (nebo obce) - nesmí být starší než 3 měsíce
- doklad o odborné způsobilosti (vysvědčení o složení mistrovské zkoušky, školní vysvědčení nebo pracovní vysvědčení) nebo rozhodnutí o udělení výjimky (s výjimkou volných živností - zde nejsou potřebné žádné doklady)

3.2. Podnikatel neposkytne doklad o odborné způsobilosti sám a jmenuje svého odpovědného zástupce podle živnostenskoprávních předpisů (ten musí v provozu působit alespoň 20 hodin týdně):

Potřebné doklady pro ohlašovatele živnosti:

- rodný list
- doklad o státním občanství
- rozhodnutí o uznání stejného postavení (pouze v případě cizinců s výjimkou občanů Evropského hospodářského prostoru)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- výpis z rejstříku trestů u policie (nebo obce) - nesmí být starší než 3 měsíce

Odpovědný zástupce pak musí předložit tyto doklady:

- rodný list
- doklad o státním občanství
- rozhodnutí o uznání stejného postavení (pouze v případě cizinců s výjimkou občanů Evropského hospodářského prostoru)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- výpis z rejstříku trestů u policie (nebo obce) - nesmí být starší než 3 měsíce
- potvrzení sociální pojišťovny o přihlášení jako zaměstnanec na 20 hodin týdně u majitele živnosti
- doklad o odborné způsobilosti (např. vysvědčení o složení mistrovské zkoušky atd.)
- prohlášení odpovědného zástupce o jeho činnosti v podniku (formulář)

Přihlašovatel živnosti a jeho odpovědný zástupce nesmí být na základě platební neschopnosti vyloučení z vykonávání živnosti a musí bezúhonní ve smyslu § 13 živnostenského řádu z roku 1994.

4. Územní nemocenská pokladna /Gebietskrankenkasse - GKK/

Pracovníky je třeba přihlásit u příslušné územní nemocenské pokladny neprodleně po jejich přijetí do pracovního poměru (zahájení činnosti).

Jestliže je zaměstnán odpovědný zástupce, je třeba ho přihlásit ještě před přihlášením živnosti u územní nemocenské pokladny (možné s účinností od přihlášení živnosti), protože živnostenskému úřadu se předkládá potvrzení územní nemocenské pokladny o pracovním poměru.

5. Živnostenské sociální pojištění

V průběhu prvních dvou týdnů je třeba podat oznámení Sociální pojišťovně živnostenského hospodářství /*Sozialversicherungsanstalt der Gewerblichen Wirtschaft*/.

6. Finanční úřad

V průběhu prvního měsíce je třeba podat oznámení o živnostenské činnosti finančnímu úřadu a zažádat si o přidělení daňového čísla.

7. Obec/město

V případě zaměstnávání dalších pracovníků je třeba zaslat sdělení adresované obci/městu (komunální daň).

5.2.2. 9 kroků při zakládání veřejné výdělečné společnosti nebo komanditní výdělečné společnosti, příp. veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti

1. Poradenství při zakládání podniku, financování a řešení právních otázek poskytne středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/ a/nebo odborná oddělení Vaší hospodářské komory.

2. Prohlášení a založení nové společnosti

Za účelem podporování zakladatelů nových podniků se určité odvody, poplatky a částky bezprostředně související se založením nového podniku od 2. května 1999

nevybírají. Podmínkou upuštění od výběru je prohlášení o založení nové firmy na příslušném formuláři (*Neufö 1*). Toto prohlášení podepisuje Vaše hospodářská komora. Kontaktními místy hospodářské komory jsou zpravidla středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/, odborné skupiny nebo cechy a obvodní pobočky komory.

3. Společenská smlouva

Veřejná výdělečná společnost/komanditní výdělečná společnost, příp. veřejná obchodní společnost/komanditní společnost se zakládá společenskou smlouvou (uzavíranou mezi alespoň dvěma osobami), na niž se nevztahují žádné zvláštní formality a kterou lze uzavřít ústně nebo písemně. Z důkazových důvodů lze však doporučit uzavření písemné smlouvy za účasti právního zástupce nebo notáře.

4. Zapsání do obchodního rejstříku/žádost o zápis

Výdělečná společnost vzniká až zápisem do obchodního rejstříku. Společníci mohou žádost o zápis do obchodního rejstříku sepsat sami.

Podpisy pod žádostí musí ovšem ověřit notář nebo soud.

K zápisu do obchodního rejstříku jsou nutné tyto přílohy:

- společenská smlouva (pokud je k dispozici - není nezbytná, ale lze ji doporučit)
- vzorový podpis (ověřený notářem nebo okresním soudem)
- dotazník týkající se rozsahu podnikání (lze obdržet u hospodářské komory nebo na soudu) - tato náležitost není v některých spolkových zemích potřebná

V každém případě je nutné uvést - a to i v případě, jestliže byla sepsána společenská smlouva - následující údaje:

- název firmy (zde musí být obsaženo příjmení alespoň jednoho osobně ručícího společníka)
- sídlo společnosti a hlavní obchodní adresa společnosti
- označení oboru podnikání
- jména, data narození a adresy společníků
- pokud nejsou oprávněni podepisovat za společnost všichni osobně ručící společníci, je třeba to zapsat do obchodního rejstříku
- ustanovení o zastupování společnosti

5. Přihlášení živnostenské činnosti

K přihlášení živnosti je zapotřebí těchto příloh:

- výpis z obchodního rejstříku
- výpis z rejstříku trestů odpovědných zástupců a všech osobně ručících společníků od policie (nebo obce) (toto potvrzení nesmí být starší než tři měsíce)

Odpovědný zástupce musí kromě toho předložit tyto doklady:

- rodný list
- doklad o státním občanství

- rozhodnutí o uznání stejného postavení (pouze v případě cizinců s výjimkou občanů Evropského hospodářského prostoru)
- registrační lístek hlášeného pobytu
- potvrzení sociální pojišťovny o přihlášení jako zaměstnanec na 20 hodin týdně (to není nutné, jestliže je jednatel zároveň osobně ručícím společníkem)
- doklad o odborné způsobilosti (např. vysvědčení o složení mistrovské zkoušky, školní vysvědčení, pracovní vysvědčení atd.) nebo rozhodnutí o udělení výjimky (nevztahuje se na volné živnosti)
- prohlášení odpovědného zástupce o jeho činnosti v podniku (formulář)

Odpovědný zástupce a také všichni osobně ručící společníci nesmí být na základě platební neschopnosti vyloučeni z vykonávání živnostenské činnosti a musí být bezúhonní ve smyslu § 13 živnostenského řádu z roku 1994.

6. Územní nemocenská pokladna /Gebietskrankenkasse - GKK/

Pracovníky je třeba přihlásit u příslušné územní nemocenské pokladny neprodleně po jejich přijetí do pracovního poměru (zahájení činnosti).

Jestliže je zaměstnán odpovědný zástupce, je třeba ho ještě před přihlášením živnostenské činnosti přihlásit u územní nemocenské pokladny (možné s účinností od přihlášení živnostenské činnosti), protože živnostenskému úřadu se předkládá potvrzení územní nemocenské pokladny o pracovním poměru.

7. Živnostenské sociální pojištění

Všichni společníci veřejných výdělečných společností a veřejných obchodních společností, jakož i neomezeně ručící společníci komanditních výdělečných společností a komanditních společností (komplementáři) mají povinné sociální pojištění u sociální pojišťovny pro podnikatele (dle zákona o sociálním pojištění podnikatelů - *GSVG*). Pojištěnci se musí nahlásit u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství /*Sozialversicherungsanstalt der Gewerblichen Wirtschaft*/ do dvou týdnů.

Od 1. ledna 2000 podléhají při překročení určité výše příjmů povinnému pojištění u této pojišťovny i výdělečně činní komanditisté.

8. Finanční úřad

V průběhu prvního měsíce je třeba podat oznámení o živnostenské činnosti finančnímu úřadu a zažádat si o přidělení daňového čísla pro sebe (společníci) a pro společnost.

9. Obec/město

V případě zaměstnávání dalších pracovníků je třeba zaslat sdělení adresované obci/městu (komunální daň).

5.2.3. 11 kroků při zakládání společnosti s ručením omezeným

1. Poradenství při zakládání podniku, financování a řešení právních otázek poskytne středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/ a/nebo odborná oddělení Vaší hospodářské komory.

2. Prohlášení a založení nové společnosti

Za účelem podporování zakladatelů nových podniků se určité odvody, poplatky a částky bezprostředně související se založením nového podniku od 2. května 1999 **nevybírají**. Podmínkou upuštění od výběru je prohlášení o založení nové firmy na příslušném formuláři (*Neufö 1*). Toto prohlášení podepisuje Vaše hospodářská komora. Kontaktními místy hospodářské komory jsou zpravidla středisko Služeb pro zakladatele podniků /*Gründer-Service*/, odborné skupiny nebo cechy a obvodní pobočky komory.

3. Společenská smlouva

Zakladatelé - může se jednat i o pouze jednoho zakladatele - sepisují společenskou smlouvu, která musí být vyhotovena formou notářského zápisu.

4. Rozhodnutí společníků

o jmenování jednatele/jednatelů a o oprávnění k zastupování společnosti (samostatné zastupování, případně společně s prokuristou jako orgánem společnosti), pokud takovéto jmenování již není upraveno ve společenské smlouvě dané společnosti. Zde by mohlo být odvolání jednatele valnou hromadou ve společenské smlouvě omezeno na závažné důvody. Protokol valné hromady v tomto směru lze ověřit notářem nebo jej sepsat soukromě. Jednatel nebo jednatelé (vždy alespoň jeden) však nemusí být společníkem společnosti s ručením omezeným.

5. Potvrzení banky

o zaplacení základního jmění (v současné době alespoň 250.000,-- ATS/18.168,21 EUR) na účet společnosti k volné dispozici obchodního vedení.

6. Zapsání do obchodního rejstříku/žádost o zápis

K ověřenému zápisu do obchodního rejstříku (ověřena musí být i žádost) jsou nutné tyto přílohy:

- společenská smlouva
- rozhodnutí společníků o jmenování jednatele/jednatelů
- seznam společníků
- seznam jednatelů
- potvrzení banky
- vzorové podpisy jednatelů (ověřené)
- potvrzení finančního úřadu o daňové bezúhonnosti (zaplacení společenské daně)

7. Přihlášení živnostenské činnosti

K přihlášení živnosti je zapotřebí těchto příloh:

- výpis z obchodního rejstříku
- výpis z rejstříku trestů jednatelů a všech společníků s rozhodujícím vlivem na obchodní vedení společnosti (většinoví společníci) od policie (nebo obce) (toto potvrzení nesmí být starší než tři měsíce)

Odpovědný zástupce musí kromě toho předložit tyto doklady:

- rodný list
- doklad o státním občanství
- rozhodnutí o uznání stejného postavení (pouze v případě cizinců s výjimkou občanů Evropského hospodářského prostoru)

- registrační lístek hlášeného pobytu
- potvrzení sociální pojišťovny o přihlášení jako zaměstnanec na 20 hodin týdně (to není nutné, jestliže jednatel zároveň patří k orgánu oprávněnému zastupovat společnost navenek - tedy jestliže je obchodněprávním jednatelem)
- doklad o odborné způsobilosti (např. vysvědčení o složení mistrovské zkoušky, školní vysvědčení, pracovní vysvědčení atd.) nebo rozhodnutí o udělení výjimky (nevztahuje se na volné živnosti)
- prohlášení odpovědného zástupce o jeho činnosti v podniku (formulář)

Odpovědný zástupce podle živnostenskoprávních předpisů a také společníci (většinou společníci) nesmí být na základě platební neschopnosti vyloučeni z vykonávání živnostenské činnosti a musí být bezúhonní ve smyslu § 13 živnostenského řádu z roku 1994.

Pracovníky je třeba přihlásit u příslušné územní nemocenské pokladny neprodleně po jejich přijetí do pracovního poměru (zahájení činnosti).

8. Územní nemocenská pokladna /Gebietskrankenkasse - GKK/

Pracovníky je třeba přihlásit u příslušné územní nemocenské pokladny neprodleně po jejich přijetí do pracovního poměru (zahájení činnosti).

Jestliže je zaměstnán odpovědný zástupce, je třeba ho ještě před přihlášením živnostenské činnosti přihlásit u územní nemocenské pokladny (možné s účinností od přihlášení živnostenské činnosti), protože živnostenskému úřadu se předkládá potvrzení územní nemocenské pokladny o pracovním poměru.

Všichni společníci veřejných výdělečných společností a veřejných obchodních společností, jakož i neomezeně ručící společníci komanditních výdělečných společností a komanditních společností (komplementáři) mají povinné sociální pojištění u sociální pojišťovny pro podnikatele (dle zákona o sociálním pojištění podnikatelů - GSVG). Pojištěnci se musí nahlásit do dvou týdnů.

Od 1. ledna 2000 podléhají při překročení určité výše příjmů povinnému pojištění u této pojišťovny i výdělečně činní komanditisté.

9. Živnostenské sociální pojištění

V průběhu prvních dvou týdnů je třeba nahlásit u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství /*Sozialversicherungsanstalt der Gewerblichen Wirtschaft*/ společníky, kteří jsou členy obchodního vedení společnosti, pokud nejsou v této funkci pojištěni již podle zákona o všeobecném sociálním pojištění /*Allgemeines Sozialversicherungsgesetz - ASVG*/ (pojištění podle zákona o všeobecném sociálním pojištění je podstatně dražší než pojištění podle zákona o sociálním pojištění živnostníků GSVG).

10. Finanční úřad

V průběhu prvního měsíce je třeba podat oznámení o živnostenské činnosti finančnímu úřadu a zažádat si o přidělení daňového čísla.

11. Obec/město

V případě zaměstnávání dalších pracovníků je třeba zaslat sdělení adresované obci/městu (komunální daň).

5.3. Zákon o podpoře zakladatelů nových podniků */Neugründungs-Förderungsgesetz – NEUFÖG/*

5.3.1. Zásadní poznámky

Zákon o podpoře zakladatelů nových podniků */Neugründungs-Förderungsgesetz – NEUFÖG/* je uskutečněním dlouholetého požadavku hospodářské komory: Zakládání podniku se stává levnější. Se zpětnou účinností od 2. května 1999 je zakládání nových podniků osvobozeno od kolkových poplatků a odvodů pro spolkovou správu, různých daní a poplatků. Dále odpadají vedlejší mzdové náklady ve výši 6,88 % (hodnota za rok 1999) během prvního roku.

5.3.2. Zvýhodnění zakladatele nových podniků podle NEUFÖG

Aby bylo možné využít zvýhodnění podle citovaného zákona, je třeba splňovat následující podmínky:

- První zahájení provozu (veřejný nástup na trh) od 2.5.1999 do 31.12.2002 (toto datum nemusí být vždy shodné s přihlášením živnostenské činnosti).
- Zřízení provozu sloužícího k výdělečné činnosti formou živnosti, zemědělského nebo lesnického podniku či formou samostatné činnosti (ve svobodném povolání) na základě vytvoření doposud neexistující provozní struktury.
- Osoba (osoby) kontrolující řízení podniku doposud (v průběhu posledních 15 let) nepůsobila obdobným způsobem (ve smyslu systematiky hospodářských činností /ÖNACE 1995/ jako samostatný podnikatelský subjekt ani v tuzemsku, ani v zahraničí.

Majiteli podniku jsou fyzické nebo právnické osoby ovládající řízení podniku. Majiteli podniku jsou nehledě na případná zvláštní ustanovení ve společenské smlouvě

- samostatní podnikatelé,
 - neomezeně osobně ručící společníci osobních společností (např. společník veřejné obchodní společnosti nebo veřejné výdělečné společnosti, komplementáři komanditní společnosti nebo komanditní výdělečné společnosti,
 - omezeně osobně ručící společníci osobních společností, pokud mají účast na jmění společnosti alespoň 50 %, anebo jestliže je jejich účast na jmění společnosti více než 25 % a tyto osoby jsou dodatečně oprávněny k řízení podniku (např. komanditista komanditní společnosti nebo komanditní výdělečné společnosti má 50 % účast na jmění společnosti nebo má 30 % účast a dodatečně je pověřen obchodním vedením podniku),
 - společníci kapitálových společností (např. společníci akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným), pokud mají účast na jmění společnosti alespoň 50 %, anebo jestliže je jejich účast na jmění společnosti více než 25 % a tyto osoby jsou dodatečně oprávněny k řízení podniku.
- Nedošlo k pouhé změně právní formy.

- Nedošlo k pouhé změně v osobě majitele podniku, a to nezávisle na tom, zda se jedná o převod podniku za úhradu nebo převod bezplatný.
- V kalendářním měsíci, kdy byl podnik založen, a v následujících jedenácti kalendářních měsících nebude vytvořená struktura podniku rozšířena o již existující jiné podniky nebo jejich části.

5.3.3. Odpadají tyto náklady spojené se založením podniku

- **Kolkové poplatky a odvody pro spolkovou správu** na všechny písemnosti a úřední úkony bezprostředně souvisejících se založením nového podniku.

Patří sem například:

- žádosti o udělení živnostenského povolení a o koncese, udělení koncese, ohlášení ohlašované živnosti, žádost o povolení provozního zařízení,
- schvalování a povolování profesní činnosti a udělování výjimek z náležitostí nutných k povolení profesní činnosti (např. upuštění od předložení dokladu o odborné způsobilosti),
- schvalování poboček, udělování koncesí podmíněných založením podniku, rozhodnutí o použitelnosti živnostenskoprávních předpisů a o klasifikaci živnostenských činností,
- braní na vědomí a schvalování rozhodnutí o jmenování jednatelem,
- schvalování provozního zařízení podniku,
- přílohy, vysvědčení a výpisy z rejstříku trestů, kterých je zapotřebí pro účely podání, oprávnění a úřední pokyny související se založením podniku.

Osvobození od poplatků nepodléhají písemnosti a úřední úkony, které se provedou před vlastním založením podniku v souvislosti se

- všeobecnými osobními kvalifikačními náležitostmi (např. vysvědčení o složení mistrovské zkoušky, doklad o státním občanství) nebo
- všeobecnými věcnými náležitostmi (např. žádost o udělení stavebního povolení potřebného ke zřízení provozní budovy, protokoly ze stavebního jednání)

a také právní úkony v souvislosti se založením nového podniku (např. nájemní smlouvy, smlouvy o poskytnutí půjček a úvěrové smlouvy).

- **Daň z převodu nemovitostí (3,5 %)** za vložení pozemků na základě společenské smlouvy bezprostředně v souvislosti s novým založením společnosti, pokud se společenská práva nebo podíly na jmění společnosti poskytují jako protiplnění. Společnostmi ve smyslu tohoto ustanovení jsou kapitálové společnosti, osobní společnosti obchodního práva, zapsané výdělečné společnosti a srovnatelné zahraniční společnosti a Evropská hospodářská zájmová sdružení (EWIV), nikoli však společnosti občanského práva.

Musí být splněny následující podmínky:

- existence společenské smlouvy jako základu pro vložení pozemku,
- existence společnosti (viz výše) jako samostatného právního subjektu,
- převod pozemku některým ze společníků jako věcného vkladu na společnost z důvodu založení nového podniku,
- poskytnutí společenských práv nebo podílů na jmění společnosti jako protiplnění za vklad.

▪ **Soudní poplatky za zapsání do obchodního rejstříku** bezprostředně v souvislosti se založením nového podniku jako např. za takovéto nové záznamy: firma, sídlo, společníci, jednatelé.

▪ **Soudní poplatky za zapsání do pozemkové knihy** (1 %) k nabytí vlastnictví za vložení pozemků na základě společenské smlouvy bezprostředně v souvislosti s novým založením společnosti, pokud se společenská práva nebo podíly na jmění společnosti poskytují jako protiplnění. Toto ustanovení o osvobození je totožné s úpravou o osvobození od daně z převodu nemovitostí.

▪ **Společenská daň** (1 %) za nabytí společenských práv bezprostředně v souvislosti s novým založením kapitálových společností (a.s., s.r.o., s.r.o. & Co k.s./k.v.s.) prvním nabyvatelem.

Osvobození je dáno nezávisle na druhu protiplnění (např. peněžní úhrada nebo věcné plnění). Nepodstatné je i to, zda zakladatelé kapitálové společnosti splní svůj závazek vplacení podílů zcela nebo zčásti.

▪ **Vedlejší mzdové náklady:** Zde se jedná o příspěvky zaměstnavatele vzniklé v kalendářním měsíci založení nového podniku a v průběhu následujících jedenácti kalendářních měsíců za zaměstnané pracovníky (zaměstnance), které jsou určeny pro fond na kompenzaci rodinných výdajů (4,5 %), dále jde o příspěvky zaměstnavatele na podporu bytové výstavby (0,5 %), příspěvky na zákonné úrazové pojištění (1,4 %) a podílovou částku na komoru 2 (0,48 %), celkem tedy 6,88 % (hodnoty za rok 99).

5.3.4. Lhůta použitelnosti

Ustanovení zákona o podpoře zakladatelů nových podniků se používají v případě všech nově zřizovaných podniků, jež byly nebo budou založeny v době od 1. května 1999 do 1. ledna 2003. Osvobození na základě citovaného zákona se tedy používají nezávisle na vzniku odvodové nebo poplatkové povinnosti - pokud tedy okamžik založení nového podniku spadá do výše uvedené doby.

Za kalendářní měsíc, v němž byl nový podnik založen, se považuje měsíc, v němž majitel podniku veřejně vystoupil na trh, tedy pokud byly služby podniku typické pro tento provoz uvedeny na trh.

Příklady:

- zahájení provozu obchodního podniku,
- zahájení výroby ve výrobním podniku,
- zahájení činnosti ve funkci samostatného účetního.

Nerozhoduje tudíž okamžik, v němž se začala realizovat interní přípravná opatření, ani okamžik, v němž byla spuštěna reklama zakládaného podniku, tedy záležitosti zpravidla předcházející okamžiku vlastního založení firmy.

Nerozhoduje ovšem ani oficiální přihlášení živnosti či živnostenské činnosti!

5.3.5. A takto je možné daného osvobození využít...

Zde je potřebné opatřit si **předem potvrzení o konzultaci** o *NEUFÖG* od příslušného zákonného profesního zastoupení.

U **hospodářských komor** provádí tyto konzultace středisko **Služeb pro zakladatele podniku /Gründer-Service/**, v některých místech i **okresní pobočky** komory. Jestliže nelze majitele podniku přiřadit k žádnému ze zákonných profesních zastoupení, zajišťuje poradenství Sociální pojišťovna živnostenského hospodářství */Sozialversicherungsanstalt der gewerblichen Wirtschaft/*.

Zde existují dva rozdílné postupy:

- U zakládaných firem, resp. poplatků na jejich založení od 1. září 1999 se osvobození podle *NEUFÖG* poskytuje pouze tehdy, jestliže existuje již **předem** "prohlášení o založení nového podniku". To potvrzuje hospodářská komora na úředním tiskopise (formulář NeuFö 1).
- Zpětná úhrada (refundace): V případě všech podniků založených mezi 2. květnem a **31. srpnem 1999** a u všech nákladů na založení firmy vzniklých do 31. srpna 1999 se použije osvobození podle *NEUFÖG* dodatečně (se zpětnou účinností), jestliže byla podána žádost u příslušných úřadů. Tito zakladatelé potřebují formulář se žádostí o refundaci (NeuFö 2), který si lze vyzvednout u hospodářské komory, na finančních úřadech a také na internetu (www.bmf.gv.at), a také potvrzení o konzultaci (NeuFö 1) od hospodářské komory **dodatečně**.
- **Poplatky za kolky, odvody spolkové správě, daň z převodu nemovitostí, soudní poplatky, společenská daň a burzovní daň z obratu** se vracejí. Za tímto účelem je třeba podat si žádost o refundaci u toho úřadu, jemuž už byly odvody, poplatky a příspěvky neprávem vyplaceny.

Jak žádosti na vrácení poplatků spolkové správě, tak i žádosti týkající se zpětné úhrady kolkových poplatků se podávají u toho úřadu, v jehož příslušnosti tyto náklady vznikly. Na každý poplatek se použije samostatná žádost o refundaci (formulář NeuFö 2) a samostatné prohlášení o založení nového podniku (formulář NeuFö 1 - viz následující strana). Na písemnostech zůstávajících i nadále v držení žadatele (např. na živnostenských listech) se uvede následující záznam: "Žádost o zpětnou úhradu podle *NEUFÖG*, datum, podpis, spisová značka a razítko úřadu. Originální doklady proto předkládejte úřadu spolu s žádostí o zpětnou úhradu!

Žádosti lze podávat podle § 241 odstavce 3 spolkového poplatkového řádu */Bundesabgabenordnung - BAO*) až do uplynutí 3. kalendářního roku následujícího po roce, v němž byla částka neprávem uhrazena. Pro částky zaplacené v roce 1999 je to 31.12.2002. Na základě zaslaných podkladových materiálů je finanční úřad povinen tyto poplatky vrátit. Existuje ještě i jiná možnost - žádosti o zpětnou úhradu kolkových poplatků lze podat i u každého finančního úřadu s běžnou agendou nebo přímo u finančního úřadu příslušného pro poplatky a daně z hospodářského a právního styku.

- **Vedlejší mzdové náklady: příspěvky zaměstnavatele a příplatky k příspěvku zaměstnavatele** (podílový příspěvek živnostenské komoře č. 2) stanoví (dopropis) finanční úřad. Za tímto účelem je třeba u finančního úřadu příslušného

pro provozovny podat neformálně a s příložením úředního tiskopisu s prohlášením o založení nového podniku (NeuFö 1) "žádost" o ustanovení nulového příspěvku zaměstnavatele, příp. nulového příplatku k příspěvku zaměstnavatele.

- **Příspěvky na podporu bytové výstavby a příspěvky na zákonné úrazové pojištění** připisuje k dobru územní nemocenská pokladna při předložení úředního formuláře s prohlášením o založení nového podniku (NeuFö 1). V rámci mzdového řízení se za tímto účelem použije (negativních) zúčtovacích skupin N 44 (příspěvek na podporu bytové výstavby a na úrazové pojištění), resp. N 63 (pouze příspěvek na úrazové pojištění).

Vážená majitelko podniku! Vážený majiteli podniku!

Za účelem podporování nově zakládaných podniků se od 2. května 1999 nevybírají určité odvody, příspěvky a poplatky, které se založením nového podniku bezprostředně souvisejí. Chcete-li využít tohoto zvýhodnění, musíte podepsat toto prohlášení a předložit je příslušným úřadům (např. finančnímu úřadu, soudu, okresnímu hejtmánství, magistrátu, zemskému hejtmánovi), příp. zástupcům stran (např. notáři při samostatné kalkulaci daně z převodu nemovitosti).

Za účelem osvobození od určitých mzdových odvodů (příspěvky zaměstnavatele do fondu kompenzace rodinných výdajů, příplatky k zaměstnavatelskému příspěvku, příspěvky na podporu bytové výstavby, příspěvky na zákonné úrazové pojištění) v kalendářním měsíci založení nového podniku a v následujících jedenácti kalendářních měsících se prohlášení připojí k záznamům a předloží se finančnímu úřadu, příp. územní nemocenské pokladně ke vzetí na vědomí.

Prohlášení o založení nového podniku (§ 4 zákona o podpoře zakladatelů nových podniků)

Hodící se prosím zaškrtněte

Údaje o podniku

Název, resp. firma podniku a adresa	Datum narození (u fyzických osob)
-------------------------------------	-----------------------------------

1. Jsou splněny následující předpoklady pro založení nového podniku:

- Podnik se zakládá nově na základě vytvoření provozní struktury, která doposud neexistovala.
- Osoba rozhodující o řízení podniku (majitel podniku) takovouto provozní funkci obdobným způsobem doposud nevykonávala.
- Nedošlo k pouhé změně právní formy již existujícího podniku.
- Nedošlo k pouhé změně v osobě majitele již existujícího podniku.
- V kalendářním měsíci založení nového podniku ani v následujících jedenácti kalendářních měsících nebude provozní struktura podniku změněna rozšířením o již existující jiné podniky nebo jejich části.

2. Kalendářní měsíc založení nového podniku

je (pravděpodobně) měsíc/rok ►

Kalendářní měsíc založení nového podniku..... Rok

3. Žádám, aby nebyly vybírány tyto odvody, poplatky a příspěvky za úkony bezprostředně související se založením podniku:

- kolkové poplatky a odvody pro spolkovou správu
- soudní poplatky za zápis do obchodního rejstříku
- společenská daň za nabytí společenských práv
- daň z převodu nemovitosti za vklad pozemků na základě společenské smlouvy
- soudní poplatky za zápis do pozemkové knihy za účelem nabytí vlastnictví za vklad pozemků na základě společenské smlouvy
- burzovní daň z obratu za vklad cenných papírů na základě společenské smlouvy

4. Toto prohlášení bude (pravděpodobně) předloženo těmto úřadům:

- finanční úřad pro _____
- soud _____
- okresní hejtmánství _____
- magistrát _____
- zemský hejtmán _____

Beru na vědomí, že rozšíření nově založeného podniku v kalendářním měsíci založení a v následujících jedenácti kalendářních měsících o již existující jiné podniky nebo jejich části je třeba příslušným úřadům neprodleně oznámit.

Potvrzuji, že jsem tyto údaje uvedl/-a dle nejlepšího vědomí a svědomí jako údaje s p r á v n é a ú p l n é. Jsem si vědom toho, že se údaje ověřují a že uvedení nesprávných nebo neúplných údajů je trestné.

Datum, podpis majitele podniku

Potvrzení zákonného profesního zastoupení/Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství (§ 4 odstavec 3 zákona o podpoře zakladatelů nových podniků)

Prohlášení o založení nového podniku bylo učiněno v rámci využití poradenství.

Zákonné profesní zastoupení/Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství

Název a adresa

Datum, razítko a podpis

NeuFö 1 vydáno 1. září 1999

5.4. Přehled právních forem

	Ručení	Živnostenský právo	Daňové právo	Sociální pojištění	Obchodní rejstřík	Firma /název podniku	Další údaje
Samostatný podnikatel	Plné ručení i soukromým majetkem	Podnikatel nebo pracovník působící v podniku 20 hodin týdně musí mít živnostenské oprávnění	Daň z příjmů ze zisku až do 50%	Nemocenské, úrazové a důchodové pojištění samostatného podnikatele (GSVG)	Zápis pouze u určitých podnikatelů s touto povinností (= určitá velikost. resp. rozsah podniku)	Jméno a příjmení, dodatek označující druh podnikání možný (nesmí zavádět); pokud je zápis: pak název firmy tak, jak byl zapsán	
Společnost občanského práva (s.o.p.) / <i>Gesellschaft bürgerlichen Rechts – GesbR/</i>	Plné ručení všech společníků i soukromým majetkem	Každý společník musí mít oprávnění k podnikání	Daň z příjmů každého jednotlivého společníka	Jako u podniku jednotlivce - každý společník je pojištěn u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství	Zápis se neprovádí	Jméno a příjmení všech společníků; dodatek označující druh podnikání možný (nesmí zavádět);	Možné pouze v případě, že podnik <u>nepřekročí</u> rámec malé živnosti
Veřejná výdělečná společnost (v.v.s.) / <i>Offene Erwerbsgesellschaft – OEG/</i>	Plné ručení všech společníků i soukromým majetkem	Podnikatelským subjektem je společnost; společník nebo pracovník působící v podniku 20 hodin týdně s	Daň z příjmů každého jednotlivého společníka	Jako u podniku jednotlivce - každý společník je pojištěn u Sociální pojišťovny živnostenského hospodářství	Zápis je nutný - společnost vzniká až zápisem	Příjmení alespoň jednoho společníka plus dodatek "v.v.s."	Možné pouze v případě, že podnik <u>nepřekročí</u> rámec malé živnosti
Veřejná obchodní společnost (v.o.s.) / <i>Offene Handelsgesellschaft – OHG/</i>	Plné ručení všech společníků i soukromým majetkem	plným pojištěním podle ASVG musí mít doklad o odborné způsobilosti	Daň z příjmů každého jednotlivého společníka		Zápis je nutný	Příjmení alespoň jednoho společníka plus dodatek "v.o.s." nebo "& Co" nebo příjmení všech společníků bez dodatku	Možné pouze v případě, že podnik vychází nad rámec malé živnosti (= obrát od ca 5 mil., více zaměstnanců)
Komanditní výdělečná společnost (k.v.s.) / <i>Kommandit-Erwerbsgesellschaft – KEG/</i>	Plné ručení komplementáře, komanditista pouze do výše komanditního vkladu (= lze volně upravit)	Podnikatelským subjektem je společnost; minimálně jeden plně ručící společník nebo pracovník působící v podniku 20 hodin týdně s plným pojištěním	Povinnost daně z příjmu každého jednotlivého společníka	Povinné pojištění komplementáře a samostatných podnikatelů (GSVG) komanditisté pojištění ASVG v případě zaměstnanecké činnosti v podniku	Zápis je nutný - společnost vzniká až zápisem	Příjmení alespoň jednoho plně ručícího společníka plus dodatek "k.v.s."; odkaz na předmět podnikání je možný	Možné pouze v případě, že podnik <u>nepřekročí</u> rámec malé živnosti
Komanditní společnost (k.s.) / <i>Kommandit-gesellschaft – KG/</i>	jako v případě k.v.s.	podle ASVG musí mít doklad o odborné způsobilosti	Daň z příjmů každého jednotlivého společníka	jako u k.v.s.	Zápis je nutný	Příjmení alespoň jednoho plně ručícího společníka plus dodatek "k.s." nebo "& Co"	Jako v případě v.o.s.

	Ručení	Živnostenské právo	Daňové právo	Sociální pojištění	Obchodní rejstřík	Firma /název podniku	Další údaje
Tichá společnost (1) typická <i>/Stille Gesellschaft</i> (1) <i>Typische/</i>	Tichý společník neručí, podílí se pouze na zisku a ztrátách (na ztrátách pouze do výše tichého vkladu)	Živnostenské oprávnění má pouze majitel podniku NEBO zaměstnanec s 20hodinovou týdenní pracovní dobou	Daně z příjmů tichého společníka z podílu na zisku (příjmy z kapitálového majetku)	Povinné pojištění samostatných podnikatelů se týká pouze osob s živnostenským oprávněním	Zápis se neprovádí	Tichá společnost navenek nevystupuje	Při zrušení nárok na vrácení vkladu
(2) atypická (2) <i>Atypische/</i>	Právní postavení srovnatelné s komanditistou	Živnostenské oprávnění má pouze majitel podniku NEBO zaměstnanec s 20hodinovou týdenní pracovní dobou	Daně z příjmů tichého společníka z podílu na zisku (příjmy z živnostenského podnikání)	Povinné pojištění samostatných podnikatelů se týká pouze osob s živnostenským oprávněním	Zápis se neprovádí	Jako u typické tiché společnosti	Při zrušení i nárok na podílové tiché rezervy a goodwill
Společnost s ručením omezeným <i>/Gesellschaft mit beschränkter Haftung/</i>	Plné ručení společníků omezené výší jejich vkladů do základního jmění (=minimálně 500.000,-- ATS/36.336,42 EUR)	Subjektem živnostenského práva je s.r.o.; odpovědný zástupce s odborné způsobilosti musí být i obchodně-právním jednatelem NEBO zaměstnancem s 20hodinovou týdenní pracovní dobou a plným pojištěním podle ASVG	Daně z příjmů právnických osob (34 %) ze zadržovaných a vyplacených zisků, konečné zdanění vyplacených zisků u společníků (max. 25 %); u spolupracujících společníků komunální daň (3 % z hrubého platu)	Společník-jednatel při malé účasti příp. podle ASVG, jinak pojištění povinnost podle GSVG	s.r.o. vzniká zápisem; společenská smlouva se uzavírá formou notářského aktu	Příjmení některého ze společníků (osobní firma) NEBO odkaz na předmět podnikání (věcná firma) NEBO obojí (smíšená firma), a to vždy s dodatkem "společnost s r.o.", "spol. s r.o." nebo "s.r.o." <i>/Gesellschaft mbH, GesmbH, GmbH/</i>	Vysoké náklady na založení podniku jsou pro malé firmy často nevhodné
spol. s r.o. & Co k.s. <i>/GesmbH & Co KG/</i>	Plné ručení komplementáře (= s.r.o. majetkem společnosti), komanditista pouze do výše komanditního vkladu	Subjektem živnostenského práva je s.r.o.; odpovědný zástupce s odborné způsobilosti musí být i obchodně-právním jednatelem NEBO zaměstnancem s 20hodinovou týdenní pracovní dobou a plným pojištěním podle ASVG	Daně z příjmů u komanditistů; daně z příjmů právnických osob u s.r.o. (za zisky s.r.o.); konečné zdanění vyplacených zisků s.r.o. u společníků	Povinné pojištění samostatných podnikatelů (GSVG) společníků-jednatelů kompl. s.r.o. je možné pouze v případě samostatného živnostenského oprávnění s.r.o.; komanditisté podle ASVG při zaměstnanecké činnosti	zápis s.r.o. i k.s. nutný	Jméno plně ručícího společníka (= spol. s r.o.) plus dodatek "& Co k.s." <i>/GmbH & Co KG/(např. Müller s.r.o. & Co k.s.)</i>	Zakládají se dvě společnosti; s tím jsou spojené i vyšší náklady na založení

5.5. Rejstřík

Akce na podporu začínajících podnikatelů	22
Bürges	22
Cenová politika	14
Cíle marketingu	12
Cizí kapitál	18
Daň z obratu	75
Daň z přidané hodnoty (DPH)	75
Daň z příjmu	76
Daň z příjmů právnických osob	78
Daně	74
Daňové číslo	74
Daňové přiznání	77
Daňový kalendář	77
Daňový poradce	74
Darování	52
Databáze	100
Dědictví	52
Dílčí živnost	28
Distribuce zboží	14
Distribuční politika	14
Dodavatelský úvěr	19
Doklad o odborné způsobilosti	28
Druhy živností	27
Důchodové pojištění	67
Důvody k zamítnutí živnosti	29
eBusiness	99
eCommerce	101
Finanční plán	23
Financování	17
Firma	41,42,44,46
Forma společnosti	39 a násl.
<i>Gründer-Service /středisko služeb pro začínající podnikatele/</i>	128
Hypotéky	21
Image	16
Inovace produkce	14
Internet	99
Investiční úvěr	18
Jednání v bance	20
Jednoduché účetnictví	80
Kalkulace	81
Kolektivní smlouva	84
Komanditní společnost (k.s.)	49,110
Komanditní výdělečná společnost (k.v.s.)	43,49,110
Komunikační politika	16
Koncepce podniku	104
<i>Kontaktní partneři</i>	128
Kontakty (zakládání/přebírání)	107,108
Kontakty na úřady	107
Kontokorentní úvěr	19
Kroky při zakládání podniku	109-114

Kupní renta	56
Leasing	19
Likvidita	23
Marketing	9
Marketingová koncepce	9
Minimální vyměřovací základ	64
Motivace pracovníků	83
Možnost poskytování služeb v jiných státech	33
Náhrada škody	92
Nájem	61
Nájemní smlouva	61
Nákladové účetnictví	80
Nástroje marketingu	12
Název podniku	49
Název podniku	49
Název podniku	49
Název živnosti	31
Nemocenské pojištění	66
NEUFÖG	115
Obchodní označení	49
Obchodní rejstřík	41,42,44,46
Oblasti využívání výpočetní techniky	99
Obměna produkce	14
Odpovědnost za vady	91
Odpovědný zástupce	31
Oprávnění k peněžnímu plnění	66
Oprávnění k věcným dávкам	66
Osobní předpoklady podnikatele	57
Pacht	61
Paušalizace	80
Plán aktivit	103
Podnik samostatného podnikatele	40,49,109
Podnikatelský typ	7
Podnikatelský záměr	7,9
Podpora prodeje	15
Podpora, subvence	73
Podvojně účetnictví	80
Pojištění	96
Pojistné smlouvy (přebírání pojistných smluv)	46
Popis pracovních míst	83
Pořízení kapitálu	18
Postup v případě malých částek	76
Potřeba provozních prostředků	18
Potřebný kapitál	17
PR (práce s veřejností)	16
Pracovní smlouva	84
Právní formy	40
Předání	51 a násl.
Předání podniku a penze	61
Převedení podniku	56
Převod nájemního práva	59
Převzetí podniku	51 a násl.
Převzetí podniku	54,55
Převzetí pracovníků	60
Převzetí pracovníků	60
Přihlášení živnosti	27
Přímý marketing	15
Produktová politika	14

Prominutí náležitostí/udělení výjimky	29
Pronájem	58
Reálná úroková sazba	21
Rejstřík	124-127
Reklama a komunikace	15
Reklamace	91
Reklamní prostředky	15
Řemesla	26 a násl.
Ručení	22
Ručení za výrobek	60
Ručení za výrobek	92
s.r.o. (společnost s ručením omezeným)	45,49,112
Schválení provozního zařízení	37
Skonto	20
Smlouva o pachtu	61
Smlouvy o dílo	15
Sociální pojištění	64,71
Sortimentní politika	14
Soubor marketingových nástrojů	12
Společnost občanského práva (s.o.p.)	49
Spolek	47
Spoření pro zakladatele podniků	22
Stahování produktů	14
Stanovení cen	14
Svoboda založení provozu v jiné zemi	33
Tvorba nabídky	12
Účetnictví	80
Účetnictví	80
Učni	86 a násl.
Udělení výjimky podnikateli	29
Umístění podniku	36
Úprava pro drobné živnostníky	68
Úrazové pojištění	67
Úvěrová podpora	21
Úvěrová záruka	22
Územní nemocenská pokladna	85,110
Vázané živnosti	26 a násl.
Veřejná obchodní společnost (v.o.s.)	49,110
Veřejná výdělečná společnost (v.v.s.)	41,49,110
Vlastní kapitál	18
Volné pracovní smlouvy	84
Volné živnosti	28 a násl.
Vstupní pohovor	83
Vyhledávání pracovníků	83
Vyměřovací základ	64
Výpis z rejstříku trestů	32
Vyplácení renty	56
Vývoz	94
Vyživovací renta	58
Zabezpečovací renta	57
Zahraniční obchod	94
Zakládání podniku, kroky	109
Základní jmění	44
Zakoupení podniku	54
Založení podniku s dalšími partnery	39
Zaměstnávání členů rodiny	84
Záruka	91
Zastupování	42,44,46

Záznam o uzavření pracovní smlouvy	84
Zisk z prodeje	55
Živnostenské oprávnění	31
Živnostenské právo - právní předpisy o podnikání	26
Živnostenský list	26
Živnostenský úřad	31
Zjištění hodnoty podniku	54
Zpracování trhu	15

5.6. Vaši kontaktní partneři v celém Rakousku

BURGENLAND

Lorenz **Hoffmann**
Gründer-Service der WK Burgenland
Robert-Graf-Platz 1, 7001 Eisenstadt
Tel.: 02682/695-410, fax: 02682/695-415
e-mail: hoffmanl@wkbgl.wk.or.at

KORUTANY

Mag. Herwig **Draxler**
Gründer-Service der WK Kärnten
Bahnhofstraße 40-42, 9021 Klagenfurt
Tel.: 463/5868-960, fax: 0463/5868-964
e-mail: herwig.draxler@wkk.or.at

DOLNÍ RAKOUSY

Mag. Johannes **Schedlbauer**
Gründer-Service der WK Niederösterreich
Herrengasse 10, 1010 Wien
Tel.: 01/53466-1488, fax: 01/53466-1594
e-mail: Johannes.Schedlbauer@noe.wk.or.at

HORNÍ RAKOUSY

Mag. Maria **Klimitsch**
Gründer-Service der WK Oberösterreich
Hessenplatz 3, 4010 Linz
Tel.: 0732/7800-481, fax: 0732/7800-542
e-mail: gruender@wkoee.wk.or.at

SALCBURSKO

Mag. Karin **Duschkin**
Gründer-Service der WK Salzburg
Faberstraße 18, 5027 Salzburg
Tel.: 0662/8888-542, fax: 0662/8888-562
e-mail: kduschkin@sbg.wk.or.at
Internet: <http://wko.at/sbg>

ŠTÝRSKO

Mag. Maria **Missethon**/Michaela **Steinwider**
Gründer-Service der WK Steiermark
Körblergasse 111-113, 8021 Graz
Tel.: 0316/601-290 nebo 493, fax: 0316/601-1202
e-mail: maria.missethon@wkstmk.at
michaela.steinwider@wkstmk.at
Internet: <http://wko.at/stmk/gruender>

TYROLSKO

Mag. Horst **Wallner**
Gründer-Service der WK Tirol
Egger-Lienz-Straße 116, 6021 Innsbruck
Tel.: 0512/5350-7249, fax: 0512/5350-7431
e-mail: gs@wktirol.at
Internet: <http://www.tirol.wifi.at/gs>

VORARLBERSKO

Mag. Christoph **Mathis**
Gründer-Service der WK Vorarlberg
Wichnergasse 9, 6800 Feldkirch
Tel.: 05522/305-456, fax: 05522/305-108
e-mail: gruender.service@wkv.at
Internet: <http://wko.at/vlbg/gruenderservice>

VÍDEŇ

Mag. Werner **Neudorfer**
Gründer-Service der WK Wien
Stubenring 8-10, 1010 Wien
Tel.: 01/514 50-1347, fax: 01/514 50-1491
e-mail: werner.neudorfer@wkw.at

Středisko služeb pro zakladatele podniku /Gründer-Service/ jsme pro Vás připravili i ve virtuální formě na internetu.

Zadejte adresu <http://www.gruenderservice.net> a naleznete největší informační databázi určenou pro mladé podnikatele.

Impresum:

Vydavatel:

Manuskript byl vyhotoven ve spolupráci se středisky Služeb pro zakladatele podniku (*Gründer-Service*) hospodářských komor Korutany (Mag. Draxler), Salcbursko (Mag. Duschkin), Štýrsko (Mag. Missethon), Tyrolsko (Mag. Wallner) a Vorarlbersko (Mag. Mathis).

Řízení projektu:

Mag. Martin **Gareiss**, středisko Služeb pro zakladatele podniku Rakouské hospodářské komory

Lektorát: Eleonore Farthofer, *Ústav na podporu hospodářského rozvoje /Wirtschaftsförderungsinstitut - WIFI/* Rakouské hospodářské komory

Mediální vlastník:

Středisko Služeb pro zakladatele podniku (*Gründer-Service*) Rakouské hospodářské komory, Wiedner Hauptstraße 63, A-1045 Wien

Tato brožura vyšla v publikační řadě *Podpora hospodářství /Wirtschaftsförderung/*.

Tuto i další brožury ze série "Zakládání podniků" - následnictví, právní formy, daňové právo - lze obdržet na střediscích Služeb pro zakladatele podniku hospodářských komor a u servisního centra pro členy Rakouské hospodářské komory.

Všechna práva vyhrazena; pořízování kopií - i formou výňatků - je dovoleno pouze s uvedením zdroje a v případě zaslání dvou exemplářů jako dokladu.

6. přepracované vydání, Vídeň 2001

Tisk:

Tiskárna Ferdinand Berger & Söhne Ges.m.b.H., A-3580 Horn